

సమావేశము - XII
 వాల్యూము - I
 నెం. 3

వెల : రూ. 33.00
 25 ఫిబ్రవరి, 2019
 సోమవారం,
 (శక. సం. 1940
 మాఘ - బ. 6)

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

	పేజీ నెం.
I. ప్రకటన	... 1
II. ప్రభుత్వ బిల్లులు:	... 1
1. తెలంగాణ పంచాయతీరాజ్ (సవరణ) బిల్లు, 2019 (2019 సంవత్సరపు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.1). (తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)	
2. తెలంగాణ వస్తు మరియు సేవల పన్ను (సవరణ)బిల్లు, 2019 (2019 సంవత్సరపు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.2). (తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)	
III. ప్రకటన	... 10
IV. ప్రభుత్వ బిల్లులు:	... 10
3. తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ (ఓట్ అన్ అకౌంట్)బిల్లు, 2019 (2019 సంవత్సరపు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.3). (తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)	
4. తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ (ఓట్ అన్ అకౌంట్)బిల్లు, 2019 (2019 సంవత్సరపు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.4) (తెలంగాణ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా) (ఆమోదించబడినవి).	
V. పన్నెండవ సమవేశపు గణాంక వివరముల పట్టిక.	... 37

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	:	శ్రీ కె. స్వామిగాడ్
డెప్యూటీ చైర్మన్	:	శ్రీ నేతి విద్యాసాగర్
కార్యదర్శి	:	డా. వి. నరసింహాచార్యులు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. దుర్గాప్రసాద్ శ్రీ సి.హెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీమతి వి.ఎన్. ప్రసన్నకుమారి శ్రీ బి. కమలాకర్ శ్రీ బి. సంజీవరావు శ్రీమతి బి. ప్రమీల శ్రీమతి యస్. నాగమణి శ్రీ డి. శ్రీనివాసులు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ పి. శ్రీనివాస్

తెలంగాణ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(పన్నెండవ సమావేశపు - మూడవ రోజు)

సోమవారము, ఫిబ్రవరి 25, 2019

(సభ ఉ. గం. 10.00 లకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

మిస్టర్ చైర్మన్:- గౌరవ సభ్యులందరికీ నమస్కారం. నూతన మంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టినటువంటి శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు మొదటి సారిగా మన సభకు వచ్చినందుకు వారికి స్వాగతం పలుకుతున్నాను.

(సభ్యులు హర్షధ్వనాలు చేశారు)

ANNOUNCEMENT

ప్రకటన

23.2.2018న తెలంగాణ శాసన సభచే ఆమోదించబడిన ప్రభుత్వ బిల్లుల గురించి

MR. CHAIRMAN:- I am to announce to the House that I have received the following message from the Hon'ble Speaker of the Telangana Legislative Assembly:

"In accordance with Rule 123 of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Telangana Legislative Assembly, I transmit a copy in each of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on 23rd February, 2019.

(1) The Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2019 (L.A. Bill No.1 of 2019.) (As passed by the Telangana Legislative Assembly)

(2) The Telangana Goods and Services Tax (Amendment) Bill, 2019 (L.A. Bill No.2 of 2019.) (As passed by the Telangana Legislative Assembly)

The above Bills will be taken up now, itself.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

GOVERNMENT BILLS

MR. CHAIRMAN:- Now, I request the Minister for Panchayat Raj to move the Motion.

SRI ERRABELLI DAYAKAR RAO (HON'BLE MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ):- Sir, I beg to move:

"That the Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2019 (L.A. Bill No.1 of 2019) (As passed by the Telangana Legislative Assembly) be taken into consideration."

MR. CHAIRMAN:- Motion moved.

Now, I request the Minister for Panchayat Raj to explain the salient features of the Bill.

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో స్థానిక సంస్థల్లోని మొత్తం సీట్లు, పదవులకు సంబంధించి, రాష్ట్రంలో పెడవ్యూల్ట్ జాతులు మరియు పెడవ్యూల్ట్ కులాలకు చెందిన సభ్యులకు వారి యొక్క జనాభా ప్రతిపాదికన గ్రామ పంచాయతీలు, మండల ప్రజా పరిషత్తు, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు సీట్లు, (వార్డులు) మరియు పదవులకు రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తూ, తెలంగాణ శాసనసభ, తెలంగాణ పంచాయతీరాజ్ చట్టం 2018ను చేసింది. వెనుకబడిన తరగతులకు రిజర్వ్ చేయబడిన సీట్లు మరియు పదవుల సంఖ్య రాష్ట్రంలో అట్టి పంచాయతీరాజ్ సంస్థలలోని సభ్యుల యొక్క పదవుల మొత్తం సంఖ్యను 34 శాతం కంటే తక్కువ ఉండరాదని చట్టం నిబంధిస్తున్నది. గౌరవ సుప్రీం కోర్టు యొక్క తీర్పు ప్రకారం రాష్ట్రంలోని స్థానిక సంస్థల్లోని

సీట్లు, పదవుల్లో పెడ్యూల్డు జాతులు, పెడ్యూల్డు కులాలు మరియు వెనకబడిన తరగతులకు సంబంధించిన మొత్తం ప్రత్యేక రిజర్వేషన్లు యాభై శాతానికి మించకూడదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ మరియు తెలంగాణ రాష్ట్ర హైకోర్టులో దాఖలైన రిట్ పిటిషన్లలో గౌరవనీయ ఉన్నత న్యాయస్థానం వారు 11.10.2018 నుండి మూడు నెలల లోపల గ్రామ పంచాయతీలలోని సభ్యులు మరియు సర్పంచుల పదవులకు సంబంధించిన మొత్తం ఎన్నిక ప్రక్రియ పూర్తి చేయాలని ఆదేశించింది. హైకోర్టు యొక్క ఉత్తర్వులపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్పెషల్ లీప్ రిట్ పిటిషన్ ను దాఖలు చేసింది. గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు దానిని ఉపసంహరిస్తున్నట్లుగా కొట్టివేసింది. గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు, హైకోర్టు యొక్క తీర్పులకు అనుగుణంగా, మరియు ఉన్నత న్యాయస్థానం యొక్క ఆదేశాల ప్రకారం పంచాయతీరాజ్ సంస్థల ఎన్నికలు వెంటనే నిర్వహించవలసి ఉన్నందున పెడ్యూల్డు జాతులు, పెడ్యూల్డు కులాలకు ప్రత్యేక రిజర్వేషన్ల ఆవశ్యకతను దృష్టిలో పెట్టుకొని స్థానిక సంస్థలలోని సీట్లు మరియు పదవుల సంఖ్య గరిష్టంగా 50 శాతానికి పరిమితం చేయాలని నిర్ణయించారు. రాష్ట్ర శాసనమండలి అప్పటికి సమావేశములో లేనందుననూ మరియు సదరు నిర్ణయాన్ని ప్రభుత్వం వెంటనే అమలుపరచవల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడినందున గవర్నర్ గారు 2018, డిసెంబర్ 15వ తేదీన తెలంగాణ పంచాయతీరాజ్ సవరణ ఆర్డినెన్స్ ను జారీ చేశారు. అది 2018 డిసెంబర్ 15వ తేదీన తెలంగాణ గెజిట్ లో ప్రచురించబడినది. ఈ బిల్లుపై ఆర్డినెన్స్ స్థానంలో ఉంచుటకు ఉద్దేశించినది.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (శాసన సభ నియోజకవర్గం):- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున గౌరవ పంచాయతీరాజ్ రూరల్ డెవలప్ మెంట్ మంత్రిగారిచే ప్రవేశపెట్టినటువంటి ఈ బిల్లు యొక్క ఉద్దేశాలు, కారణాలను వివరించడం జరిగింది. అధ్యక్షా, సుప్రీం కోర్టు డైరెక్షన్ ప్రకారం ఇది తప్పనిసరిగా చేయాల్సిన పరిస్థితి ఉంది. ఆర్డినెన్స్ ను బిల్లు రూపంలో తీసుకువస్తున్నామని చెప్పడం జరిగింది. జనాభా దామాషా ప్రకారం వెనకబడిన వర్గాలకు న్యాయపరంగా 50 శాతానికి మించి రిజర్వేషన్లు అమలు చేసే అవకాశం లేదు. మొదట్లో 34 శాతం రిజర్వేషన్ ఉన్నదల్లా, ప్రస్తుతం రాజ్యాంగ బద్ధంగా ఎస్సీ, ఎస్టీలకు ఉన్న రిజర్వేషన్లు పోను, మిగిలిన వాటిలో

వారికి 22 శాతానికి మించి వచ్చే అవకాశం లేదు. యం.పి.టి.సి ఎన్నికలు రాబోతున్న తరుణంలో దీనిపై సుప్రీం కోర్టు డైరెక్షన్ ఉన్నప్పటికీ ఈ అంశం పై వివరంగా మాట్లాడాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. వెనకబడిన వర్గాలకు రూ.4,528.1 కోట్లు మాత్రమే బడ్జెట్ లో కేటాయించారు. గత బడ్జెట్ లో పోల్చినట్లయితే రూ.1,391.82 కోట్లు తక్కువగా కేటాయించారు. తమిళనాడు రాష్ట్రంలో 69 శాతానికి పైగా రిజర్వేషన్లు కల్పించి పెడ్యూల్-9లో చేర్చడం జరిగింది. భారత రాజ్యాంగంలో రిజర్వేషన్ లకు సంబంధించి అనేక మార్గాలున్నాయి. ఎస్టీలకు 10 శాతం రిజర్వేషన్ ఇవ్వాలని, ముస్లిం మైనారిటీలకు 12 శాతం కల్పించాలని ఇదే సభల ద్వారా చెప్పాము. ఇది పెద్దల సభ కాబట్టి, నేను గౌరవ మంత్రిగారికి ఒక అప్పీలు మాత్రమే చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు:- మనం ఇప్పుడు చర్చించడం సుప్రీం కోర్టు మరియు హైకోర్టు తీర్పుకు వ్యతిరేకం అవుతుంది. లోపాల మీద మనం ఇప్పుడు చర్చించకూడదు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వ పరంగా చాలా విధాలుగా ప్రయత్నం చేశాము. కోర్టులో కేసును కొట్టివేశారు. అప్పీలు కూడా వెళ్లాము. అవన్నీ వారికి తెలుసు. మీరు మాట్లాడి మేము రిపై ఇవ్వాలంటే అవ్వన్నీ సుప్రీం కోర్టు మరియు హైకోర్టు పరిధిలో ఉన్నాయి. ఇది మన పరిధిలో లేని విషయం. మా బాధలు కూడా ఎవరికీ చెప్పుకునేటట్లు లేవు. మేము ఏమి చెప్పినా సుప్రీం కోర్టు మరియు హైకోర్టు తీర్పులకు వ్యతిరేకమవుతుంది. రిజర్వేషన్లు కల్పించడానికి అవకాశం ఉన్నంత వరకు మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

మిస్టర్ చైర్మన్:- ఈ విషయం గురించి మీకు తెలుసు. న్యాయస్థానాల ఆదేశాలను అనుసరించి జరిగినటువంటి కార్యక్రమం కాబట్టి, దానికి లోబడి మీరు రెండు నిమిషాలలో ముగించండి.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి:- న్యాయస్థానానికి ఈ గౌరవ సభ ద్వారా మానవీయ కోణంలో ప్రజాస్వామ్య బద్ధంగా ప్రజా కోర్టు తరపున అప్పీలు చేస్తున్నానే తప్ప with due respect to the Hon'ble Supreme Court's judgement మేము దాని విషయంలో డీవియేట్ కావడం లేదు. దీన్ని అమలు చేసే కార్యక్రమంలో భాగంగా సెలెక్ట్ కమిటీకి

రెఫర్ చేసినట్లైతే పూర్తి విచారణ జరుగుతుందని మాత్రమే నేను తమరి ద్వారా చెప్పదలచుకున్నాను. వెనుకబడిన తరగతులకు అన్యాయం జరుగుతుందనే ఉద్దేశం తప్ప సుప్రీం కోర్టు తీర్పును కించపరిచే ఉద్దేశం మాకు ఎట్టి పరిస్థితుల్లోను లేదు. జ్యూడీషరీకి గౌరవం ఇస్తూనే మానవీయ కోణంలో ఉన్నటువంటి ప్రాధాన్యత క్రమంలో ప్రజల అభీష్టం మేరకు, వెనుకబడిన తరగతుల ఆందోళనకు అనుగుణంగా ఈ గౌరవ సభలో తమరి ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఈ విషయంలో వారికి న్యాయం చేయడానికి సరైన మార్గాన్ని ఆలోచించండి. ఈ బిల్లును సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపిస్తే వివరంగా ఏదైనా ఆలోచన చేసి విధంగా ఉంటుందని నా యొక్క అప్పీల్.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు (పట్టభద్రుల నియోజక వర్గం - మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాదు): - అధ్యక్షా, ఈ గ్రామ పంచాయతీ అమెండ్మెంట్ బిల్లుకు సంబంధించి సుప్రీం కోర్టు 50 శాతానికి మించి రిజర్వేషన్ ఇవ్వవద్దని అనేక సందర్భాల్లో తీర్పును ఇచ్చింది. దానికనుగుణంగా ఈ రోజు పంచాయతీరాజ్ ఆడినెన్స్ ను ప్రత్యేకంగా చట్ట సభల్లో బిల్లు రూపంలో ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. సుప్రీం కోర్టు నుంచి మనం ఏ గ్రాండ్ లో విత్ డ్రా చేసుకున్నాం అనే విషయంలో స్పష్టత ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. Why it was withdrawn? సుప్రీం కోర్టు విధించిన 50 శాతం క్యాప్ ఏదైతే ఉందో దానిని మనం కంటిన్యూ చేస్తున్నాం. ఏయిమ్స్ అండ్ ఆబ్జెక్ట్స్ లో కూడా సుప్రీం కోర్టు వారు disposed of the petition as it is withdrawn అని అన్నారు. ఇక రెండవ విషయానికి వస్తే, మేము మొదటి నుంచి రిజర్వేషన్ 50 శాతమని చెప్పిన పాయింట్ మీదనే ఆర్గ్యూ చేస్తున్నాం. బి.సి-ఈ గ్రూప్ రిజర్వేషన్ కి సంబంధించిన విషయం సుప్రీం కోర్టులో పెండింగ్ లో ఉన్నది. రిజర్వేషన్ పై స్పష్టత రానప్పుడు ఈ 50 శాతంలో బి.సి-ఈ క్యాటగిరిని ఎందుకు తీసుకుంటున్నారు? మన జి.హెచ్.యమ్.సి ఎన్నికలలో, గ్రామ పంచాయతీ ఎన్నికలలో వారిని తీసుకోవడం జరిగింది. వెనుకబడిన వర్గాల జనాభాకు రిజర్వేషన్ పెంచే అవకాశం ఉందా లేదా అనేది మరొక సారి ప్రభుత్వం రివ్యూ చేస్తే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా కోరుకుంటున్నాను.

جناب سید امین الحسن جعفری (Janab Syed Aminul)

LOCAL AUTHORITIES (Hasan Jafri)

(CONSTITUENCY - HYDERABAD): صاحب پنچایت راج

آرڈیننس اس لئے لیا گیا کہ چند گرام پنچایتوں کے سرپنچوں نے BC ریزرویشن کو ہائی کورٹ میں چیلنج کیا اور اس کے بعد وہ سپریم کورٹ تک بھی گئے۔ ہائی کورٹ نے اس کے کوآئٹم کو کم کیا اس کے بعد ریاستی حکومت نے سپریم کورٹ میں SLP دائر کئے۔ ہائی کورٹ کے فیصلے کے خلاف اور سپریم کورٹ کا 50 فیصد کی ceiling ہے اس پابندی کو دیکھتے ہوئے آرڈیننس لایا گیا۔ جب آرڈیننس لایا گیا اس وقت چیف منسٹر کے چندرا شیکھر راؤ صاحب نے بتایا تھا کہ درخواست گذار کانگریس کے سرپنچ تھے اور وہ اپنی تنظیم کی طرف سے کورٹ سے رجوع ہوئے تھے۔ اگر کانگریس کی جانب سے درخواست دائر کی گئی تھی تو ان کو چاہئے تھا کہ وہ اس سے دستبرداری اختیار کر لیتے۔ اگر ایسا کیا جاتا تو ہائی کورٹ کا فیصلہ نہیں آتا اور نہ سپریم کورٹ جانے کی نوبت آتی۔ اس کی خود کانگریس قصوروار ہے تو ان کو چاہئے تھا کہ کسی مدعا پر درخواست دائر کرنے سے پہلے غور و خوض کرتے کہ اس کے کیا اثرات مرتب ہوں گے اس کو ملحوظ رکھنا چاہئے تھا۔ ایک کہاوت ہے کہ اپنے پاؤں پر خود کلباڑی مارنے کے بعد ٹی آر ایس حکومت پر الزام عائد کرنا ٹھیک نہیں ہے۔ صاحب ہم اس بل کی تائید کرتے ہیں۔ شکریہ

శ్రీ బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్లు (శాసన సభ నియోజకవర్గం):- అధ్యక్షా, మంత్రి శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును నేను పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. సుప్రీం కోర్టు డైరెక్షన్ వచ్చింది కాబట్టి ఆ రకంగా ఆర్డినెన్స్ ఇవ్వవలసి వచ్చింది. దానిని బిల్లు రూపంగా ఈ రోజు ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతోంది. ప్రధానంగా ఈ ప్రభుత్వానికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కె. చంద్రశేఖర్ రావు గారికి బీసీల పట్ల అమితమైన ప్రేమ ఉన్నది. గతంలో ఎవరూ చేయని విధంగా కుల వ్యత్యులను ప్రోత్సహిస్తున్నారు. అన్ని రంగాలలో ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన సంక్షేమ కార్యక్రమాల్లో బీసీలకు 52 శాతం రిజర్వేషన్ ఉంది కాబట్టి, ఆ రకంగా బీసీలు లాభం పొందుతున్నారు. అందుకే ఈ రోజు మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు బీసీల 'పక్షపాతి' అని చెబుతున్నాను. గౌరవ మంత్రిగారు ఈటల రాజేందర్ గారి నాయకత్వంలో ఆత్మ గౌరవ భవనాల నిర్మాణం ద్వారా అన్ని కులాలకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చి వారిని గౌరవించడం జరిగింది. అత్యంత వెనుకబడిన కులాలు, సంచార జాతులకు యం.బి.సిలో రూ.1,000 కోట్లు కేటాయించి, వారిని కూడా ఆదుకొని గౌరవించడం జరుగుతున్నది. తమరి అధ్యక్షతన బీసీలకు చట్ట సభల్లో 33 శాతం రిజర్వేషన్లను కల్పించాలని రెండుమూడు సార్లు అటు అసెంబ్లీలో ఇటు కౌన్సిల్లో తీర్మానం చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వంపించడం జరిగింది. బీసీల రిజర్వేషన్ విషయంలో సుప్రీం కోర్టు డైరెక్షన్ వచ్చినందువల్లనే ఈ ఆర్డినెన్స్ తీసుకువచ్చి ఈ రోజు మనం బిల్లు రూపంలో తీసుకువస్తున్నాం. ఈ ప్రభుత్వానికి బీసీల పట్ల అమితమైన ప్రేమ ఉందనీ, ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తూ సభ్యులందరూ కూడా ఏకగ్రీవంగా ఈ బిల్లును ఆమోదించవల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు:- అధ్యక్షా, పంచాయతీ ఎన్నికలను మూడు నెలలలో నిర్వహించాలని సుప్రీం కోర్టు, హైకోర్టు ఆదేశాల వల్ల ఎన్నికలు నిర్వహించడం జరిగింది. సభ్యులు శ్రీ బోడకుంటి వెంకటేశ్వర్లు చెప్పినట్లు బీసీలకు తెలంగాణ ప్రభుత్వం చేసినట్లుగా స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పటి నుండి ఏ ప్రభుత్వం కూడా చేయలేదు. బీసీల సహకారంతోనే ఎన్నికల్లో భారీ మెజారిటీతో గెలవడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను.

(సభ్యులు హర్షధ్వనాలు చేశారు)

మేము చేసినదంతా కూడా సుప్రీం కోర్టు మరియు హైకోర్టు తీర్పుల ప్రకారం చేయడం జరిగిందే తప్ప వేరే ఉద్దేశంతో కాదు. కోర్టులో ఉన్న అంశం కాబట్టి, దయచేసి మీరు దీని మీద పెద్ద చర్చ జరపకుండా 2019 తెలంగాణ పంచాయతీరాజ్ సవరణ బిల్లును ఆమోదించవల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN:- The question is:

"That the Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2019 (L.A. Bill No.1 of 2019) (As passed by the Telangana Legislative Assembly) be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2 & 3, CLAUSE-1, ENACTING FORMULA AND SHORT TITLE:

MR CHAIRMAN:- There are no amendments to Clauses 2 & 3, Clause-1, Enacting Formula and Short Title and they are before the House.

The question is:

"That Clauses 2 & 3, Clause-1, Enacting Formula and Short Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 & 3, Clause-1, Enacting Formula and Short Title were added to the Bill.

SRI ERRABELLI DAYAKAR RAO (HON'BLE MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ):- Sir, I beg to move:

"That the Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2019 (L.A. Bill No.1 of 2019) (As passed by the Telangana Legislative Assembly) be passed."

MR. CHAIRMAN:- Motion moved. The question is:

"That the Telangana Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2019 (L.A. Bill No.1 of 2019) (As passed by the Telangana Legislative Assembly) be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

(L.A.Bill No.2 of 2019.)

MR.CHAIRMAN:- On behalf of the Chief Minsiter, I request the Minister for Health, Medical and Family Welfare to move the Motion.

SRI EATALA RAJENDER (HON'BLE MINISTER FOR HEALTH, MEDICAL AND FAMILY WELFARE) Sir, on behalf of the Hon'ble Chief Minister, I beg to move:

"That the Telangana Goods and Services Tax (Amendment) Bill, 2019 (L.A.Bill No.2 of 2019.) (As Passed by the Telangana Legislative Assembly) be taken into consideration."

MR.CHAIRMAN:- Motion moved.

Now, I request the Minister for Health, Medical and Family Welfare to explain the salient features of the Bill.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ (వైద్య, ఆరోగ్య మరియు కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ):- అధ్యక్షా, 12.04.2017 నాడు కేంద్ర జి.యస్.టి బిల్లుకు భారతదేశ రాష్ట్రపతి ఆమోదం తెలిపారు. 16.04.2017 తేదీనాడు ఈ బిల్లును ధృవీకరించిన మొదటి రాష్ట్రంగా తెలంగాణ నిలిచింది. దేశ వ్యాప్తంగా 01.07.2017 నుండి జి.యస్.టిని ప్రవేశపెట్టి అమలు చేస్తున్నారు. అయితే ఈ జి.యస్.టి బిల్లులోని కొన్ని ఇబ్బందులను డీలర్లు కేంద్ర జి.యస్.టి మండలి దృష్టికి తీసుకువచ్చి బిల్లును సవరించాలని కోరారు. వారి విజ్ఞప్తిని కేంద్ర జి.యస్.టి మండలి పరిశీలించి అవసరమైన సవరణలు చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. తదననుగుణంగా 29.08.2018 నాడు కేంద్ర జి.యస్.టి చట్టం 2018కి రాష్ట్రపతి ఆమోదం తెలిపారు. దానిని అన్ని రాష్ట్రాలకు పంపి ఆయా రాష్ట్ర శాసనసభల్లో ఆ బిల్లును ఆమోదించ చేయాలని కోరారు. కాని సెప్టెంబర్ 2018లో మన శాసనసభ రద్దు కావడంతో మన రాష్ట్రంలో సవరణ బిల్లును శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టలేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తప్ప అన్ని రాష్ట్రాల్లో ఈ సవరణ బిల్లును పూర్తి చేశారు. ఏ ఒక్క రాష్ట్రంలోనైనా ఈ ప్రక్రియ పూర్తి కాకపోతే జి.యస్.టి మండలి ఈ సవరణను అమలు చేయాడానికి భారతదేశ ప్రభుత్వం నోటిఫికేషన్ జారీ చేయలేదు. కావున, కేంద్ర జి.యస్.టి మండలి ద్వారా ప్రతిపాదించబడిన

ఈ రాష్ట్ర జి.యస్.టి సవరణ బిల్లు 2019ని సభ ఆమోదించి పాస్ చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (శాసన సభ నియోజకవర్గం):- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రివర్యులు ఈ జి.యస్.టి బిల్లు సవరణ కొరకు సభలో ప్రవేశపెట్టినటువంటి ఉద్దేశాలు, కారణాలను ఇప్పుడే తెలపడం జరిగింది. ఈ గూడ్స్ అండ్ సర్వీస్ ట్యాక్స్ అనేది బయట పాపులర్ గా సామాన్యులకు ఇబ్బంది ఉన్నప్పుడు అందరూ కూడా గబ్బర్ సింగ్ ట్యాక్స్ అని దీనికి జి.యస్.టి పేరు పెట్టుకొని గతంలో అనేక ఆందోళనలు చేశారు. భారతదేశం మొత్తంలో చిన్న వ్యాపారులు మిగిలిన సంస్థలు ముఖ్యంగా రైతాంగం తెచ్చిన అనేక ఒత్తిడుల వలన ప్రభుత్వాలు ఇటీవల కాలంలో కొంత సరళీకృత విధానంతో కేంద్ర జి.యస్.టి కౌన్సిల్ సమావేశాల్లో కొంత జి.యస్.టిని తగ్గించడం జరిగింది. ఆన్ రికార్డ్ I want to appreciate the role of Sri Eatala Rajender garu in this. అరుణ్ జైట్లీ గారి అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశంలో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున ప్రజలపక్షాన ఈటల రాజేందర్ గారు మానవీయ కోణంలో అనేక అంశాలను చర్చించారు. ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పటికీ జరిగిన మంచికి మేము అభినందిస్తున్నాము. సరళతరం చేసే నేపథ్యంలో ఈ సవరించిన చట్టం ప్రకారం ముఖ్యంగా చిన్న, మధ్య తరహా వాణిజ్య సంస్థలకి మూడు నెలలకు ఒక సారి రిటర్న్స్ ఫైల్ చేసే వెసులు బాటు ఈ బిల్లు ద్వారా వస్తుంది. ప్రజల నుంచి వస్తున్న ఆగ్రహాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇటీవల గృహ నిర్మాణాలకు మరియు రియల్ ఎస్టేట్స్ రంగాలకు జి.యస్.టిని ఐదు శాతానికి తగ్గించడం జరిగింది. అన్ని రాష్ట్రాల్లో జరిగింది కాబట్టి, తప్పనిసరి ఇక్కడ కూడా ఈ సవరణ బిల్లు అమలు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. జి.యస్.టిలో జరిగిన మంచిని అభినందిస్తూ, ఇంకా అనేక సవరణలు చేయవలసి ఉంది. అలాగే ఒకే స్లాబు వద్దతి ఉంటే బాగుంటుంది. ప్రజల ఆశీర్వాదంతో కేంద్రంలో మా ప్రభుత్వం వస్తే ఒకే స్లాబు ఉండే విధంగా చేసే ప్రయత్నం చేస్తామని, ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా చూస్తామని, ఈ సభ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు సవరణకు స్వాగతం పలుకుతూ, జరిగిన మంచిని స్వాగతిస్తూ, ఇంకా జరగవల్సింది కూడా చాలా ఉన్నది తెలుపుతూ,

జి.యస్.టి పన్ను వల్ల ప్రజలకు కొంత భారంగా ఉన్నదని చెబుతూ ఇచ్చిన అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు:- అధ్యక్షా, సెప్టెంబర్, 2017వ సంవత్సరంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన జి.యస్.టి బిల్లును రాజ్యాంగం ప్రకారం అన్ని రాష్ట్రాలు ఆమోద ముద్రవేయాలని అవసరం ఉంది. అందులో ముందుగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఈ బిల్లుకు మద్దతు తెలిపినందుకు వారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. ఈ పన్ను విధానం సరళీకరణ చేసిన తరువాత ప్రజలు నిత్యం వాడే వస్తువుల పైననే కాక, అనేక నిత్యావసర వస్తువుల పైన, ఇళ్లు, ప్లాట్లు కొనేందుకు రేట్లు కూడా తగ్గాయనే విషయాన్ని గుర్తుపెట్టుకోవాల్సిన అవసరముంది. ఒకే సింగిల్ ట్యాక్స్ సిస్టంగా ఉన్న జి.యస్.టి బిల్లు ప్రపంచంలోనే ఒక గొప్ప మార్పు. దేశంలో రకరకాల ట్యాక్స్ లు వేసి, ట్యాక్స్ డ్రక్యర్ మీద క్లారిటీ లేక భారతదేశ ఖజానాకు వచ్చే రాబడి చాలా వరకు తగ్గింది. కానీ, జి.యస్.టి వల్ల ప్రభుత్వానికి రాబడి పెరిగింది. ముఖ్యంగా తెలంగాణ రాష్ట్రం నుంచి జి.యస్.టి వసూళ్లు ఎక్కువ ఉన్నాయని మంత్రిగారు మోషన్ ఆఫ్ థ్యాంక్స్ లో చెప్పడం జరిగింది. జి.యస్.టి ప్రవేశపెట్టిన ఉద్దేశం చాలా గొప్పది. ప్రజలకు మొదట కొంచెం కష్టమనిపించినా, ఇప్పుడు అవి కూడా తీరిపోయాయి. అనేక జి.యస్.టి కాన్సిల్ సమావేశాలలో తెలంగాణ రాష్ట్రం నుంచి శ్రీ ఈటల రాజేందర్ పాల్గొన్నారు. వారిచ్చిన సూచనలను జి.యస్.టి కాన్సిల్ వారు తీసుకున్నారు. జి.యస్.టిలో జరిగిన మార్పులు చేర్పులను స్వాగతిస్తూ జి.యస్.టి బిల్లు రాజ్యాంగపరంగా అవసరం ఉంది కాబట్టి, నా పూర్తి మద్దతును తెలుపుతున్నాను.

جناب سید امین الحسن جعفری (Janab Syed Aminul)

(Hasan Jafri): صاحب ہم اس بل کی تائید کرتے ہیں اور ساتھ ہی ساتھ مرکزی اور ریاستی حکومت سے گزارش کرتے ہیں کہ مرکزی حکومت نے پٹرولیم اشیا کو GST ایکٹ کے تحت اس کے دائرہ میں لانے کا وعدہ کیا ہے اور اگر اس کو پورا کرتی ہے تو عام آدمی کو کافی مدد ملے گی۔ ملک کی تمام ریاستوں میں پٹرولیم مصنوعات اور شرب پر VAT جو برقرار رکھا گیا ہے۔ پٹرولیم

مصنوعات پر VAT کے اطلاق سے عام آدمی پر کافی بوجھ بڑھ رہا ہے۔ GST ایکٹ میں اعظم ترین قیمت کے مقابل VAT کی شرح کئی گنا زیادہ ہے۔ مرکزی اور ریاستی حکومتوں کو اس سے مالی نقصان ہوگا اس کے لئے میں کہتا ہوں کہ انہیں چاہئے کہ اضافی وسائل کو اکٹھا کرنے پر غور کیا جائے۔ یہی میری ایک گزارش ہے اور ہم اس بل کی تائید کرتے ہیں۔

శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి (ఉపాధ్యాయుల నియోజకవర్గం - మెదక్, నిజామాబాద్, ఆదిలాబాద్ మరియు కరీంనగర్):- గౌరవ వైద్య, ఆరోగ్య శాఖామంత్యులు శ్రీ ఈటల రాజేందర్ తెలంగాణ వస్తు సేవల పన్ను బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఈ బిల్లు అన్ని రాష్ట్రాల ఆమోదం పొంది మన రాష్ట్ర ఆమోదం కోసం ప్రవేశపెట్టారు. వస్తు సేవల పన్నును వ్యవస్థీకరణ, క్రమబద్ధీకరణ చేయడానికి సరియైన రీతిలో పన్నుల రూపకల్పన చేయడానికి రూపొందించిన బిల్లే ఈ వస్తు సేవల బిల్లు. దీనిని అందరం కూడా ఆమోదించవల్సిన అవసరమున్నది. మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖర్ రావు గారు జి.యస్.టి విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టినప్పుడు దేశానికి, అన్ని రాష్ట్రాలకు ఉపయోగకరమైన బిల్లు కాబట్టి, మేము తప్పకుండా ఆమోదించచేస్తామని తెలిపారు. దానికనుగుణంగా మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఎస్. ప్రభాకర్ రావు (స్థానిక సంస్థలు - హైదరాబాదు):- అధ్యక్షా, ఈ జి.యస్.టి బిల్లును కేంద్ర ప్రభుత్వం దేశ వ్యాప్తంగా ఒక యునిఫాం ట్యాక్స్ డ్రక్యర్ ఉండాలనే మంచి ఉద్దేశంతో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. దానికి మన రాష్ట్రం అన్ని రాష్ట్రాల కన్నా ముందుగా స్వాగతం పలికింది. ఈ బిల్లును మనం గమనించినట్లయితే, చిన్న చిన్న మార్పులు చేశారు. ఈ బిల్లు వల్ల చిన్న, మధ్య తరహా వ్యాపారస్తులకు చాలా ఇబ్బంది కలుగుతుందని వారు అనేక సార్లు తెలిపారు. ట్యాక్స్ ఫైలింగ్ లో వస్తున్న ఇబ్బందులను తొలగించే విధంగా కొన్ని మార్పులు చేర్పులు చేయాలని కోరుతూ ప్రవేశపెట్టిన ఈ జి.యస్.టి బిల్లుకు నా మద్దతు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ డి. రాజేశ్వర రావు (నామినేటెడ్):- జి.యస్.టి బిల్లు పై మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు

తెలుపుతున్నాను. జి.యస్.టి వసూళ్లు తెలంగాణ రాష్ట్రం నుంచి ఎక్కువగా అవుతున్నట్లు తెలిసింది. జి.యస్.టికి సంబంధించి మాజీ ఆర్థిక శాఖమంత్రి శ్రీ ఈటల రాజేందర్ హైదరాబాదులో కూడా అనేక సమావేశాలు నిర్వహించారు. నిన్న కూడా జి.యస్.టి సమావేశం జరిగింది. అనేక వస్తువుల మీద జి.యస్.టి పన్నును తగ్గించాలన్న మన ముఖ్యమంత్రి గారి కోరిక మేరకు ఈ రోజు గ్రానైట్, డబుల్ బెడ్ రూం ఇళ్లు, రోడ్ల నిర్మాణాల మీద జి.యస్.టిని తగ్గించారు. రోడ్లను కూడా వైడినింగ్ చేస్తున్నందున వాటి గురించి కూడా వారు ఆలోచించారు. తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఉన్న బీడి కార్మికులకు పన్ను తగ్గించమని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున మంచి ప్రెజంటేషన్ ఇచ్చిన శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. రాబోయే రోజుల్లో కేంద్రం మరియు రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకు చాలా బాధలో ఉన్న చిన్న వ్యాపారులను దృష్టిలో పెట్టుకొని, జి.యస్.టిని దేని మీద ఎక్కువ పెట్టాలి, దేని మీద తగ్గించాలని ఆలోచించి మన ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రజలకు మేలు కలిగే విధంగా తెలిపారు. దానికి తగినట్లుగా మన మాజీ ఆర్థిక శాఖమంత్రి శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారు ప్రెజంటేషన్ ను ఇచ్చి జి.యస్.టి తగ్గేందుకు మేలు చేశారు. ఇంకా కొన్ని వస్తువులపై జి.యస్.టి తగ్గించవలసి ఉంది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ఐదు జిల్లాలలో కోట్ల రూపాయలలో వ్యాపారం జరుపుతున్న బీడి పరిశ్రమల వ్యాపారులపై జి.యస్.టి పన్ను అన్ని వస్తువుల కన్నా ఎక్కువగా ఉంది. కరీంనగర్ జిల్లాలో మూడు లక్షలు, నిజామాబాద్ లో లక్షన్నర, మెదక్ జిల్లాలో లక్ష మంది, అదిలాబాద్ జిల్లాలో లక్ష మంది బీడి కార్మికులు ఉన్నారు. బీడి పరిశ్రమల మీద 28 శాతంగా ఉన్న జి.యస్.టిని తగ్గించి వారి కుటుంబాలను కూడా ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. మీరు అవకాశం ఉన్నప్పుడు మరొకసారి బీడి పరిశ్రమల మీద వేసే జి.యస్.టి శాతాన్ని తగ్గించే విధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరాలని తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. భాను ప్రసాద్ రావు (స్థానిక సంస్థలు-కరీంనగర్): అధ్యక్షా, జి.యస్.టి మీద మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. శ్రీ డి. రాజేశ్వర రావు చెప్పినట్లు అనేక అంశాల మీద మనం అభ్యర్థించినా కూడా వాటి మీద ఎటువంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదు. నిన్న జరిగిన జి.యస్.టి కౌన్సిల్ సమావేశంలో నిర్మాణ రంగానికి సంబంధించిన విషయంలో 12 శాతం

నుంచి 5 శాతానికి తగ్గించడం, అదేవిధంగా నలభై ఐదు లక్షలు ఉన్నటువంటి ఇళ్ల నిర్మాణాలపై ఒక్క శాతానికి జి.యస్.టిని తగ్గించడం చాలా అభినందించవలసిన అంశం.

10.30 ఉ. వాస్తవంగా చెప్పాలంటే జి.యస్.టికి సంబంధించి యస్.జి.యస్.టి., సి.జి.యస్.టి. రెండూ 50:50 శాతానికి విభజన చెందుతున్న పరిస్థితుల్లో రాష్ట్రంలో కట్టుదిట్టమైన చర్యలు చేపట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటికే చాలా సరుకులకు జి.యస్.టి చెల్లించకుండా మార్కెట్ లో లభ్యమవుతున్న పరిస్థితి ఉంది. వాటిని ఏ విధంగా కట్టుదిట్టం చేయగలుగుతామనే అంశం మీద దృష్టిసారించవలసిన అవసరం ఉంది. పైపుడ్ మరియు ఇతర సరుకులన్నీ ఎటువంటి జి.యస్.టి. లేకుండా మార్కెట్ లో లభిస్తున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ విధంగా నియంత్రణ చేసుకోగలుగుతోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ నియంత్రణలో కూడా ఉండడం లేదు. జి.యస్.టి. విధానం వలన కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆదాయం పెరుగుతోంది. కాబట్టి దీని మీద దృష్టి పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. అదేవిధంగా ఎటువంటి సరుకులపై జి.యస్.టి. తగ్గించాలో వాటిని తగ్గిస్తే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా కోరుతూ, ఈ బిల్లుకు పూర్తిగా మద్దతు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ ఫరీదుద్దీన్ (శాసన సభ నియోజక వర్గం): అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుపై మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టినప్పుడు అన్ని రాష్ట్రాలు ఆమోదించడం జరిగింది. కానీ మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ముందస్తు ఎన్నికలు జరగడం వల్ల ఆమోదించలేకపోయారు. కాబట్టి, ఈ ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ లో ప్రవేశపెట్టిన బిల్లుకు పూర్తిగా మద్దతు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ గంగాధర్ గౌడ్ ఉల్లోళ్ల (శాసన సభ నియోజక వర్గం): అధ్యక్షా, గౌరవీయులైన మంత్రివర్యులు శ్రీ ఈటల రాజేందర్ గారు ప్రవేశపెట్టిన జి.యస్.టి సవరణ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా తమరి ద్వారా ఒక్కటే చెప్పదలచుకున్నాను. ఇంతకుముందు సభ్యులు మాట్లాడిన అంశాలే కాకుండా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తున్న జి.యస్.టి. వాటాలో మన రాష్ట్రానికి ఇస్తున్న వాటా చాలా తక్కువ. ఈ సభలో గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రామచంద్ర రావు గారు ఉన్నారు కాబట్టి చెబుతున్నాను. జి.యస్.టి.లో కనీసం అరవై శాతం పైగా మనకు వాటా వచ్చే విధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం

చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుకుంటున్నాను. అదేవిధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం దేశ వ్యాప్తంగా ఒకే జి.యస్.టి విధానాన్ని తీసుకొచ్చింది. ఈ విధానాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖర్ రావుగారు మొట్టమొదటగా స్వాగతించారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఎన్నో సంక్షేమ కార్యక్రమాలు ప్రవేశపెడుతున్నాము. కాబట్టి, కేంద్ర ప్రభుత్వం తన వాటాను తక్కువగా తీసుకొని, సంక్షేమ పథకాలకు అరవై శాతం పైగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వాటా వచ్చే విధంగా ఉండాలని కోరుకుంటూ, జి.యస్.టి సవరణ బిల్లును ప్రతిపక్ష నాయకులు కూడా ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని తమరి ద్వారా కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, ఇదే సభలో అనేకసార్లు జి.యస్.టి మీద చర్చించడం జరిగింది. ఒకే దేశం, ఒకే చట్టం, ఒకే పన్ను విధానామే దీని లక్ష్యం. ఇరవై తొమ్మిది రాష్ట్రాలతో ఏర్పడిన జి.యస్.టి కౌన్సిల్ లో కొత్త రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం అయినప్పటికీ, ప్రభావవంతమైన తోడ్పాటును అందించినది స్వయంగా కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి అరుణ్ జైట్లీ గారే ప్రకటించారు. మొదటి నుంచి కూడా జి.యస్.టి. పన్ను ఎక్కువ వేయడం వల్ల ఎగవేతకు ఆస్కారం ఉంటుంది. సామాన్య ప్రజానీకానికి పన్ను కట్టే విధానం అందుబాటులో ఉండే విధంగా, సామాన్య ప్రజల యొక్క జీవన విధానానికి విఘాతం కలగని రీతిలో ఉండాలే తప్ప, భారంగా ఉండకూడదని ప్రకటించడం జరిగింది. అనేక సందర్భాల్లో అనేక వస్తువుల మీద పన్ను తగ్గించాలని కుండబద్దలు కొట్టినట్లు చెప్పడం జరిగింది. దానికి జి.యస్.టి. కౌన్సిల్ వారు మీరు పదే పదే పన్ను తగ్గించాలని అంటున్నారు. పన్ను తగ్గిస్తే, డబ్బులు వసూలు చేయడం ఎలా? రాష్ట్రాన్ని, కేంద్రాన్ని ముందుకు ఎలా నడిపిస్తామని ప్రశ్నించడం జరిగింది. పన్ను ఎక్కువ వేయడం వల్ల ఎక్కువ ఎగవేతకు ఆస్కారం ఉంటుందనీ, పన్ను తగ్గిస్తే, సులభంగా కట్టే పరిస్థితి ఉంటుందనే ఆలోచనతో ఎక్కువ సంఖ్యలో ఖాతాదారులను పెంచుకునే ప్రయత్నం చేయాలే తప్ప, ఖాతాదారులను తగ్గించే ప్రయత్నం చేయవద్దని నేను చెప్పడం జరిగింది. కానీ, ఇరవై నెలల తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం జి.యస్.టి కౌన్సిల్ లో తీసుకున్న నిర్ణయంలో మన వాదన కూడా నిజమేనని, ఈనాడు రుజువైంది. గతంలో మనం వర్చు కంట్రాక్ట్స్ మీద అనేక రకాల వాదనలు చేశాము. ప్రభుత్వ

పన్నుల మీద పన్ను వేసే విధానం ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేదు. అది అశాస్త్రీయం అని చెప్పడం జరిగింది. గతంలో 18 శాతం ఉన్న జి.యస్.టి 12 శాతానికి తగ్గించడం జరిగింది.

గంగాధర్ గౌడ్ గారి ప్రాంతంలో బీడి కార్మికులు ఎక్కువగా ఉంటారు. బీడిలు తాగే సామాన్య ప్రజలను నిరుత్సాహ పరచాలనే పేరుతో వారిపై 28 శాతం పన్ను వేయడం సబబు కాదు. వారిని నిరుత్సాహపరచడం నిజమే కానీ, 28 శాతం పన్ను వేయడం అనేది నిరుత్సాహపరచడం కాదని చెప్పడం జరిగింది. ఆ విషయం ఇప్పటికీ కూడా రాష్ట్రంలో ఆమోదం పొందలేదు. కానీ, గతంలో సామాన్య ప్రజలు నిర్మించుకున్న ఇళ్ల మీద గానీ, ప్రభుత్వం నిర్మించే డబుల్ బెడ్రూం ఇళ్ల మీద గానీ, పన్ను వేయడం చాలా అన్యాయమని చెప్పడం జరిగింది. కానీ, మొన్నటి జి.యస్.టి కౌన్సిల్ లో ఎనిమిది శాతం ఉన్న పన్నును ఒక శాతానికి తగ్గించడం చాలా సంతోషదాయకమైన విషయం.

అదేవిధంగా భవనాల మీద ఉన్న పన్నెండు శాతం పన్నును ఐదు శాతానికి తగ్గించి కొంత వెసులుబాటును కల్పించారు. ఈ ఇరవై నెలల కాలంలో డీలర్లు, ప్రజలు, రాష్ట్రాలు, వారి వారి రాష్ట్రాల్లో ఉన్న ఎనిమిది రకాల సమస్యలను జి.యస్.టి. కౌన్సిల్ దృష్టికి తీసుకుపోతే, కొంత వెసులుబాటు కలిగించింది. వాటిలో మొట్టమొదటి సమస్య కాంపోజిట్ స్కీమ్. అంటే సంవత్సర కాలంలో కోటి రూపాయలకు లోబడి కొనుగోలు, అమ్మకాలు చేసిన డీలర్లు ఎవరైతే ఉన్నారో, వారు ఒక శాతం మాత్రమే పన్ను కట్టవచ్చు. ఇప్పుడు ఆ డీలర్ల పరిమితిని రూ.1.5 కోట్ల వరకు పెంచడం జరిగింది. రూ.1.5 కోట్ల కొనుగోలు, అమ్మకాలు చేసిన డీలర్లంతా కాంపోజిట్ స్కీమ్ కిందకే వస్తారు. ఈ పథకం ద్వారా మూడు రకాల పన్నులు వచ్చాయి. హోటల్స్ అయితే ఐదు శాతం పన్ను కట్టాలి. మాములుగా అయితే ఒక శాతం కట్టాలి. మ్యానుఫ్యాక్చర్ రంగం అయితే రెండు శాతం పన్ను కట్టాలి. ఇంకా దీనిని రూ. 5 కోట్ల వరకు కూడా పెంచే ఆస్కారం ఉందని కమిషనర్ గారు చెప్పడం జరిగింది. సామాన్యమైన వ్యాపారం చేసే డీలర్లు ఈ నిర్ణయం కొంత వెసులుబాటు కల్పిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. ఈ ప్రతిపాదనను మేము మొదట్లోనే చేశాము ఈ నాటికైనా ఆమోదించినందుకు సంతోషిస్తున్నాము.

అదేవిధంగా ఈశాన్య రాష్ట్రాలు చాలా చిన్నవి, కాబట్టి అక్కడ తక్కువ వ్యాపారం జరుగుతుందని రూ.10 లక్షల లోపు కొనుగోలు, అమ్మకాలు జరిపిన వారికి జి.యస్.టి. పన్ను ఫైల్ చేయడం అవసరం లేదని అన్నారు. చిన్న, చిన్న వ్యాపారస్తులపైన సామాన్యల మీద భారం పడకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో రూ.20 లక్షల లోపు వ్యాపారం ఉన్నవారు జి.యస్.టి.ని ఫైల్ చేయవద్దని ఇంతకుముందే చెప్పాము. కాబట్టి ఆ రాష్ట్రాల వ్యాపారాన్ని కూడా ప్రస్తుతం రూ.20 లక్షలకు వచ్చినందుకు సంతోషిస్తున్నాము. అదేవిధంగా మనం ఏవైనా వస్తువులు లారీలలో సరఫరా చేస్తున్నప్పుడు ఆ సరకుల యొక్క జి.యస్.టి. బిల్లు సరిగ్గా లేకపోతే లారీలను సీజ్ చేస్తారు. ఆ విధంగా సీజ్ చేసిన లారీలకు 7 రోజుల్లోనే డాక్యుమెంట్ ప్రాడ్యూస్ చేయాలని ఉన్న నిబంధనను ఇప్పుడు 14 రోజులకు పెంచడమనేది కొంత వెసులుబాటు కలిగిస్తుంది.

అదేవిధంగా, గతంలో పదమూడు సీట్లు ఉన్న బస్సులకు ఇన్పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్ ఉండేది కాదు. కానీ పదమూడు సీట్లకు పైబడి మనుషులు ప్రయాణించే బస్సులకు, డంపర్స్ వంటి వాటికి కూడా కొంత ఇన్పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్ తీసుకొచ్చినందుకు సంతోషిస్తున్నాము.

అదేవిధంగా, గతంలో రిజిస్ట్రేషన్ క్యాన్సిల్ చేయాలని అనుకుంటే ఒక ఉత్తరం రాసుకొని అధికారుల వద్దకు తీసుకెళ్లినా, క్యాన్సిల్ అయినట్లు నిర్ధారించలేకపోయేవారు. మళ్ళీ ఫైల్ పెట్టవలసింది ఉండేది. కానీ అవన్నీ ఇప్పుడు ఏమి అవసరం లేదు. దరఖాస్తు పెట్టిన వెంటనే ఎటువంటి పన్ను వేయకుండా రిజిస్ట్రేషన్ క్యాన్సిల్ చేసే వెసులుబాటును కల్పించారు.

అదేవిధంగా రివర్స్ ట్యాక్స్ విషయానికి వస్తే, అది చాలావరకు అర్థం కాని సమస్య. ఉదాహరణకు అన్రిజిస్టర్డ్ డీలర్లు, రిజిస్టర్డ్ డీలర్ల దగ్గర ఒక వస్తువు కొనుగోలు చేస్తే రిజిస్టర్డ్ అయిన డీలర్ పన్ను కట్టుకునే పద్ధతి ఉండేది. రివర్స్ ట్యాక్స్ విషయంలో సందర్భాన్ని బట్టి కొన్నింటికి ఎగ్జంప్షన్ ఇచ్చే అవకాశం వచ్చింది. మొత్తంగా చూస్తే ఇంకా కొన్ని వస్తువుల మీద పన్ను విధించే ఆస్కారం ఉందన్న విషయాన్ని సభ్యులు శ్రీ భానుప్రసాద్ రావు గారు కూడా చెప్పారు. దీనిలో పకడ్బందీగా జి.యస్.టి. పన్ను విధానం వచ్చిన తరువాత ప్రజలకు, డీలర్లకు కాంప్లికేటెడ్

ఇష్యూస్ లేకుండా ఉండేందుకు సాఫ్ట్వేర్లో కూడా త్వరగా సర్వీసెస్ అందించి సమస్యను పరిష్కరించాలని మంత్రివర్గ ఉపసంఘాన్ని కూడా వేశారు. బీహార్ ఉపముఖ్యమంత్రి గారి నాయకత్వంలో ఉపసంఘం వేస్తే, ఆ సంఘంలో నేను మరియు కర్ణాటక రాష్ట్ర సంబంధిత మంత్రిగారు ఉన్నారు. నాలుగు రాష్ట్రాల మంత్రులను సభ్యులుగా వేస్తే, అందులో మన రాష్ట్ర మంత్రి కూడా ఉన్నారు. మొత్తం జి.యస్.టి. కౌన్సిల్లో మానవీయ కోణాలను ఆవిష్కరించాలని సామాన్య ప్రజలకు ఇబ్బంది కలగకూడదని ట్యాక్స్ బేస్ను పెంచుకోవాలి తప్ప, ట్యాక్స్ ఎక్కువ వేయకూడదనే వాదనను ఇప్పుడిప్పుడే అన్ని రాష్ట్రాలు, కేంద్ర ప్రభుత్వంతో రియలైజ్ చేస్తున్నందుకు సంతోషంగా ఉంది. ఇప్పుడు తీసుకున్న ఎనిమిది నిర్ణయాలు ఏవైతే ఉన్నాయో సామాన్యులకు లాభం చేసేవిగా ఉన్నాయి. కాబట్టి, మీరందరూ కూడా ఈ బిల్లును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించవలసిందిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

CHAIRMAN:- The question is:

"That the Telangana Goods and Services Tax (Amendment) Bill, 2019 be taken into consideration". (As passed by the Telangana Legislative Assembly)

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2 TO 60, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA AND SHORT TITLE

MR. CHAIRMAN:- The question is:

"That there are no amendments to Clauses 2 to 60, Clause 1, Enacting Formula and Short Title and they do stand part of the Bill".

(Pause)

The Motion was adopted and Clauses 2 to 60, Clause 1, Enacting Formula and Short Title were added to the Bill.

SRI EATALA RAJENDER (DEPUTISING THE HON'BLE CHIEF MINISTER):- Sir, I beg to move:

"That the Telangana Goods and Services Tax (Amendment) Bill, 2019 as passed by the Telangana Legislative Assembly be passed"

MR. CHAIRMAN:- Motion moved. The question is:

"That the Telangana Goods and Services Tax (Amendment) Bill, 2019 as passed by the Telangana Legislative Assembly be passed"

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

మిస్టర్ చైర్మన్:- టీ విరామం కొరకు సభను వాయిదా వేయడమైనది.

3.15 & (టీ విరామం కొరకు సభ వాయిదా పడింది.)

3.30 మ. (విరామానంతరం సభ మధ్యాహ్నం 3.24 గంటలకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

మిస్టర్ చైర్మన్:- బాల్కొండ నియోజకవర్గం నుండి ఎన్నికైన శ్రీ వి. ప్రశాంత్ రెడ్డి గారు మన శాసన వ్యవహారాల శాఖా మంత్రిగా బాధ్యతలు స్వీకరించి, మొదటిసారి శాసన పరిషత్తు సమావేశానికి వచ్చినందుకు మన అందరి పక్షాన స్వాగతం తెలియజేస్తున్నాను.

ANNOUNCEMENT

MR. CHAIRMAN:- I am to announce to the House that I have received the following message from the Hon'ble Speaker of the Telangana Legislative Assembly:

"In accordance with Rule 123 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Telangana Legislative Assembly, I transmit a copy in each of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on 25th February, 2019":

1. The Telangana Appropriation (Vote on Account) Bill, 2019 (L.A. Bill No.3 of 2019).

2. The Telangana Appropriation Bill, 2019 (L.A. Bill No.4 of 2019)."

The above Bills will be taken up now, itself.

GOVERNMENT BILLS

ప్రభుత్వ బిల్లులు

MR. CHAIRMAN:- I request the Minister for Health, Medical & Family Welfare on behalf of the

Hon'ble Chief Minister to move the Motion for taking into consideration of the Telangana Appropriation (Vote on Account) Bill, 2019 (L.A. Bill No.3 of 2019).

తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ (ఓట్ అన్ అకౌంట్) బిల్లు, 2019 (2019 సంవత్సరపు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.3)

SRI EATALA RAJENDER, MINISTER FOR HEALTH, MEDICAL AND FAMILY WELFARE (ON BEHALF OF THE HON'BLE CHIEF MINISTER):- Sir, I beg to move:

"That the Telangana Appropriation (Vote on Account) Bill, 2019 (L.A. Bill No.3 of 2019) as passed by the Telangana Legislative Assembly be taken into consideration."

MR. CHAIRMAN:- Motion moved.

I request the Minister for Health, Medical & Family Welfare on behalf of the Hon'ble Chief Minister to move the Motion for taking into consideration of the Telangana Appropriation Bill, 2019 (L.A. Bill No.4 of 2019). (As passed by the Telangana Legislative Assembly)

తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ (ఓట్ అన్ అకౌంట్) బిల్లు, 2019 (2019 సంవత్సరపు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.4)

SRI EATALA RAJENDER, MINISTER FOR HEALTH, MEDICAL AND FAMILY WELFARE (ON BEHALF OF THE HON'BLE CHIEF MINISTER):- Sir, I beg to move:

"That the Telangana Appropriation Bill, 2019 (L.A. Bill No.4 of 2019) (As passed by the Telangana Legislative Assembly) be taken into consideration."

MR. CHAIRMAN:- Motion moved.

Now, we take up discussion on consideration of both the Bills together. ఈ బిల్లులపై చర్చను ప్రారంభించవలసిందిగా శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారిని కోరుతున్నాను.

**తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ (ఓట్ అన్
అకౌంట్)బిల్లు, 2019 (2019 సంవత్సరపు
ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.3) మరియు తెలంగాణ ద్రవ్య
వినిమయ బిల్లు, 2019 పై చర్చ.**

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ అప్రాప్రియేషన్ బిల్లుపై మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మొట్టమొదటిగా మీకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. లక్షా ఎనభై రెండు వేల పదిహేడు కోట్ల రూపాయలకు సంబంధించి ఓట్ అన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టారు. ఇది ఒక రకంగా మధ్యంతర బడ్జెట్ మాత్రమే. ఫుల్ బడ్జెట్ పెట్టలేదు. ఇంత absolute majority వచ్చినా ఫుల్ బడ్జెట్ పెట్టలేదు. ఏది ఏమైనా, టెక్నికల్ గా తప్పనిసరిగా ద్రవ్య వినిమయ బిల్లును పాస్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉన్న తరుణంలో నేను ఒక విషయాన్ని మనవిచేయదలచుకున్నాను. ఈటల రాజేందర్ గారు ఆర్థిక శాఖామంత్రిగా పనిచేశారు. ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున ఇక్కడ వారు ఈ బిల్లులను ప్రవేశపెట్టారు. ఏ రాష్ట్రానికి అయినా, బడ్జెట్ అలకేషన్, బడ్జెట్ ఎక్స్ పెండిచర్, స్టేట్ ఓన్డ్ రెవెన్యూ అనేది తప్పనిసరి అధ్యక్షా. సెంట్రల్ స్పాన్సర్డ్ స్కీమ్స్ నుండి వచ్చే నిధులు, ట్యాక్స్ డెవలప్ మెంట్ ను కూడా రాష్ట్రాలు పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ఓవరాల్ గా మొన్న జరిగిన ఎలక్షన్ సందర్భంగా ఇచ్చిన హామీలను నెరవేర్చడానికి ఎగ్జిస్టింగ్ బడ్జెట్ కంటే పదిహేడు వేల కోట్ల రూపాయలు అదనంగా కావాలి. ఈ రకంగా చూస్తే, స్టేట్ ఓన్డ్ బడ్జెట్, అరవై వేల కోట్ల రూపాయల నుండి డెబ్బై వేల కోట్ల రూపాయలు పెరుగుతుంది. ఫిగర్స్ అధికారుల దగ్గర ఉంటాయి. సెంట్రల్ స్పాన్సర్డ్ స్కీమ్స్ కి సంబంధించి పద్దెనిమిది వేల కోట్ల రూపాయలు, ట్యాక్స్ డెవలప్ మెంట్ కి సంబంధించి ఇరవై నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయల ఫిగర్ అరైవ్ అవుతుంది. అంటే లక్షా పది వేల కోట్ల రూపాయల లోపే ఈ రెవెన్యూ కనబడుతోంది. లక్షా ఎనభై రెండు వేల కోట్ల రూపాయలతో ఈ ద్రవ్య వినిమయ బిల్లును ఆమోదించేసుకోవడం కోసం సభలో ప్రవేశపెట్టుకున్నాము. వ్యవసాయరంగం నుండి మొదలుపెడితే అనేక రంగాలకు నిధులను ఖర్చు పెట్టాలి. కాన్స్టిట్యూషనల్ ఆర్టికల్స్ కాబట్టి తప్పనిసరిగా ఈ బిల్లును

మనం పాస్ చేసుకోవాలి. ఇంత పెద్ద ఎత్తున అప్పులు తీసుకోవడం తప్పు అని నేను అనను. ఎఫ్ ఆర్ బీఎంకు లోబడి ఉన్నామని మీరు చెబుతున్నారు. కాని అసెట్ క్రియేషన్ కూడా అవసరం. కాంగ్రెస్ హయాంలో నాగార్జునసాగర్ పెద్ద అసెట్ అధ్యక్షా. ఇప్పుడు కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు నిర్మిస్తున్నామని మీరు అనవచ్చు. అది తొందరగా కంప్లీట్ అవ్వాలనే మేము కూడా కోరుకుంటున్నాము. రూ. 12,907.99 కోట్లు వడ్డీలకే చెల్లించవలసి ఉంది. రెవెన్యూ మిగులు ఉన్న రాష్ట్రాలలో తెలంగాణను కూడా కేంద్రం గుర్తించి, ఇంకా కొంచెం అప్పు తీసుకునే విధంగా, 0.25 శాతం మేరకు ఎఫ్ ఆర్ బీఎం లిమిట్ ను పెంచింది. వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి రుణమాఫీ, వడ్డీ మాఫీకి సంబంధించి మీరు సమాచారం సేకరించండి అని చెబితే, మా పీసీసీ తరపున డీటెయిల్డ్ గా అకౌంట్స్ తో సహా మీకు ఇచ్చాము. రూ. 2,500 కోట్లు వడ్డీకి సంబంధించి అదనంగా రైతాంగానికి చెల్లించాలని చెప్పాము. నాలుగు దఫాలుగా మేము మాఫీ చేస్తామని చెప్పారు. సరే ఆ విషయాలలోకి పోదలచుకోలేదు. ఏది ఏమైనా రైతాంగం పరిస్థితి చాలా ఇబ్బందికరంగా ఉంది. కేంద్రప్రభుత్వం, “ప్రధానమంత్రి కిసాన్ యోజన” అనే పథకాన్ని పదిహేడు లక్షల మందికి వర్తించే విధంగా, రైతులకు రెండు వేల రూపాయలను తమ తమ అకౌంట్స్ లో వేయడం నిన్నటి నుండి మొదలుపెట్టారు. “రైతు బంధు” పథకం అనేది చాలా బ్రహ్మాండమైన పథకం. దీన్ని దేశవ్యాప్తంగా ఆదర్శంగా తీసుకుంటున్నారని మీరు చెబుతున్నారు. అది సరిపోదు. ద్రవ్యవినిమయ బిల్లు సందర్భంగా, మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ ఫండ్ కనీసం అయిదు వేల కోట్ల రూపాయలు ఉండాలని మా డిమాండ్. కర్నాటక మరియు ఇతర రాష్ట్రాలలో, గిట్టుబాటుధర లేనప్పుడు, ప్రభుత్వమే మార్కెట్ లో ఇంటర్వెన్షన్ అయి, ఆ ఫండ్ ను ఉపయోగించి, దానికి బోనస్ గా ఇచ్చే ఆనవాయితీ ఉంది. దయచేసి ఆ విధంగా చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఎర్రజొన్నలు, కందులు, పసుపు, మిర్చి రైతులు ఇబ్బందులలో ఉన్నారు. 117 మండలాలలో కూడా వర్షపాతం తక్కువగా ఉండి కరవు పరిస్థితి నెలకొని ఉంది. సగటు నీటి మట్టం 11.91 కి పడిపోయింది. భద్రాచలంలో ఇప్పటికే సివియర్ అక్యూట్

డింకింగ్ వాటర్ క్రెసిస్ ను ఫీస్ చేస్తున్నాము. త్రాగునీరు అనేది చాలా ముఖ్యమైనది అధ్యక్షా. ఎమర్జెన్సీ మెకానిజం ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రకంగా పంటలు కూడా చాలా నష్టపోయాయి. రైతు బీమా, రైతు బంధు అని మీరు చెబుతున్నప్పటికీ పంటల బీమా అంశంలో బ్యాంకులు సహకరించడం లేదు. డిసెంబర్, 31ని కటాఫ్ డేట్ గా పెట్టడం వల్ల చాలా మంది రైతులకు లోన్లు ఇవ్వకపోవడంతో ప్రీమియం కట్టలేకపోయారు. అందువల్ల వారందరూ ఈ పంటల బీమా పథకం వల్ల లబ్ధిపొందలేకపోయారు. వారికి ఒక వైపు ఆ దెబ్బ, మరొక వైపు ఈ దెబ్బ తగులుతోంది. రైతు రాజ్యం కోరుకుంటున్న ప్రభుత్వం, రైతుల యొక్క వ్యవహారాలను ప్రయారిటీగా పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ద్రవ్య వినిమయ బిల్లులో ఇరిగేషన్ శాఖకి అలకేషన్ తగ్గింది. దీని గురించి కూడా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. గత సెషన్ లో కూడా నేను మాట్లాడాను. యూసీలు, సెంట్రల్ స్టాన్డర్డ్ స్కీమ్స్ కి మ్యాచింగ్ గ్రాంట్స్ ఇవ్వలేదు. రాష్ట్రంలో అనేక ఫండ్స్ ల్యాప్స్ అయిన సంఘటనలున్నాయి. ఇంప్లిమెంటేషన్ మెకానిజంలో దరిదాపు కొన్ని వేల కోట్లు మురిగిపోయాయి, వెనక్కిపోయాయి. నిధులు అన్యుటిలైజ్డ్ గా ఉన్నటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. పదకొండు వేల కోట్ల రూపాయలకు పైగా కేంద్రప్రభుత్వం నుండి నిధులు రావలసిన అవసరం ఉంది. కేంద్రప్రభుత్వం ఆ నిధులు ఇవ్వలేదు. వాటిని రాబట్టుకోవడంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎందుకు సక్సెస్ అవలేదో తెలియదు.

అధ్యక్షా, విద్యారంగానికి నిధులు తగ్గించారు. ఆరోగ్య రంగానికి నిధుల్లో కోత కోసారు. ఆరోగ్య రంగానికి సంబంధించి చూస్తే, రూ. 5,536 కోట్లు ఇచ్చారు. అటవీ శాఖకు తక్కువ నిధులు కేటాయించారు. పోలీసు శాఖకు నిధుల కోత విధించారు. సైబర్ నేరాలు పెరిగిపోతున్నాయి. మన పోలీసు శాఖ పకడ్బందీగా పనిచేస్తుంది. వారికి ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ చాలా అవసరం. నాయిని నరసింహారెడ్డి గారు హోమ్ మినిస్టర్ గా పనిచేశారు. ఇప్పుడు మహమూద్ అలీ గారు హోమ్ మినిస్టర్ గా ఉన్నారు. పోలీస్ శాఖకు నిధులను పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. సైబర్ నేరాలు పెరిగిపోతున్నాయి. గూగుల్ లో మన అకౌంట్స్ ట్రెస్ పాస్ అవుతున్నాయి. వాటి గురించి ఆలోచించాలి.

నిరుద్యోగ భృతి ఏప్రిల్ నెల నుండి ఇస్తామన్నారు. దానికి సంబంధించి ఏ విధంగా కేటగిరైజేషన్ చేస్తారు? ఏ విధంగా పేరామీటర్స్ ని ఫిక్స్ చేశారు అనేది దీంట్లో లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నిధులు గ్రామపంచాయతీలకు ఖర్చు పెడతామన్నారు. ఉద్యోగావకాశాలలో స్పష్టత లేదు. వీటన్నింటి గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ఏపీ రీ ఆర్గనైజేషన్ యాక్ట్ లో పొందుపరచిన అనేక హామీలు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి. వెనుకబడ్డ ప్రాంతాల అభివృద్ధికి సంబంధించిన నిధులు తెచ్చుకోవడంలో, బయ్యారం ఉక్కు విషయంలో, వరంగల్ కి సంబంధించి రైల్వే కోచ్ ఫ్యాక్టరీ విషయంలో, ములుగుకు సంబంధించి గిరిజన విశ్వవిద్యాలయం విషయంలో హామీలున్నాయి కాని ఇంప్లిమెంటేషన్ మాత్రం జరగడం లేదు. నేను సుప్రీంకోర్టులో పిటీషన్ కూడా వేయడం జరిగింది. ఇంప్లిమెంటేషన్ ఆఫ్ రీ ఆర్గనైజేషన్ యాక్ట్ కి సంబంధించి రాష్ట్రప్రభుత్వానికి కేంద్రం అంతంత మాత్రంగా సహకరించింది. ముఖ్యమంత్రి గారు అనేక దఫాలు మంత్రులతో కలసి ప్రధానమంత్రి గారి వద్దకు వెళ్లారు. కేసు వేసిన తరువాతే కొన్ని ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ మనకు రావడం జరిగింది. అటు కేంద్ర ప్రభుత్వం సీతకన్ను వేసింది. ఇటు రాష్ట్రప్రభుత్వం చెప్పినటువంటి కార్యక్రమాలను కంప్లీట్ గా చేయడం లేదు. “రైతు బంధు” పథకానికి సంబంధించి చెక్కుల గురించి బ్యాంకుల దగ్గర ధర్నాలు చేయకుండా ఉండాలి. మార్కెట్ మెకానిజం కర్వెక్ట్ గా ఉండాలి. వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. నియోజకవర్గ అభివృద్ధి నిధుల ప్రస్తావన లేదు. ఎం.ఎల్.ఏలకు, ఎం.ఎల్.సీలకు సీ.డి.ఎఫ్ నిధుల గురించి ఎక్కడా చెప్పలేదు. చీఫ్ మినిస్టర్ రిలీఫ్ ఫండ్ గురించి బడ్జెట్ లో ఉండేది. ఈసారి ఆ సీ.ఎం.ఆర్.ఎఫ్. గురించి ఎక్కడా లేదు. స్పెషల్ డెవలప్ మెంట్ ఫండ్ అనే అకౌంట్ ఉండేది. సెన్సుల రూపంలో నిధులు వస్తుండవచ్చు. అవి చీఫ్ మినిస్టర్ గారి పరిధిలో ఉండొచ్చు. కాని స్పెసిఫిక్ గా ఓటాన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ లో, ద్రవ్య వినిమయ బిల్లులో ఎక్కడా మెన్షన్ చేసినట్లు కనబడడం లేదు. దీనిమీద రిస్టై ఇవ్వాలి. బీ.సి వర్గాలకు సంబంధించి దరిదాపు రూ. 1,391.82 కోట్లు బడ్జెట్ తగ్గింది. 2019-20 సంవత్సరానికి గానూ కేవలం రూ. 4,528.01 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు.

బీసీ సంక్షేమానికి సంబంధించి బడ్జెట్ తగ్గింది. ఇది చాలా శోచనీయం. జనాభాలో యాభై శాతం బీసీలున్నారు. అనేక గురుకుల పాఠశాలలను ప్రారంభిస్తామన్నారు. మేము రాజకీయం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో మాట్లాడడం లేదు. బీసీలకు మేలు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అన్ని వర్గాల వారు మిమ్మల్ని నమ్మి మీకు పట్టం గట్టారు. వైద్య, ఆరోగ్య రంగానికి సంబంధించి కేటాయింపులు తగ్గించారు. రూ. 1,839 కోట్లు అంటే తక్కువే. “కంటి వెలుగు” కార్యక్రమాన్ని ఇతరులకు కూడా ఎక్స్టెండ్ చేస్తామన్నారు, ఆరోగ్య శ్రీ కి సంబంధించిన బకాయిలు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి, వాటిని విడుదల చేయవలసిన అవసరం ఉంది. బడ్జెట్ చూస్తే, లక్షా ఎనభై వేల కోట్ల రూపాయలు ఉంది. కొన్ని ముఖ్యమైన రంగాలకు అలకేషన్ తగ్గింది.

అధ్యక్షా, విద్యారంగానికి సంబంధించి చెప్పాలి. అక్షరాస్యతకు కొన్ని ఎఫర్స్ పెట్టారు, కేజీ టు పీజీ అన్నారు. గురుకుల పాఠశాలలను ఏర్పాటుచేసినప్పటికీ చాలా చోట్ల ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ లేదు. నేను అనేక గురుకుల పాఠశాలలను విజిట్ చేసాను. కొన్ని చోట్ల అద్దె భవనాలలో నడుస్తున్నాయి. మిడ్ డే మీల్స్ వ్యవహారంలో క్వాలిటీ మెయింటెయిన్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఖమ్మంలో ఒక ఇన్సిడెంట్ జరిగింది. అనేక గురుకుల పాఠశాలల్లో ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ని పెంచాలి. ఆ తరుణంలో విద్యారంగానికి బడ్జెట్ ను పెంచకపోవడం శోచనీయమని మనవిచేస్తున్నాను. పరిశ్రమలకు సంబంధించి ఎన్ని పరిశ్రమలు గ్రౌండ్ అయ్యాయి, ఎంత ఎంప్లాయిమెంట్ ను కల్పించారు? టీఎస్ఐపాస్ బెస్ట్ ఐపాస్ అని మేమందరం అప్రీషియేట్ చేసాము. దీని వల్ల ఎన్ని ఉద్యోగాలు కల్పించారు, ఏ ఏరియాలో ఇచ్చారు అనే వివరాలు లేవు. పరిశ్రమలు రావడానికి అనువైన వాతావరణం వుందని చెబుతున్నారు. 24 గంటల కరెంట్ మా హయాంలో వస్తుందని చెబుతున్నారు.

(టెజర్ బెంచీల నుండి అంతరాయం)

మీ అంత నైపుణ్యం మాకు లేదు. 2014 లో తెలంగాణ ఇచ్చి అప్పుడు ఇక్కడ కూర్చున్నాము. 2018 ఎలక్షన్ లో కూడా

ఇక్కడ కూర్చున్నాము. ముఖ్యమంత్రి గారే అన్నారు, సోనియా గాంధీ గారి వల్లే తెలంగాణ వచ్చిందని. ఏది ఏమైనా మీరు మంచి చెయ్యాలని మేము కోరుకుంటున్నాము. రాష్ట్రం అనేక రకాలుగా ఇబ్బందులలో ఉన్నటువంటి నేపథ్యంలో ముఖ్యంగా నిరుద్యోగ యువతకు ఉద్యోగ కల్పన, మన నిధులు, మన వ్యవహారాలు, జల వనరుల విషయంలో ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. కడియం శ్రీహరి గారికి కూడా తెలుసు. రెండు సభల్లో కూడా పోలవరం ప్రాజెక్ట్ రీ డిజైన్ చెయ్యాలని చెప్పాము. దానిపై ఇంతవరకూ కూడా ఒక్క మాట మాట్లాడలేదు. ఈ డిజైన్ వల్ల భద్రాచలం మునిగిపోతుందని సుప్రీంకోర్టులో కేసు వేసినప్పుడు ఒక పేరా పెట్టాము. వంద గ్రామాలు మునిగితేనే ఎస్.కె.జోషీ గారి పేరుతో అఫిడెవిట్ వేశారు. కౌంటర్ అఫిడెవిట్ ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం వేయకపోవడం శోచనీయం. పక్క రాష్ట్రం మూడుసార్లు కౌంటర్ అఫిడెవిట్ వేసింది. ఇంత ఇంప్లిమెంట్ చేసాము, ఇంత చేయలేదని కేంద్రం ఏడు కౌంటర్ అఫిడెవిట్లు ఇచ్చింది. ముఖ్యమంత్రి గారు హామీ ఇచ్చారు కాని ఒక్క రోజైనా ముఖ్యమంత్రి గారు అఖిలపక్షాన్ని ఢిల్లీకి తీసుకెళ్లారా? పోలవరానికి సంబంధించి రీ డిజైన్ చెయ్యాలి, అసెస్మెంట్ చెయ్యాలి, డ్యామేజ్ ఎంత ఉంటుంది అనే వివరాలను పరిశీలించాలి. అభద్రతాభావంలో ఉన్నటువంటి భద్రాచలం చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల గిరిజనులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. అటవీ హక్కుల చట్టాన్ని బ్రహ్మాండంగా ఇంప్లిమెంట్ చేయవలసిన పరిస్థితులలో, సుప్రీంకోర్టు ఫిబ్రవరి 14 న ఇచ్చిన తీర్పు వల్ల ఏ రకంగా అప్పీలేట్ వెళ్లారో తెలియదు. దరిదాపుగా లక్షల మంది గిరిజనులపై ఎఫెక్ట్ పడుతుంది. వారికి హక్కు ఉన్నప్పటికీ, వారిని బయటకి పంపించే కార్యక్రమం జరుగుతోంది. మీరిచ్చిన పట్టాలకు కూడా వాల్యూ లేకుండా పోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. అటవీ సంపద పెంచాల్సిందే. గ్రీనరీ ఉండాల్సిందే. అదే సమయంలో రాజ్యాంగం ద్వారా కల్పించిన హక్కును రాష్ట్రప్రభుత్వం కాపాడవలసిన అవసరం ఉంది. సుప్రీంకోర్టులో వాదన సరిగ్గా లేకపోవడం వల్లనో మరి ఏమయ్యిందో తెలియదు కాని అందరి ఫీఫ్ సెక్రటరీలకు డైరెక్షన్ ఇచ్చారు. వాళ్ల ఓనర్షిప్ రైట్స్ సరిగ్గా చూపించుకోలేకపోతే ఆ గిరిజనులను అక్కడ నుండి పంపించేయండి అని అన్నారు.

ఆ కార్యక్రమం జరుగుతోంది. చాలా ప్రమాదం పొంచి ఉంది అధ్యక్షా. గిరిజనులు మన బిడ్డలు. తెలంగాణ రావాలని గిరిజన తెగ కోరుకుంది. అడవి బిడ్డలు వాళ్లు. వారికి రాజ్యాంగం కొన్ని హక్కులు కల్పించింది. వాటిని కాపాడాలి. ఎస్సీ, ఎస్టీ సబ్ప్లాన్ కి సంబంధించి ఈ సభలో చట్టం చేసాము. అసలు ఎంత డబ్బు ఖర్చు చేసాము. అలకేషన్ ఎంత? 34 శాతం ...

(“పెన్ డ్రైవ్ ఇచ్చాము” అని సభ్యులు శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర్లు ఈ సందర్భంగా అన్నారు)

సరే చూసుకుంటాము. మా నాలెడ్జిను కొంత ఇంప్రూవ్ చేసుకుంటాము. చివరి వరకూ ఖర్చు పెట్టి లేనిచో క్యారీఫార్వాడ్ చేసే వెసులుబాటు ఆ చట్టంలో ఉంది. అట్లాంటిది ఏమైనా చేసారా? ఎంత డబ్బు క్యారీఫార్వాడ్ అయ్యింది? ద్రవ్య వినిమయ బిల్లులో ఆ హెడ్ క్రింద ఎంత ఖర్చు అవుతుంది, యాక్షన్ ఏమైనా తీసుకున్నారా? ఆ చట్టప్రకారం నోడల్ ఏజెన్సీగా ఎన్ని మీటింగులు పెట్టారు? ఏ విధమైన ల్యాప్స్ జరిగాయి? ఎస్సీ, ఎస్టీ సబ్ప్లాన్ కి సంబంధించిన రిపోర్ట్ ను సభ ముందు ఉంటే బాగుండేది. గవర్నమెంట్ అంటే ఒక మెకానిజంతో ప్రజల పక్షన, ప్రజల కోసం పనిచేసే వ్యవస్థ. ప్రతి రూపాయి ట్యాక్స్ మనీ అధ్యక్షా. తెచ్చిన ప్రతి రూపాయి అప్పు కూడా మన నెత్తి మీద పడుతుంది. It is the customary duty to spend each and every pie of the public properly. ప్రతి పైసాకి జవాబుదారీతనం ఉండాలి. ఆ రకంగా అనేక రంగాలకు సంబంధించి మీరు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. యూనివర్సిటీలలో ఇమ్ప్రోవ్మెంట్ గా ఫ్యాకల్టీని తీసుకోవాలి. చాలా చోట్ల వేకెన్సీలున్నాయి. ఈటల రాజేందర్ గారిచ్చిన ఫిగర్ కూడా లక్ష పైచిలుకే ఉంది. దాని మీద కూడా ఒక వైట్ పేపర్ అనను కాని ఇంప్లిమెంటేషన్ రిపోర్ట్ ఉంటే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే ఉద్యోగాల చుట్టూనే అన్నీ తిరుగుతున్నాయి. అన్ ఎంప్లాయిడ్ యూత్ కి అలవెన్స్ ఇవ్వడం ఒక పార్ట్ అయితే, ఉద్యోగాల కల్పన కూడా ఒక పార్ట్ అధ్యక్షా.

3.45 మ. టి.ఎస్.పి.ఎస్.సి. అనేకసార్లు ఉద్యోగ నియామకాలకు ప్రకటనలు ఇచ్చి, ఆ తరువాత వాటిని ఉపసంహరించుకోవడం జరిగింది. ఉద్యోగ నియామకాలకు అనేక సాంకేతిక కారణాలు అడ్డం వచ్చాయి. టి.ఎస్.పి.ఎస్.సి.

యంత్రాంగం ఎందుకు సరిగ్గా లేదు, ఎందుకు అంత అసమర్థంగా ఉంది. టి.ఎస్.పి.ఎస్.సి. మొత్తాన్ని నేను నిందించడం లేదు. అమలుపరిచే విధానంలో ఉన్నటువంటి ఇబ్బందులను తొలగించేందుకు శ్రద్ధ వహించాలి. శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి గారు కూడా సభలో ఉన్నారు. కావున, ఆ పరిస్థితులను కూడా చక్కదిద్దాల్సిన అవసరం ఉందని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

నీటి సంరక్షణ చర్యలు చేపట్టకపోతే ఇంటింటికి నీళ్లు అందించడమనేది అందని ద్రాక్ష చందాన ఉంటుందని మరోసారి తెలియజేస్తున్నాను. మిషన్ భగీరథ ద్వారా ప్రతి ఇంటికి నీళ్లు రావాలని మేము కూడా కోరుకుంటున్నాము. ఆవిధంగా చేసినట్లైతే శభాష్ అని ప్రభుత్వాన్ని మేమూ అభినందిస్తాము. మిషన్ భగీరథ నిర్వహణ విధానం ఏమిటనేది తెలియదు. గుత్తేదారులే 10 సంవత్సరాల పాటు నిర్వహణ చేపడుతారని ఆ సభలో ముఖ్యమంత్రి గారే చెప్పారు. యూజర్ ఛార్జీలు వేయబోతున్నావని 15 ఆర్థిక సంఘానికి మీరు వ్రాతపూర్వకంగా తెలియజేశారు. ఆ విషయంలో కొంత వెసులుబాటు ఇవ్వాలని వారు అన్నారు. మిషన్ కాకతీయకై నీతి ఆయోగ్ రికమెండ్ చేసిన 5వేల కోట్ల రూపాయలను, అదేవిధంగా మిషన్ భగీరథ విషయంలో నీతిఆయోగ్ రికమెండ్ చేసిన 19వేల కోట్ల రూపాయలను కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రాబట్టుకోలేకపోయారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రాభివృద్ధిపై ఎందుకు ఇంతగా సీతకన్ను వేసింది? కేంద్రంలో ఉన్నటువంటి ఏ ప్రభుత్వాలైన త్రాగునీటికి అత్యంత ప్రాధాన్యతను ఇస్తాయి. గతంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈశాన్య భారతదేశంలో నార్త్ ఈస్ట్ డెవలప్ మెంట్ బోర్డుని ఏర్పాటు చేసి, మారుమూల గిరిజన ప్రాంతాలకు కేంద్రం నేరుగా నిధులను అందించి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. ఈశాన్య రాష్ట్రాలకు నేను ఇంఛార్జ్ గా పనిచేశాను. ఈశాన్య రాష్ట్రాల వలె మన ప్రాంతంలో కూడా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది.

గ్రామపంచాయతీలను పరిపుష్టం చేస్తూ, రహదారులను అద్దాలవలె తయారు చేస్తామని చెప్పడం సంతోషకరం. ఆ రోజు కోసమే మేము ఎదురు చూస్తున్నాము. ఆవిధంగా జరగాల్సిందే. ఆమెరకు స్టేట్ ఓన్స్ బడ్జెట్ లో మీరు నిధులు

ఎందుకు కేటాయించలేదు. సంవత్సరానికి 8వేల కోట్ల చొప్పున 5 సంవత్సరాలకు 40 వేల కోట్లు వస్తాయని బడ్జెట్ లో పెట్టారు. గ్రామాల్లో చాలా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. గ్రామ పంచాయతీల్లో గ్రామ జ్యోతి, గ్రామ సెక్రటేరియట్ వంటి అనేక కార్యక్రమాలను చేపడుతామని చేసిన ప్రకటనలు కాగితాలకే పరిమితం అయ్యాయి.

పరిపాలనను సులభతరం చేసేందుకు కొత్త జిల్లాలను ఏర్పాటు చేశారు. అశ్వాపూ పేట, సత్తుపల్లిని కలిపి సత్తుపల్లి జిల్లా చేయాలని ప్రజలు ఆందోళనలు చేశారు. ఈ విషయమై ముఖ్యమంత్రి గారికి కూడా విజ్ఞప్తి చేయడం జరిగింది. పరిపాలన సంస్కరణలతోబాటు, ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్, ఉద్యోగుల సంఖ్య తక్కువగా ఉన్నందున, నిధులు కేటాయించి వెను వెంటనే ఆ దిశగా చర్యలు తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉన్నది.

ప్రజా సమస్యలు లేవనెత్తడమనేది ప్రతిపక్షంగా మా హక్కు, జవాబుదారితనంతో ప్రభుత్వం పనులు చేయాల్సి ఉంది. ఎంతసేపటికీ బిల్లులు పాస్ చేసుకుని పోదామనే కార్యక్రమంగా ఉండకూడదు. ఇది ప్రజాస్వామ్య దేవాలయం. ప్రజాస్వామ్యంలో ఇది ఒక మసీదు, ఒక చర్చి. ప్రభుత్వం ప్రతి విషయంలోనూ జవాబుదారిగా ఉండాలి. ప్రజలు ప్రతి విషయాన్నీ గమనిస్తున్నారు. ఈ పనులు చేశామని, ఈ పనులను చేయకపోవడానికి గల కారణాలు ఇవి అని చెప్పాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది.

నిర్మాణాత్మకంగా ప్రభుత్వాన్ని నిలదీయాల్సిన బాధ్యత ప్రతిపక్షంగా మాపై ఉన్నది. ఈమధ్య కాలంలో శాసనసభపట్టు ఎన్నికలు కూడా రానున్నాయి. ప్రభుత్వం మైండ్ సెట్ ఎలా ఉంటుందో అని బయట రకరకాల వార్తలు వినిపడుతున్నాయి. ప్రజాస్వామ్యంలో బ్యాలెన్స్ అవసరం. మాకు కనీస సంఖ్యలో సభ్యులున్నప్పటికీ, రకరకాల కార్యక్రమాలతో మాకు సంఖ్యా బలం లేదని అంటున్నారు. మాకు 19 మంది కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్యేలు ఉన్నారు మరియు మా అండతో గెలిచిన ఇద్దరు టీడీపీ ఎమ్మెల్యేలు కూడా ఉన్నారు. ప్రజాస్వామ్యం అపహాస్యం అయ్యేటట్లు ఏవైనా కార్యక్రమాలు జరిగితే చెప్పలేము కానీ, పెద్దల సభలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రాతినిధ్యం తప్పనిసరిగా ఉన్నట్లైతేనే

సభకూ, మనకూ గౌరవము. ఏదేమైనా పెద్దల సభలో కాంగ్రెస్ ప్రాతినిధ్యం ఉండాలని కోరుకుంటున్నాను.

(అంతరాయం)

గతంలో అత్యవసర విభాగాలు ప్రభుత్వానుపత్రుల్లో ఏర్పాటు చేయాలని కోరినప్పుడు ప్రభుత్వం కూడా ఆ విషయమై హామీ ఇచ్చింది. హెల్త్ మేనేజ్మెంట్ ఇన్ ఫర్మేషన్ సిస్టమ్ ప్రకారం కేసీఆర్ కిట్ మొదలైనవాటన్నింటిలో మంచి జరిగితే మంచి చేశారనే అంటాము. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల్లో చాలా చోట్ల మందులు దొరకని దారుణమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. విద్య, వైద్యం, వ్యవసాయం, త్రాగునీరు, సంక్షేమంతోబాటు నిరుద్యోగ భృతి అందించడం వంటి అనేక కార్యక్రమాలన్నీ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం చెప్పినవన్నీ ప్రజలు నమ్మి బ్రహ్మాండంగా ఓట్లేశారు. మేము చెప్పింది నమ్మకనే ప్రజలు మమ్మల్ని ఇక్కడ కూర్చోబెట్టారు. మేము అనేక మంచి కార్యక్రమాలు చేశాము. చేయకపోయినా చేశామని చెప్పుకునే కళ మీకు ఉంది. మంచి పనులు చేయాల్సిన బాధ్యత మీపై ఉన్నందున ఇకనైనా ఆవిధంగా చేయాలని తెలియజేస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్యంలో రోజులు ఎప్పుడు ఇలానే ఉండవు, ప్రజలు ఎప్పుడూ చూస్తూనే ఉంటారు, తప్పు చేసిన ఎవరికైనా ప్రజలు కర్రు కాల్చి వాత పెడతారు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు (పట్టభద్రుల నియోజక వర్గం - మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాదు):- అధ్యక్షా, ద్రవ్య వినిమయ బిల్లుపై మాట్లాడే ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను. బడ్జెట్ పై చర్చించే సమయంలో కూడా సమయాభావం వల్ల అన్ని అంశాలపై మాట్లాడే అవకాశం రాలేదు. రాష్ట్రం సజావుగా నడవాలంటే ఈ ద్రవ్యవినిమయ బిల్లు పాస్ కావాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. మెజారిటీ సభ్యులు అధికార పక్షానికి చెందినందున ఏవిధంగా అయినా సభలో బిల్లు పాస్ అవుతుంది. అయినప్పటికీ ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు ఇవ్వాలన్న అవసరం ఉంది.

ఇ.బి.సి.లకు 10 శాతం రిజర్వేషన్లు అందించేందుకు ఈమధ్య కాలంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక కీలకమైన నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ రిజర్వేషన్లను ఇప్పటికే కొన్ని రాష్ట్రాలు

అమలుచేస్తున్నాయి. ఇతర కులాల రిజర్వేషన్లకు భంగం వాటిల్లకుండా ఈ రిజర్వేషన్లను అమలు చేయడం జరుగుతోంది. విశ్వ విద్యాలయాల్లో, ఇతర సంస్థల్లో సీట్ల సంఖ్యను పెంచుతూ, కులాల రిజర్వేషన్లకు అదనంగా, ఈ 10 శాతం రిజర్వేషన్లను అందించడం జరిగింది. ఈ రిజర్వేషన్లను అమలు చేసే విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్పష్టత ఇవ్వాలి. ఈ రాష్ట్రంలో ఇ.బి.సి. రిజర్వేషన్లను అమలు చేసినట్లైతే ఆ వర్గాల్లోని అనేక మంది లబ్ధి పొందుతారని ప్రభుత్వానికి తెలియ జేస్తున్నాను.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం శాంతిభద్రతల విషయాన్ని ప్రతిష్టాత్మకంగా భావిస్తుంది. రాష్ట్రంలో ఈ మధ్య కాలంలో శాంతిభద్రతలు మంచి స్థాయిలో ఉన్నాయి. కానీ, ఇంతకు ముందు గౌరవసభ్యులు సుధాకర్ రెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా, సైబర్ క్రైమ్స్, మహిళలపై హత్యాచారాలు పెరుగుతున్నాయి. ఈ మధ్యకాలంలో సికిల్తో అనిత అనే అమ్మాయి గొంతు కోసినటువంటి సంఘటన చూశాము. కొన్ని సంఘటనలు రిపోర్ట్ అవుతున్నాయి, మరికొన్ని రిపోర్ట్ కాకుండా ఉంటున్నాయి. మహిళలపై సంఘటనలు జరిగినప్పుడు వాటిని పోలీసుల దాకా తీసుకుపోకుండా వాళ్లలో వాళ్లే బాధపడుతున్న పరిస్థితులు ఉన్నాయి. గృహ హింస, 498-ఎ లాంటి సంఘటనలు పెరుగుతున్నాయి. ఈ మధ్యకాలంలో అనేక హత్యలు జరగడం చూశాము.

సీసీ కెమెరాల వల్ల, శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగం అభివృద్ధి చెందుతున్నందున నేరాలు చేసిన వ్యక్తులను గుర్తించడం సులభమైనప్పటికీ, నేరాలు చేసే రేటులో పెద్ద తగ్గింపు లేదు. నేరం దాని రూపాన్ని మార్చుకుంది. ఇదివరకు నేరాలు అంటే మతకలహాలు, గొడవలుగా ఉండేవి. కానీ, నేరం ఇప్పుడు దాని రూపాన్ని మార్చుకుని సైబర్ క్రైమ్స్ గా, ఆర్థిక నేరాలుగా మారింది. ఆర్థిక నేరాల్లో పేదవాళ్లే మోసపోతున్నారు. మల్టీ లెవల్ మార్కెటింగ్ లో పెట్టుబడి పెట్టిన లక్షలాది మంది మధ్యతరగతి కుటుంబాలు వేల కోట్ల రూపాయలు మోసపోయిన సంఘటనలు హైదరాబాదులోనే అనేకం ఉన్నాయి. Q నెట్, Q 3, హీరా గ్రూప్ కంపెనీ మొదలైనవాటిపై సైబరాబాద్ పి.ఎస్.లో కూడా కొన్ని కేసులు బుక్ అయ్యాయి. వీటిల్లో

మోసపోయిన వారందరూ పేదలు, మధ్య తరగతికి సంబంధించిన వారే. హోంశాఖ మంత్రి గారు ఇక్కడ సభలో ఉన్నందున ఈ విషయంలో సీరియస్ గా తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో బాల్యవివాహాలు అధికంగా రిపోర్ట్ అవుతున్నాయని ఈనాటి హిందూ వార్తాపత్రికలో చూశాను. ఇప్పటివరకు 51 బాల్య వివాహాలు రిజిస్టర్ అయ్యాయి. బాల్య వివాహాలు జరుగుతున్నాయనే నివేదిక అందగానే పోలీసులు వాటిని ఆపుతున్న సంఘటనలను మనం చూశాము. మోడరన్ సొసైటీలో, సైంటిఫిక్ యుగంలో మానవుడు మనుగడ సాగిస్తున్నందున బాల్య వివాహాలను అరికట్టాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. బాల్య వివాహాలు జరుగుతున్నాయని సమాచరం అందిన వెంటనే వాటిని జరగకుండా చూసేందుకు తగు చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ మధ్య కాలంలో రంగారెడ్డి జిల్లా కోర్టు కూడా రెండు బాల్య వివాహాల కేసుల విషయంలో కన్విక్షన్ ఇచ్చింది.

ప్రైవేటు, కార్పొరేటు, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో పని చేస్తున్న వైద్యులపై దాడులు జరుగుతున్నాయి. ఈ మధ్య కాలంలో స్టార్, నీలోఫర్ ఆసుపత్రిలో డాక్టర్లపై దాడులు జరిగాయి. వైద్యులకు రక్షణ కల్పించాల్సిన అవసరం ఉన్నది. వృత్తి పరంగా ఏదైనా చిన్న పొరపాటు జరిగినా, జరగకపోయినా వైద్యులపై దాడులు చేయడమనేది ఫ్యాషన్ గా ఉంది. పవిత్రమైన వృత్తిని ఆచరిస్తున్నప్పుడు ఏదైనా చిన్న చిన్న కారణాల వల్ల రోగికి నష్టం వాటిల్లితే వారి బంధువర్గాలు ఆగ్రహేజ్ఞగా, అనాగ్రహేజ్ఞగా, ఇంటెన్షనల్ గా ఆసుపత్రులపై దాడులు చేసిన అనేక సంఘటనలను మనం చూశాము. ఇలాంటి చర్యల వల్ల జూనియర్ డాక్టర్లు అనేకసార్లు నమ్మెలకు వెళ్లిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. వృత్తులు చేసుకునే వారికి రక్షణ కల్పించాల్సిన అవసరం కూడా ప్రభుత్వంపై ఉన్నది.

హైదరాబాదు నగరం ఒక హెల్త్ హబ్ గా మారుతోంది. అమెరికా మరియు అనేక దేశాల్లో హెల్త్ ఇన్సూరెన్స్ లేకపోతే వైద్యం చేయించుకునేందు చాలా డబ్బు ఖర్చవుతుంది. కావున, వాళ్లు హైదరాబాదుకు వచ్చి వైద్య చికిత్సలు చేయించు కుంటున్నారు. సి.జి.హెచ్. స్కీములో భాగంగా ఇతర

రాష్ట్రాల నుంచి కూడా రోగులు ఇక్కడకు వచ్చి వైద్య చికిత్సలు పొందుతున్నారు. కావున, వైద్యులకు రక్షణ కల్పించాల్సిన అవసరం ఉన్నది. గ్లోబల్ ఆసుపత్రిలోని వైద్యులపై ఈ మధ్య కాలంలో దాడులు జరిగాయి.

ఏ రాష్ట్ర అభివృద్ధి సూచిక అయిన ఆ రాష్ట్ర పారిశ్రామికాభివృద్ధిపై ఆధారపడి ఉంటుంది. టి. ఎస్.ఐ.పాస్. ద్వారా సాఫ్ట్వేర్, సాఫ్ట్వేర్ అనుబంధరంగ కంపెనీలు రాష్ట్రానికి బాగా వస్తున్నాయని ఇంతకు ముందు కూడా సభలో చెప్పాను. ఫార్మా ఇండస్ట్రీకి సంబంధించిన బల్క్ డ్రగ్ ఇండస్ట్రీస్ విషయంలో గతంలో కూడా హైదరాబాదు కేంద్రంగా ఉంది. బల్క్ డ్రగ్స్ ఇండస్ట్రీకి కేంద్రంగా ఉన్నప్పటికీ, టి. ఎస్.ఐ.పాస్. ద్వారా మనకు ఎన్ని భారీ పరిశ్రమలు వచ్చాయి? భారీ పరిశ్రమలు, టెక్నికల్ ఇండస్ట్రీస్ వచ్చినట్లైతే సాధారణ ప్రజలకు, స్థానికులకు ఉద్యోగాలు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. గూగుల్, అమేజాన్ లాంటి కంపెనీలు వచ్చినట్లైతే ఇతర దేశాలు, ఇతర రాష్ట్రాల్లోని సాఫ్ట్వేర్ నిపుణులు వచ్చి ఇక్కడ పని చేస్తారు. టాటా బోయింగ్ ఇండస్ట్రీ గతంలో మంజూరై ఇప్పుడు వచ్చింది. టి. ఎస్.ఐ.పాస్. ద్వారా తయారీ రంగ పరిశ్రమలు వచ్చినట్లైతే ఉద్యోగ అవకాశాలు అనేకం పుట్టుకొస్తాయి. సర్వీస్ సెక్టార్తోబాటు, తయారీ రంగ పరిశ్రమలు వచ్చినప్పుడే స్థానికంగా ఉద్యోగాలు లభించే అవకాశాలు ఉంటాయి. టి. ఎస్.ఐ.పాస్. ఇంప్లిమెంట్ చేసిన తరువాత గత సంవత్సర కాలం నుంచి ఏర్పాటైన పరిశ్రమల సంఖ్య, వాటి ద్వారా ఎన్ని ఉద్యోగాలు వచ్చాయనే విషయాలను తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది. అదేవిధంగా పరిశ్రమల అభివృద్ధికి కూడా మనం ఏవిధంగా పని చేస్తున్నామనే విషయాలను అర్థం చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉన్నది.

సమాఖ్య విధానంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలనేవి ముఖ్యమైన ఆర్గాన్స్. కేంద్రంలో, రాష్ట్రంలో వేరు వేరు పార్టీలు అధికారంలో ఉన్నప్పటికీ, అవి రాజకీయంగా విమర్శలు చేసుకున్నప్పటికీ, అంతిమంగా సమాఖ్య విధానంలో అవి కలిసి పని చేయాల్సిన బాధ్యత ఉంది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం తనంత తానుగా కొన్ని పథకాలను ప్రారంభించి ప్రజలకు మేలు చేస్తోంది. నిన్న ప్రధాన మంత్రి

గారు తీసుకువచ్చిన 'కిసాన్ సమ్మాన్ యోజన' పథకాన్ని అడాప్ట్ చేసుకోవడంతోబాటు, ఇది రైతుబంధు పథకానికి అదనంగా ఉంటుందని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని నేను స్వాగతిస్తున్నాను.

ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి గారు సభలో ఉన్నందున ఈ విషయాన్ని కూడా ప్రస్తావిస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో అమలు చేస్తున్న 'ఆరోగ్యశ్రీ' మంచి కార్యక్రమమే. కేంద్ర ప్రభుత్వం గతంలో 'ఆయుష్మాన్ భారత్ యోజన' కార్యక్రమాన్ని తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ పథకం ద్వారా 5 లక్షల రూపాయల విలువైన వైద్య సేవలని ప్రజలకు అందిస్తోంది. దేశంలోని లక్షలాది కుటుంబాలు ఈ పథకం ద్వారా లబ్ధి పొందుతున్నారు. ఇది మంచి పథకమూ, అది మంచి పథకమూ అని నేను చెప్పాను.

కేంద్ర ప్రభుత్వం కిసాన్ సమ్మాన్ యోజన ద్వారా ఒక్కో విడతకు రెండు వేల రూపాయల చొప్పున సంవత్సరంలో మూడు విడతల్లో 6వేల రూపాయలను అందిస్తుంది. తెలంగాణ మోడల్- రైతుబంధుకు అదనంగా 'కిసాన్ సమ్మాన్ యోజన' ను తీసుకున్న విధంగానే, 'ఆయుష్మాన్ భారత్ యోజన' కార్యక్రమాన్ని కూడా అమలు చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా ఆయుష్మాన్ భారత్ యోజనను కూడా ఇక్కడ అమలు చేసినట్లైతే తెలంగాణ ప్రజలు ఖచ్చితంగా లబ్ధి పొందుతారని తెలియజేస్తున్నాను.

4.00 అధ్యక్షా, మొన్ననే 15వ ఆర్థిక సంఘం సమావేశం **సా.** హైదరాబాదులో జరిగినప్పుడు మా పార్టీ తరపున నేను మరియు అన్ని పార్టీల వారు వెళ్లడం జరిగింది. మేము ప్రతిపక్షంలో ఉన్నాకూడా, కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టు, మిషన్ కాకతీయ ప్రాజెక్టు, మిషన్ భగీరథ ప్రాజెక్టులకు ఎక్కువగా నిధులను విడుదల చేయడానికి సిఫారసు చేయాలని 15వ ఆర్థిక సంఘాన్ని కోరడం జరిగింది. ఆ విధంగా ప్రతిపక్షంలో ఉన్నా ఒక పాజిటివ్ రోల్ ను నిర్వహించాము. 15వ ఆర్థిక సంఘం సమావేశంలో రాజ్యాంగంలోని 73వ, 74వ సవరణ క్రింద కేంద్రప్రభుత్వం నుండి స్థానిక సంస్థలకు నేరుగా విడుదల అవుతున్న నిధులను దేని కోసం వాడుతున్నారనే అంశం ప్రస్తావనకు వచ్చింది. దానికి అధికారుల నుండి కరెంట్ బిల్లులను కట్టడం కోసం ఉపయోగిస్తున్నామనే సమాధానం

వచ్చింది. ఈ అంశం గురించి ఇదే హాజ్లో చాలా సార్లు చర్చలు జరిగాయి. అదే విధంగా 15వ ఆర్థిక సంఘం సమావేశంలో శ్రీ ఎన్.కే.సింగ్ (ఛైర్మన్) గారి ప్రకృత కూర్పున్న ఒక సభ్యుడు ఆ నిధులతో కరెంట్ బిల్లులు కట్టకూడదా, ఊర్లన్నీ అంధకారంలో ఉండాలా? అని ప్రశ్నించారు. దానికి మరొక సభ్యుడు ఏమన్నారంటే, రాజ్యాంగ 73వ, 74వ సవరణ క్రింద వచ్చిన నిధులను నిబంధనల ప్రకారం ఆరు రకాల కార్యకలాపాలకు మాత్రమే వినియోగించాలని, అందులో కరెంట్ బిల్లు కట్టడం గురించి లేదన్నారు. కాబట్టి 73వ, 74వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం క్రింద వచ్చేటటువంటి నిధులను దేనికోసమైతే కేటాయించారో వాటి కోసమే ఖర్చు పెట్టాలి. ఆ నిధులను మళ్లించకూడదు. మొన్ననే ఎన్నికలు జరిగాయి కాబట్టి, సర్పంచ్లకు ఆ విధమైన ఆదేశాలివ్వాలి.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి (శాసన సభ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి):- అధ్యక్షా, సభ్యులు శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావుగారు చెప్పిన ఆ ఆరు కార్యకలాపాలలో త్రాగునీటి సరఫరాకు ఉపయోగించవచ్చనే విధంగా ఉంది. గ్రామాలలో surface water తక్కువగా ఉండడం వలన ఓవర్ హెడ్ ట్యాంక్కు నీటిని ఎక్కించడానికి, త్రాగునీటిని సరఫరా చేయడానికి మోటర్లను వాడవలసి వస్తుంది. మోటర్లను వాడడం వలన కరెంట్ బిల్లు వస్తుంది. కరెంట్ బిల్లులను కట్టడం కోసం ఈ యొక్క నిధులను ఉపయోగిస్తున్నాము. అది నిధులను మళ్లించడం కాదని తెలియజేస్తున్నాను. మిషన్ భగీరథ పథకం రాకముందు కేవలం 10 శాతం మాత్రమే రాష్ట్రంలో surface waterను త్రాగునీటికోసం ఉపయోగించేవారము. గ్రామాలలోని ప్రజలంతా నీటి అవసరాల కోసం బోర్ల మీదనే ఆధారపడేవారు. కాబట్టి, కరెంట్ బిల్లుల కోసమే ఆ నిధులను వాడుతున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు:- అధ్యక్షా, మహాత్మాగాంధీ గారి ఆలోచనను దృష్టిలో పెట్టుకొని 73వ, 74వ నిబంధన క్రింద స్థానిక స్వయం పరిపాలన జరగడానికి కేటాయించిన నిధులను గ్రామీణ ప్రజలకు ఉపాధిని కల్పించడం కోసం ఎంత వరకు వాడుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నారనే విషయాన్ని మనం పరిశీలించవలసి ఉంది. అదే విధంగా రోడ్ల విషయానికి వస్తే, ఆ రోజు నితిన్ గడ్కరీ గారు మనకు చాలా సహాయం చేశారని

మన ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. నితిన్ గడ్కరీ గారు అంబర్ పేటలోని ప్లై ఓవర్ బ్రిడ్జ్ శంఖుస్థాపన సందర్భంగా వచ్చినప్పుడు రీజనల్ రింగ్ రోడ్స్ వేయడానికి తప్పకుండా తన సహకారం అందిస్తానని తెలిపారు. దానికి మొదట కొన్ని నిధులను శాంక్షన్ చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం 'ప్రధానమంత్రి గ్రామీణ సడక్ యోజన పథకం' క్రింద కొన్ని నిధులను విడుదల చేస్తోంది. కాబట్టి, ఈ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రశంసించవలసిన అవసరమున్నది. ఎందుకంటే కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలు, మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పథకాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ప్రత్యక్షంగా నిధులు విడుదల చేస్తున్న విషయాలను రాష్ట్ర ప్రజలకు తెలియజేయాలి. మా రాష్ట్ర నిధులే ఉన్నాయి, మాకు ట్యాక్స్ లలో రావలసిన వాటాలే ఉన్నాయని కొన్ని సందర్భాల్లో మీరు చెప్పడం జరిగింది. 'కేసీఆర్ కీట్' పథకానికి రాష్ట్ర నిధులతోపాటు కొంత భాగం కేంద్ర నిధులు ఉన్నాయంటే కొందరు లేదు అంటున్నారు. మరికొందరు మొత్తం రాష్ట్ర నిధులే ఉన్నాయంటున్నారు. కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పథకాలు ఏమైతే ఉన్నాయో అందులో ముఖ్యమంత్రిగారి ఫోటోతోపాటు వెనాడిగారి ఫోటోను కూడా పెడితే బాగుంటుందనేది నా యొక్క సూచన.

విద్య రంగం విషయానికి వచ్చినట్లైతే ఓటాన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ లో విద్యా రంగానికి కేటాయించిన బడ్జెట్ సరిపోదని దానిని ఇంకా పెంచవలసిన అవసరం ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. 'ఖేర్' కమిషన్ చెప్పిన ప్రకారం 6.8 శాతం మాత్రమే విద్యారంగానికి కేటాయించారు. విశ్వవిద్యాలయాల పరిస్థితుల గురించి గతంలో చాలా సార్లు చర్చించడం జరిగింది. కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయంలోని విద్యార్థులు తెలంగాణ ఉద్యమంలో పాల్గొన్న విషయం అందరికీ తెలుసు. ఆ విశ్వవిద్యాలయంలో ఉన్నటువంటి ఆర్ట్స్ మరియు సైన్స్, ఇంజనీరింగ్ విద్యార్థులు గత నాలుగు రోజుల నుండి సరైన విద్యా సౌకర్యాలు మరియు మౌలిక సదుపాయాలు లేవని రోడ్ల మీదకు వచ్చి ధర్నాలు చేస్తున్నారు. వారు ఏవిధమైన డిమాండ్స్ ను అడుగుతున్నారు? ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏ విధంగా స్పందిస్తుంది? విద్యా రంగాన్ని ఎప్పుడూ కూడా నిర్లక్ష్యం చేయకూడదు. ఈ రంగానికి ఎక్కువగా నిధులను

కేటాయిస్తే మంచిదే కాని నష్టం ఏమీ జరగదు. We will be producing more and more human resources and that would be advantageous to Telangana State itself.

ఇక చివరి అంశంగా తెలంగాణ రాష్ట్రం దాదాపు ఒక లక్షా ఎనభై రెండు వేల కోట్లతో బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. వాటిని అప్పు ద్వారా తెస్తారా? లేదా మరొక విధంగా తెస్తారా అనే విషయంలోకి వెళ్ళను. CAG నివేదిక ప్రకారం బడ్జెట్‌లో కేటాయించిన నిధులలో 70 శాతం నిధులను మాత్రమే ఉపయోగిస్తున్నాము. అవకాశం ఉంటే బడ్జెట్‌ను పెంచాలని కోరుతున్నాను. If the funds are utilized for the purposes for which they have been allotted, then there will be success.

చివరగా నేను కోరేదేమంటే సంచార జాతుల వారిని వెంటనే ఎంబీసీలుగా గుర్తించి, ఎంబీసీ కమిషన్‌లో ఆ కమ్యూనిటీ వారిని తీసుకువచ్చి, వారికి కేటాయించిన దాదాపు వెయ్యి కోట్ల రూపాయలతో వారికి లబ్ధి చేకూరేటట్లు అన్ని ప్రయత్నాలు చేయాలని కోరుతూ, నాకు మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమరికి ధన్యవాదాలను తెలియజేస్తున్నాను.

جناب سید امین الحسن جعفری (Janab Syed Aminul Hasan Jafri): چیرمین صاحب آپ نے مجھے تصرف بل پر بات کرنے کا موقع دیا سب سے پہلے ہمارے لئے فخر کی بات ہے کہ تلنگانہ کی تشکیل کے بعد معاشی ترقی کافی تیزی سے بڑی ہے۔ تلنگانہ بننے سے چند سال پہلے GSDP میں 4.2 فیصد کا اضافہ ہوا تھا۔ تلنگانہ ریاست بننے کے بعد مالیاتی سال برائے 2018-19 میں GSDP کی شرح 10.6 فیصد تک پہنچی۔ یہ ایک بہت اچھی بات ہے کہ تلنگانہ کی معاشی ترقی کی شرح دوگنی ہوئی ہے، یہ ایک نئی ریاست اور کئی مشکلات سے دوچار ہونے کے باوجود معاشی شرح ترقی تیزی سے بڑی ہے

اس کے ساتھ ساتھ ریاست کی فی کس آمدنی دو لاکھ روپے کی حد کو پار کی ہے۔ اس سے پہلے کبھی بھی milestone کر اس نہیں ہوا اور اسی کے ساتھ ہی ساتھ یہ ہے صاحب کہ ہر وقت جو بجٹ پیش کیا جا رہا ہے پھر اس کے بعد ضمنی تخمینہ آپ ہر مالیاتی سال سے پہلے پیش کر رہے ہیں۔ ایسا کرنے سے صرف ایک چوتھائی بجٹ مل رہا ہے۔ اس کے ساتھ ساتھ نظر ثانی شدہ تخمینہ بھی لا رہے ہیں۔ آپ اگر دیکھیں تو موجودہ سال 1,74,000 کروڑ روپے کا بجٹ پیش کیا گیا اور اس کے بعد 25,000 کروڑ روپے کا ضمنی تخمینہ لایا گیا اور اس کو نظر ثانی شدہ تخمینہ میں دکھلایا گیا جبکہ 1,62,000 کروڑ روپے کا بجٹ پیش کیا گیا ہے۔ ایک طرف بجٹ تخمینہ آ رہا ہے اور دوسری جانب نظر ثانی کر رہے ہیں۔ ضمنی تخمینہ لا رہے ہیں۔ بجٹ اور ضمنی تخمینہ میں یہ ہوتا ہے کہ بجٹ تخمینہ پیش کرنے کے بعد تصرف بل جوں ہی منظور کر لیا جاتا ہے اس کے بعد اس میں عمل دخل نہیں کر سکتے۔ اگر اختصاص سے زیادہ خرچ کرنا ہو تو اس کے لئے ضمنی

تخمینہ بجٹ لانا پڑتا ہے مگر اس میں صراحت کردہ تخمینہ بھی خرچ نہیں ہو پا رہا ہے دوسری چیزوں کے لئے ضمنی تخمینہ لا رہے ہیں۔ یہ چیز پچھلے 5 سال سے دیکھی گئی ہے ہر بجٹ میں ایسا ہی ہو رہا ہے پہلے سال 1,05,000 کروڑ روپے کا بجٹ پیش کیا گیا اس کے بعد 12,000 کروڑ روپے کے ضمنی تخمینہ لایا گیا۔ آپ نظر ثانی شدہ تخمینہ پیش کرنے سے پہلے مکرر تصرف بل بھی پیش کر سکتے ہیں۔ ایک ہی منسٹری میں اگر اسکیم میں خرچ نہیں کر پا رہے ہیں دوسری اسکیم میں آپ کا زیادہ خرچ ہو رہا ہے تو ایسی صورت مکرر تصرف کیجئے مگر اس طرح نہیں ہو رہا ہے۔ دوسری 15 ویں فنانس کمیشن نے ریاست کا دورہ بھی کیا ہے اور ریاستی حکومت نے اپنی طرف سے تفصیلی نمائندگی کی اور چیف منسٹر

صاحب نے میمورنڈم بھی دیا ہے اور چند ایک مطالبات رکھے 15 ویں فنانس کمیشن کی میعاد شروع ہو گئی ہے، اس کے سفارشات سال برائے 2020-21ء سے 2024-25ء تک نافذ العمل رہیں گے۔ وہ مالیاتی سال متصور ہیں گے، یہ چند چیزیں چیف منسٹر صاحب نے بتائی تھیں اس کی ہم تائید کرتے ہیں اور چیف منسٹر صاحب نے مطالبہ کیا ہے کہ ریاستوں کو جو Grant-in-aid دیئے جاتے ہیں، سنٹرل ٹیکس میں جو شراکت داری ہوتی ہے، اس میں زیادہ تر حصہ تلنگانہ کو ملنا چاہئے، اور سی ایم صاحب نے کہا کہ تلنگانہ سے 14 ویں فنانس کمیشن نے جو سفارشات دیئے اس میں تلنگانہ کے ساتھ نا انصافی ہوئی۔ تو چیف منسٹر صاحب چاہتے ہیں کہ تلنگانہ کے ساتھ انصاف ہو اور higher quantum دیئے جائیں اور اس کی ساتھ ہی ساتھ چیف منسٹر صاحب نے جو مطالبہ کیا ہے وہ حق بجانب بھی ہے کیوں کہ 3 فیصد GSDP کی حد ہے FRBM میں اس کو جاری رکھنے کے لئے سی ایم صاحب نے مطالبہ کیا ہے، یہ بہت ضروری ہے کیوں کہ کئی وعدے حالیہ انکیشن میں کئے گئے ہیں اور جو پہلے کے اسکیمات عمل میں ہیں اس میں بھی quantum of assistance میں اضافہ ہوا ہے اس کیلئے کافی وسائل درکار ہوں گے اور میں یہ چاہتا ہوں کہ سی ایم صاحب کے مطالبہ کے مطابق مرکز کو چاہئے کہ وہ 50% ریاستوں کو دے۔ 14 ویں فنانس کمیشن میں صرف 42 فیصد تک تھا سی ایم صاحب نے یہ بھی مطالبہ کیا کہ ریاست کی اسکیمات اور

پراجیکٹس کو اضافی امداد کیلئے 15 ویں فنانس کمیشن سفارش کرے۔ 14 ویں فنانس کمیشن میں 42 فیصد تھا۔ سی ایم صاحب نے یہ بھی مطالبہ کیا کہ ریاست کی جو اسکیمات اور پراجیکٹس ہیں اس کیلئے اضافی امداد کے لئے 15 ویں فنانس کمیشن سفارش کرے۔ جیسا مشن بھگیرتا، کالیشورم اور دوسرے آبپاشی پراجیکٹس کی 5 سالہ مدت کا رتک دیکھ بھال کے لئے سی ایم صاحب نے اضافی امداد کا جو مطالبہ کیا ہے ہم اس مطالبہ کی تائید کرتے ہیں۔ تقریباً 53,000 کروڑ روپے کی امداد آئے گی، 40,000 کروڑ روپے سے زیادہ رقم کالیشورم اور آبپاشی پراجیکٹ کے لئے ملیں گے اور تقریباً 13,000 کروڑ روپے مشن بھگیرتا کے لئے ضرورت ہوگی۔ تلنگانہ کی تشکیل کے بعد 10 اضلاع کی جگہ 33 اضلاع ہوئے اور اسی طرح 43 ریونیو ڈویژن سے بڑھکر 69 ہوئے اور منڈل کی تعداد 459 سے 554 ہوئی۔ 4,383 نئے گرام پنچایت بنے اس طرح ان کی کل تعداد بڑھکر 12,751 ہوگئی۔ نئے گرام پنچایتوں، منڈل، ریونیو ڈویژن اور ڈسٹرکٹ کلکٹریٹس بنے ہیں ان میں اسٹاف کی کمی ہے اور انفراسٹرکچر کا آنا ہے اور ان کی کارکردگی ٹھیک ہونا ہے۔ نئے 68 مونسیپلٹیز بنائے گئے ہیں اور پورے ملاکر 136 ہو گئے۔ 6 میونسپل کارپوریشنس ہیں۔ گرام پنچایت کے الیکشنس کا بھی انعقاد عمل میں آچکا ہے۔ ان سب میں ٹی آر ایس کو کامیابی حاصل ہوئی ہے۔ سی ایم صاحب دو تین مرتبہ یہ بات کہی کہ لوک سبھا الیکشن کے فوری بعد شہری ادارہ جات مجالس

మقامی پنچایت راج اداروں اور منڈل پریشد کے الیکشن لوک سبجائیکشن کے فوری بعد ہونا چاہئے۔ کیوں کہ مونسپلیٹی منڈل اور ضلع پریشد کی میعاد جولائی میں ختم ہو رہی ہے، ان کے الیکشن اس سے پہلے کرانا چاہئے۔ اضلاع اور منڈلس کی تعداد میں اضافہ ہوا ہے اور مونسپلیٹی میں کچھ حد تک ازسرنوحد بندی کام شروع ہوا ہے۔ جہاں تک منڈلس، ایم پی ٹی سیز اور زیڈ پی ٹی سیز اور منڈل پریشد کا تعلق ہے ان کے کام شروع نہیں ہوئے۔ آپ اگر ازسرنوحد بندی کام شروع نہیں کریں گے تو منی یا جون میں ایکشن نہیں کرا سکیں گے۔ اس لئے میں گزارش کرتا ہوں کہ آپ ازسرنوحد بندی کام 9 ضلع پریشدوں میں جاری ہے، نئے ڈسٹرکٹس بننے کے بعد بھی سابق ضلع پریشد ہی کام کر رہے ہیں۔ 32 ضلع پریشدوں کے وجود میں آنے سے زیڈ پی ٹی سیز اور ایم پی ٹی سیز کی تعداد میں بھی اضافہ ہوگا، ازسرنوحد بندی کا یہ بھی ایک پہلو ہے اور دوسرا ریزرویشن ہے۔ ازسرنوحد بندی کی صورت میں درج فہرست طبقات، درج فہرست قبائل، پسماندہ طبقات اور خواتین کو تحفظات دینے میں سہولت ہوگی۔ اس کے لئے ہم چاہتے ہیں کہ مونسپلیٹی، مونسپل کارپوریشن اور ضلع پریشدوں کی ازسرنوحد بندی کا کام تیزی سے کریں اس میں عوام سے اعتراضات طلب کئے جاتے ہیں اس کے لئے بھی کچھ وقت دینا پڑتا ہے، یہ ایک بہت اہم مسئلہ تھا۔ ریاستی فنانس کمیشن کو بھی 72nd, 73th and 74th کے تحت آئین بنانے کی ذمہ داری ہے۔ تلنگانہ میں 2015ء میں ریاستی فنانس کمیشن بنایا

گیا۔ مگر اس کے چیرمین اور ممبرس کو 2018ء میں نامزد کیا گیا اس کی وجہ سے چار سال کے بعد صرف عبوری رپورٹ دی گئی ہے، جیسا کہ چیف منسٹر صاحب نے بجٹ کی تقریر میں اس کا تذکرہ بھی کیا ہے۔ مرکزی فنانس کمیشن آتے ہیں تو وہ تمام پارٹیوں کے ساتھ ٹیبل شیئر کرتے ہیں، مگر ریاستی فنانس کمیشن نے آج تک بھی کسی سیاسی پارٹی کے ساتھ نشست منعقد نہیں کیا، ہم یہ چاہتے ہیں کہ قطعی رپورٹ دینے سے پہلے ریاستی فنانس کمیشن سیاسی پارٹیوں سے ریاستی اور ڈسٹرکٹ سطح پر سماعت اور بات چیت کے بعد ہی اپنی رپورٹ پیش کرے۔ شکریہ

4.15 | میسٹر چైర్मन्:- श्री महाम्मूद अली पंढीर गारिनि सा. | बिल्डलपे जेरिगे चर्चलो महाळाडवलसिंदीगा कोरुतुन्नानु.

श्री महाम्मूद अली पंढीर:- अधिका, 2019-2020 व संवत्सरं असािियेपन बिल्ड मीद महाळाडे अवकाशं कल्पिचिनंदुकु धन्यवादालु तेलियजेस्तुन्नानु. मा जिल्हा सुंदी मेुदसिरीगा मुंलि पदविनि चेपुंति रोंडु मुरियु भवनल शख मुरियु शसन सभ वयवहारल शख मुंलि श्री वेमुल प्रशांत रेड्डी गारिकी मा तरुण धन्यवादालु तेलुपुतुन्नानु. नेनु ఈ సభలో మాట్లాడడం ఇదే చివరిసారి అవుతుందేమో అని అనుకుంటున్నాను. భవిష్యత్తులో ఏం జరుగుతుందో ఎవరికీ తెలియదు. 2019 వ సంవత్సరంలో పదవీ విరమణ చేసే సభ్యులు ఎక్కువగా ఉన్నారు. పదవీ విరమణ పొందుతున్న వారిలో మీరు, నేను మరియు కొంతమంది సభ్యులు కూడా ఉన్నారు. అసెంబ్లీ మరియు కౌన్సిల్ సమావేశాలు ముగుస్తున్నందున బెల్ కొట్టకుండా మాట్లాడడానికి ఎక్కువ సమయాన్ని ఇవ్వాలని కోరుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే మరలా సమావేశాలు జరిగేలోపు నా పదవీ కాలం పూర్తవుతుంది. ఈ సమావేశంలో ఐదవసారి అసాియేపన్ బిల్లు మీద మాట్లాడేందుకు అవకాశం రావడం నా అదృష్టంగా

భావిస్తున్నాను. గతంలో ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగా ఉన్న ఈటల రాజేందర్ గారు ప్రస్తుతం వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖ మంత్రిగా వదలి బాధ్యతలను చేపట్టినా కూడా వారికి నిరంతరం మేము చెప్పింది చెబుతూనే ఉన్నాము. మా సలహాలు, సూచనలను కూడా ఇస్తూనే ఉన్నాము. కానీ.....

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- (మైక్ లేకుండా) వారు చేసేది వారు చేస్తూనే ఉన్నారు.

(సభ్యులు హర్షధ్వనాలు చేశారు)

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలీ షబీర్:- వారు చేసేది చేస్తూనే ఉన్నారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడినప్పటి నుండి ఆర్థిక పరంగా కొన్ని తప్పులు చేస్తూనే ఉన్నారు. ప్లానింగ్ కమిషన్ ను తీసేసి, నీతి ఆయోగ్ బ్రహ్మాండంగా ఉందని మొదట సమర్థించిన వారిలో ముందున్నది గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారే. దాని తరువాత సర్వీస్ బడ్జెట్ అని అన్నారు. దానివల్ల రాష్ట్రానికి చాలా నష్టం జరుగుతోంది. జస్ట్ మీ ఈగో సాటీస్ ఫ్యాక్షన్ నిమిత్తం రాష్ట్రానికి దాదాపు రూ.40,000 కోట్ల నష్టం జరిగింది. మన రాష్ట్రానికి జరిగిన నష్టాన్ని కేంద్రానికి చూపించలేదు కానీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం వారైతే తమకు తక్కువ బడ్జెట్ కేటాయించారని, కేటాయించిన బడ్జెట్ ను మైనస్ బడ్జెట్ గా చూపించి దాదాపు రూ.60,000 కోట్ల వరకు లాభం పొందారు.

నీటిపారుదల రంగంలో పోలవరం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి దాదాపు 90 శాతం వరకు నిధులను ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తీసుకున్నది. మిషన్ భగీరథ పథకం ద్వారా కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు కోసం రూ.24,000 కోట్ల నిధులు కేటాయించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అడిగితే, రూ.24,000 కోట్లు కాదు 24 పైసలు కూడా ఇవ్వమన్నారని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారే స్వయంగా చెప్పారు. ఆ విషయాన్ని ఇప్పుడే నేను వార్తల్లో వినడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి నిధులు రాకపోవడానికి కారణం ఏమిటంటే, సర్వీస్ బడ్జెట్ చూపించకపోవడమని తెలియజేస్తున్నాను. అందువల్లే నీతి ఆయోగ్ సహకరించలేదు. మనం కేంద్రం నుండి నిధులను తీసుకరావడంలో ఏపలమయ్యాము. మొదటిసారి లక్ష కోట్ల బడ్జెట్ పెట్టినప్పుడు ఇంత బడ్జెట్ ఖర్చు కాదని చెప్పినా మీరు వినలేదు. ఐదు బడ్జెట్లు వూర్తై ఆరో బడ్జెట్ లోకి అడుగుపెట్టినా

అవే విషయాలను చెబుతున్నారు. ఐదవ బడ్జెట్ లో రూ.1,74,000 కోట్ల బడ్జెట్ కేటాయించినట్లు చూపించి, రివెన్యూ ఎస్టిమేట్ లో రూ.12,000 కోట్లు తగ్గించారు. ఎందుకు కేటాయించారో, ఎందుకు తగ్గించారో తెలియడం లేదు. ఇప్పుడు కూడా మొదట రూ.1,62,000 కోట్లు ప్రతిపాదించి, దానికి అదనంగా మరొక రూ.20,000 కోట్లు కలిపి, దానిని రూ.1,82,000 కోట్లకు పెంచారు. నా అనుభవం, అంచనాల పరంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రాష్ట్రానికి వచ్చే ఆదాయం జి.ఎస్.టి. నుండి గానీ, పెట్రోల్ ట్యాక్స్ నుండి గానీ, గ్రాంట్ రూపంలో గానీ ఎఫ్.ఆర్.బి.యం. చట్ట ప్రకారం తీసుకున్న అప్పులన్నీ 3.5 శాతం కలిపినా కూడా రూ.1,32,000 కోట్లకు మించి ఆదాయం రాదు. ఖర్చు కాదు. అంటే రూ.50,000 కోట్ల తేడా ఉందని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రివర్యులు ఈటల రాజేందర్ గారికి తెలియజేస్తున్నాను. కార్పొరేషన్ లో లోన్లు వదిలేసి మిగిలినవన్నీ కలిపితే రూ.1,32,000 కోట్లు. కానీ ఇప్పుడు మీరు కేటాయించిన బడ్జెట్ రూ.1,82,000 కోట్లు అంటున్నారు. ఇవన్నీ ప్రజలను మభ్య పెట్టడానికి చూపిస్తున్న కాకి లెక్కలని గత ఐదు సంవత్సరాల నుండి మేము మాట్లాడుతునే ఉన్నాము. గత సంవత్సరం బడ్జెట్ ను తగ్గించడంతోపాటు ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ ను కూడా తగ్గించుకుంటున్నారు. ఇప్పుడే సభ్యులు జాఫీ గారు చెప్పినట్లు అప్రాప్రియేషన్ బిల్లులో ఖర్చు ఎక్కువైనా తీసుకోవాలి గానీ, తక్కువ తీసుకోకూడదు. తరువాత రివెన్యూ బడ్జెట్ ప్రవేశపెడతామని సప్లమెంటరీ బడ్జెట్ లో తగ్గిస్తున్నారు. ఇటువంటి విధానాన్ని తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తప్ప ఏ రాష్ట్రంలో కూడా చూడలేదు.

అధ్యక్షా, సభ్యులు సుధాకర్ రెడ్డి గారు, రామచంద్ర రావు గారు అనేక అంశాలపై మాట్లాడారు కాబట్టి నేను ఎక్కువ సమయం తీసుకోకుండా కొన్ని అంశాల గురించి మాత్రమే మాట్లాడతాను. శాసనసభలో రాష్ట్ర బడ్జెట్ పై ఎక్కువగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారే మాట్లాడడం జరిగింది. రాష్ట్ర జనాభాలో దాదాపు 92 శాతం ఉన్న ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ వర్గాలకు కేటాయించిన బడ్జెట్ ను ఎందుకు తగ్గించారు? వారిని ఎందుకు చిన్నచూపు చూస్తున్నారు?

ఎస్సీ వర్గాల వారి అభివృద్ధి కొరకు రూ.16,433 కోట్లు కేటాయించామని చెప్పడం జరిగింది. గత సంవత్సరం

కేటాయించిన బడ్జెట్ లో రూ.7,675 కోట్ల బడ్జెట్ ఖర్చు అయింది. అంటే దాదాపు 50 శాతం బడ్జెట్ కూడా ఖర్చు కాలేదు.

గత సంవత్సరం ఎస్సీ వర్గాల వారి కోసం రూ.9,693 కోట్లు కేటాయించినట్లు చూపించి, రూ.4,531 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. అంటే దాదాపు 50 శాతం కూడా ఖర్చు పెట్టలేకపోయాము.

అలాగే, గత సంవత్సరం బి.సి. సంక్షేమం కొరకు రూ.5,920 కోట్లు కేటాయించి, రూ.1,300 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం బి.సి. సంక్షేమం కొరకు రూ.9,920 కోట్లు కేటాయించి, ఇప్పుడు ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ లో రూ.4,528 కోట్లకు తగ్గించారు.

మైనారిటీ వర్గాల వారికి రూ.2,000 కోట్లు కేటాయించి, రూ.900 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టినట్లు చూపించారు. ఇంకా రూ.1100 కోట్ల బడ్జెట్ మిగిలిపోయింది. ప్రభుత్వం సామాజిక న్యాయం చేస్తుందని అంటున్నారు. సామాజిక న్యాయం ఎక్కడ జరుగుతోంది?

యం.బి.సి. కార్పొరేషన్ గురించి నిన్న కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఆన్ రికార్డ్ చెప్పాలి. ఇప్పటివరకు యం.బి.సి.లో ఎవరున్నారని మీరు బి.సి. కమిషన్ ద్వారా గానీ, ప్రభుత్వం ద్వారా ఒక గెజిట్ పబ్లికేషన్ చేసి ఫలానా వారు బీసీల వారున్నారని వీరికి మద్దతు ఇస్తామని చెప్పకుండా, గొర్రెలు, మేకలు, బర్రెలు పంపిణీ చేస్తున్నామని అంటున్నారు. అంటే బి.సి. వర్గాల వారు వారి యొక్క వృత్తి మీదనే ఆధారపడి బ్రతకాలని ఏమైనా ఉందా? వారు అధికారంలోకి రాకూడదా?

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ (స్థానిక సంస్థలు - ఖమ్మం):- అధ్యక్షా, బీసీలకు అధికారం రావాలంటే ఏం చేయాలి?

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలీ పట్నీర్:- బీసీలకు అధికారం రావాలంటే ఏం చేయాలో చెబుతాను. రాష్ట్రంలో 92 శాతం బడుగు బలహీన వర్గాల వారే ఉన్నారని స్వయంగా ముఖ్యమంత్రి గారే ఒప్పుకున్నారు. మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు 12 మందితో కేబినెట్ ఏర్పాటు చేస్తే, 52 శాతం ఉన్న బి.సి. వర్గాల్లో ముగ్గురికే మంత్రి పదవులు ఇచ్చారు. 14 శాతం వరకు ముస్లిం వర్గాల వారుంటే, ఒక్కమంత్రి పదవి మాత్రమే ఇచ్చారు.

16 శాతం ఎస్సీ వర్గాల వారుంటే, ఒకే ఒక మంత్రి పదవి ఇచ్చారు. 8 శాతం ఉన్న ఫార్వర్డ్ కమ్యూనిటీకు ముఖ్యమంత్రితో సహా అంటే ఏడుగురు ఓ.సి మంత్రులకు పదవులు కేటాయించారు. బి.సి.లకు 3, ముస్లింలకు 1, ఎస్సీలకు 1 పదవి మాత్రమే ఇచ్చారు. (బెల్)

మిస్టర్ చైర్మన్:- పట్నీర్ గారూ బిల్ పైన మాట్లాడండి.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలీ పట్నీర్:- అధ్యక్షా, అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు మీదనే మాట్లాడుతున్నాను. బి.సి. వర్గాల వారికి గొర్రెలు, బర్రెలు పంపిణీ చేయడమే కాకుండా, వారికి అధికారంలో భాగస్వామ్యం కల్పించాలి. మంత్రి మండలిలో వారికి 90 శాతం కాకున్నా 50 శాతమైన కేటాయించాలి.

శ్రీ టి.భాను ప్రసాద్ రావు:- బి.సి.(డి) లో ఇవ్వండి.

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ:- (వైక్ లేకుండా) అధ్యక్షా ముఖ్యమంత్రిగారు ఇస్తామని చెప్పారు కదా! యాదవులు, కురుమ, ముదిరాజులకు పార్లమెంట్ లో గానీ, శాసన మండలిలో కురుమ సంఘాల వారికి కూడా పదవులు ఇచ్చారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ హయాంలో వారికి పదవులు ఇచ్చినట్లు నాకు తెలియదు కానీ.....

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలీ పట్నీర్:- అధ్యక్షా, మాట్లాడడానికి వారికి అనుమతిని ఇచ్చారా? మధ్యలో వీరు మాట్లాడుతూ డిస్టంబ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ:- ఆ విషయాలు మీరు చెప్పరా. మీ ఆనవాయితీ ఏదైనా ఉంటే చెబితే బాగుంటుంది. కురుమ సంఘం వారికి కూడా పదవులు ఇవ్వడం జరిగింది.

4.30 మ. శ్రీ మహమ్మద్ ఆలీ పట్నీర్:- ఈ రాష్ట్రంలో ఒకరిని దళిత ముఖ్యమంత్రిగా, ఐదుగురిని ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ కమిటీ అధ్యక్షులుగా చేసిన ఘనత కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఉంది. మీ పార్టీకి దమ్ముంటే పార్టీ ప్రెసిడెంట్ ను గానీ, ముఖ్యమంత్రిని గానీ చేయండి అంతేగానీ ఒక చిన్న పదవి లేదా ఒక ఎమెల్సీ పదవి ఇచ్చామంటారు. భలే మాట్లాడుతున్నారు.

(సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

శ్రీ బలసాని లక్ష్మీనారాయణ:- తెలంగాణ రాష్ట్రంలో దళితుడిని ముఖ్యమంత్రిని చేయాలని, కాంగ్రెస్ పార్టీ హయాంలో వారు చేశామని అంటున్నారు. రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్

పార్టీ తరుపున ముఖ్యమంత్రిలైన వారిలో ఎంతమంది దళిత ముఖ్యమంత్రులున్నారో వారు తెలుసుకోవాలి. ప్రధానమంత్రిగా ఒక దళితుడిని మరియు కాంగ్రెస్ పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షునిగా మరొక దళితుడిని ముందుగా వారిని చేయమనండి.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్నీర్:- మొదటి సారి మాకు సలహా ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదములు. మేము వాగ్దానం చేయకుండా ఒక దళితుడిని ముఖ్యమంత్రిని చేసాము కానీ, దళితుణ్ణి ముఖ్యమంత్రిని చేస్తామని చెప్పి చేయకుండా మోసం చేసిన ఘనత టి.ఆర్.ఎస్ పార్టీదే కానీ, కాంగ్రెస్ పార్టీది కాదు. ఒక మైనారిటీ కమ్యూనిటీకి చెందిన శ్రీ మన్మోహన్ సింగ్ గారిని పది సంవత్సరాలు ప్రధానమంత్రిగా చేసిన ఘనత కాంగ్రెస్ పార్టీకే ఉన్నది. కాంగ్రెస్ ఏ.ఐ.సి.సి అధ్యక్షులుగా పని చేసిన శ్రీ టి.నంజీమయ్య గారు ఆంధ్రప్రదేశ్కు చెందిన ఒక దళితుడు.

మిస్టర్ చైర్మన్ :- దయ చేసి బిల్లు మీద మాట్లాడండి.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్నీర్:- ఈ మధ్య కూడా లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్ గా ఒక దళితుడిని చేసిన ఘనత కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఉన్నది. “మీకు దమ్ము ఉంటే, దళితుడిని ముఖ్యమంత్రిగా చేయండి” ఇప్పుడే చేయండి. బీసీ కులానికి చెందిన వారిని...,

(ఒక సభ్యుడు ఇప్పుడు చేయండి అని అన్నారు)

(నిన్న కాక మొన్న కాంగ్రెస్ పార్టీ నుంచి ఒక దళితుడిని చేసామని చెప్పారు.)

(అంతరాయం)

మిస్టర్ చైర్మన్ :- మీకు మీరే మాట్లాడుకుంటారా! ఇది సభా లేక ఇంకేమన్నానా!

(మీ చివరి సమావేశంలోనైనా నిజం చెప్పండి అబద్ధాలు చెప్పకండి అని శ్రీ పట్నీర్ ఆలి గారిని ఉద్దేశించి ఒక సభ్యుడు అన్నారు).

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పట్నీర్:- ఇందులో నిజమే ఉన్నది ఈ మధ్య కాలంలోనే శ్రీ భట్టి విక్రమార్క గారిని చేశాం. లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్ గా నియమించడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, మాజీ ఆర్థికశాఖమంత్రి గారు ఎన్నారైలకు బడ్జెట్ కేటాయించామని చాలాసార్లు తెలిపారు. ఈ విషయం గురించి ఎక్కడా ప్రస్తావన లేదు. విదేశాలలో ఉన్న మన బిడ్డలు

కష్టాల్లో ఉన్నారు. ముఖ్యంగా గల్ఫ్ దేశాల్లో ఉన్నవారు చాలా ఇబ్బందుల్లో ఉన్నారు. అక్కడి కంపెనీల యాజమాన్యం పని చేయించుకొని జీతాలు సరిగా ఇవ్వడం లేదు. మన దేశానికి తిరిగి వచ్చిన తరువాత వారిని రక్షించి ఉపాధి కల్పించేందుకు ఎలాంటి పథకాలు లేవు. గతంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ హయాంలో NAAC ద్వారా వారికి ఎన్నో సెంటర్లను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు వాటన్నింటినీ మూసి వేయడం జరిగింది. దయచేసి NAAC సంస్థ ద్వారా కాకపోయినా వేరే ఏదైనా సంస్థతో ఒప్పందం పెట్టుకొని వారిని ఆదుకోవాలని తమరి ద్వారా వైద్య, ఆరోగ్య శాఖమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. విదేశాల నుంచి రోజు చాలా మంది వస్తున్నారు. విమానాలు నిండి పోతున్నాయి. నేను వారం క్రిందట దుబాయికి వెళ్ళినప్పుడు నన్ను చాలా మంది యువకులు కలిసి “అన్నా, మన దేశంలో మాకు ఏదైనా ఉపాధిని చూపిస్తే మేము ఇక్కడికి వచ్చి ఎందుకు కష్టపడుతాము. ఇక్కడ పాత తీరుగా జమానా లేదు. ఇంతకు ముందు ఉన్నట్లుగా లేదు. చాలా కష్టాల్లో ఉన్నాము” అని చెప్పారు. దయచేసి ఆ విషయాన్ని కూడా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

ఎన్నో భవనాలను నిర్మిస్తామని అన్నారు. ఆ భవనాల్లో ఇస్లామిక్ సెంటర్ ను పెడతామని అన్నారు. ఆ విషయం ఏమైందో తెలియడం లేదు. దుదేకులకు భవన్, సర్దార్ జీ భవన్, క్రిస్టియన్ భవన్ ఇలా ఒక్కొక్క కులానికి ఒక్కొక్క భవనాన్ని నిర్మిస్తామని అన్నారు. నాలుగున్నర సంవత్సరాలు గడిచినా ఒక భవన నిర్మాణం కూడా పూర్తి కాలేదు. ఫౌండేషన్ స్టోన్స్ అలానే ఉన్నాయి. దయచేసి ఆ నిర్మాణాలను పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఇప్పటి వరకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ప్రసంగం విని రావడం జరిగింది. అసలు నూతన ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత మీ ఎజెండాలో ముస్లింలకు 12 శాతం, ఎస్సీలకు 12 శాతం రిజర్వేషన్ ఉందా లేదా? అప్రాప్రియేషన్ బిల్లులో గానీ, గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో గానీ ఎక్కడా కూడా ఆ విషయాన్ని ప్రస్తావించలేదు. అసలు 12 శాతం రిజర్వేషన్ సంగతేంటి. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఓ.బి.సీలకు 10 శాతం రిజర్వేషన్ ను సపరేట్ గా ఇచ్చింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం తలచుకుంటే అయిపోతుంది. మనం 2016వ సంవత్సరంలో ఇదే హాస్లో

ہندوستان کی نامی گرامی 100 یونیورسٹیز کی فہرست میں تلنگانہ کا نام و نشان نہیں ہے۔ یہ بات میں اپنی طرف سے نہیں بلکہ مرکزی حکومت کی جانب سے جاری کردہ فہرست کی بنیاد پر کہے رہا ہوں کہ اس میں تلنگانہ کی یونیورسٹی ایک بھی نہیں ہے۔ 100 میں نہیں ہے ہم بہت بڑی بڑی باتیں کر رہے ہیں اور کہہ رہے ہیں کہ ہم ایسا کر دیں گے ویسا کر دیں گے۔ ٹھیک ہے آپ

తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ (ఓబ్ అన్ అకౌంట్)బిల్లు, 2019 (2019 సంవత్సరపు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.3) మరియు తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ బిల్లు, 2019 (2019 సంవత్సరపు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.4) పై మంత్రి ప్రత్యుత్తరం.

کو پبلک نے ووٹ دے کر کامیاب کیا، ہم چاہتے ہیں کہ یونیورسٹی کے معیار میں اضافہ ہو۔ ہمارے بچے تعلیم حاصل کرنے کیلئے بیرون ممالک کا رخ نہ کریں بلکہ دوسری ریاستوں اور بیرون ممالک کے طلبہ ہمارے یہاں آئیں۔ یہاں تعلیم کا مرکز بنے جس طرح میڈیکل ہب کی حیثیت حاصل ہے۔

విద్య, వైద్యం విషయంలో, ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ ఉమెన్‌కి తగ్గించిన బడ్జెట్ కేటాయింపులను పెంచాలని కోరుతున్నాను. ఇంతకు ముందు మీరు కేటాయించిన బడ్జెట్ ఖర్చు కాకుపోతే క్యారిఫార్వర్డ్ చేస్తామని అన్నారు. క్యారిఫార్వర్డ్ చేయడం కాకుండా అసలు, బడ్జెట్‌నే తగ్గించారు. కష్టపడి తీసుకువచ్చిన ఎస్సీ సబ్ ప్లాన్‌ను నీరుగార్చారు. ఖర్చు కానీ బడ్జెట్‌ను క్యారి ఫార్వర్డ్ చేస్తామని గవర్నర్ గారి బడ్జెట్ ప్రసంగంలో కూడా చెప్పారు.

اس بات کو ریکارڈ میں درج کریں اور آئندہ سے carry forward کر کے بتائیں گے۔ اردو اکیڈمی اور مینارٹیز فنڈ کچھ بھی نہیں ہے۔

2,77,000 డబుల్ బెడ్‌రూం ఇళ్ల నిర్మాణానికి మీరు కేటాయించిన బడ్జెట్ సరిపోదని తెలియజేస్తున్నాను. సొంత ఇళ్ల స్థలాలు ఉన్న వారికి ఇంటి నిర్మాణనిమిత్తం ఆరు లక్షల రూపాయలు ఇస్తామని అన్నారు. దానికి సంబంధించిన బడ్జెట్‌ను ఎక్కడా చూపించలేదు. మెయిన్ ఫ్లాగ్‌షిప్ ప్రోగ్రామైన ఎస్సీలకు ఆరు లక్షల ఎకరాల భూమిని కొనుగోలు చేసి ఇస్తామని అన్నారు కానీ ఇప్పటి వరకు నాలుగు వేల ఎకరాలు మాత్రమే కేటాయించారు. ఎస్సీలకు మూడు ఎకరాల భూమిని ఇస్తామన్నారు కానీ, ప్రస్తుత బడ్జెట్‌లో ఆ ప్రస్తావనే లేదు.

بجٹ میں سے تین ایکڑ زمین کی خرید کے لفظ نہ ف کر دیا گیا۔

ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ వర్గాల ప్రజలందరూ టిఆర్ఎస్ పార్టీకి ఓట్లు వేస్తేనే తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడింది. వారికి అన్యాయం జరగకుండా చూడాలి. మేము వారికి న్యాయం చేస్తామని చెప్పినా

మమ్మల్ని నమ్మకుండా మిమ్మల్ని నమ్మి మీకు ప్రజలు మరొక అవకాశం ఇచ్చారు. ఈ మధ్య కాలంలో ప్రజలు కొన్ని రాష్ట్రాల్లో పది సంవత్సరాలు పరిపాలించేందుకు అవకాశం ఇస్తున్నారు. అలాగే మీకు రెండవ సారి ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి అవకాశమిచ్చారు. ప్రజలకు ఇచ్చిన వాగ్దానాలను పూర్తి చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. గత ఐదు సంవత్సరాల నుంచి తమరు ఛైర్మన్‌గా, నేను లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్‌గా ఉన్నాము. ఇది నా చివరి ప్రసంగం కాబట్టి లీడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్‌గా, ప్రతి పర్యాయం నాకు మాట్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకూ, నా మాటలు విన్న హౌజ్‌లోని సభ్యులకు అందరికీ ధన్యవాదములు తెలుపుతున్నాను.

میں مسٹرس پیر میں صاحب ممبر اسٹاف اور سب کا تہہ دل سے شکریہ ادا کرتا ہوں۔

(ఛైర్మన్ గారు మరియు సభ్యులు కూడా శ్రీ మహమ్మద్ ఆలీ పబ్లిక్ గారికి ధన్యవాదములు తెలిపారు).

మిస్టర్ ఛైర్మన్:- మంత్రిగారిని సమాధానం ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ (ఓబ్ అన్ అకౌంట్)బిల్లు, 2019 (2019 సంవత్సరపు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.3) మరియు తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ బిల్లు, 2019 (2019 సంవత్సరపు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.4) పై మంత్రి ప్రత్యుత్తరం.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- గౌరవనీయులైన కాంగ్రెస్ సభ్యులు శ్రీ మహమ్మద్ ఆలీ పబ్లిక్, శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి, బిజేపీ సభ్యులు శ్రీ ఎన్. రామచంద్ర రావు, యం.ఐ.యం పార్టీ సభ్యులు శ్రీ జాఫీ ఈ అప్రాప్రియేషన్ బిల్లు పై మాట్లాడుతూ సలహాలు, సూచనలు ఇచ్చినందుకు మా తరపున ధన్యవాదములు తెలుపుతున్నాను.

నేను ఆరవసారి శాసన పరిషత్తులో సమాధానం చెబుతున్నాను. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ మహమ్మద్ ఆలీ పబ్లిక్ ఐదవసారి బడ్జెట్‌పై మాట్లాడుతున్నారు. మొదటి సమావేశంలో

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ గారు ఉన్నారు. వారు నాకు మొదటి సమావేశంలో కితాబిచ్చారు. “కొత్త పిల్లవాడిని అనుకున్నా, కొత్త ప్రభుత్వంలో కొత్త ఆర్థిక శాఖమంత్రి అని అనుకున్నా ఇంత గొప్పగా మాట్లాడుతావు అని అనుకోలేదు బిడ్డా” అని వారు కితాబిచ్చారు.

14వ ఫైనాన్స్ కమీషన్ లో తెలంగాణ ప్రభుత్వం రెవెన్యూ సర్ప్లస్ చూపించడం వల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి కేటాయింపులు పొందలేకపోయామనే మాటను గౌరవ సభ్యులు శ్రీ మహమ్మద్ ఆలీ పట్నీర్ అన్నారు. కానీ మేము ఎక్కడా కూడా సర్ప్లస్ రాష్ట్రమని చెప్పలేదు. 14వ ఫైనాన్స్ కమీషన్ కు మేము మొదటిలో డెఫిసిట్ చూపించామే తప్ప సర్ప్లస్ చూపించలేదు. కానీ, 2004-2013వ సంవత్సరం వరకు ఆనాటి సమైక్య రాష్ట్రంలో రెవెన్యూ రిసీట్స్ ను చూస్తే 49 శాతం కలెక్షన్ ఉంటే ఎక్స్ పెండిచర్ మాత్రం 32 శాతంగా ఉంది. దాన్ని బేస్ చేసుకొని 2015-2020వ సంవత్సరం వరకు అదే ట్రెండ్ ను ఆధారంగా చేసుకొని బడ్జెట్ ను ఫిక్స్ చేసుకున్నాము. అంతేకానీ ఎక్కడా కూడా గొప్పలకు పోయి రెవెన్యూ సర్ప్లస్ అని చూపించుకొనే ప్రయత్నం చేయలేదనే విషయాన్ని దయచేసి గౌరవ సభ్యులు మదిలో పెట్టుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు కడియం శ్రీహరి గారి కన్నా ముందుగానే 1989వ సంవత్సరంలోనే మీరు మంత్రిగా పని చేశారు. దేశాల, రాష్ట్రాల యొక్క బడ్జెట్ ఎలా ఉంటుందో మీకందరికీ తెలుసు. మనం గత బడ్జెట్ మీద ఆధారపడి మాత్రమే ప్రాజెక్షన్ చూసుకొని బడ్జెట్ పెట్టుకుంటాము. ఆ బడ్జెట్ కలెక్షన్స్ చూసుకొని రెవెన్యూ ఎస్టిమేట్స్ చేసుకుంటాము.

4.45 మళ్ళీ తదుపరి సంవత్సరంలో, యాక్యువల్

సా. ఎక్స్ పెండిచర్ ఎంతో, కాగ్ రిపోర్ట్ వచ్చిన తరువాత మనకు బయటకు వస్తుంది. బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టి, వంద శాతం ఖర్చు పెట్టే రాష్ట్రాలు నాకు తెలిసి ఒకటో, రెండో ఉండొచ్చు. కానీ most of the States or Nation, 80-90 శాతం ఖర్చు చేస్తారు. ఇరవై శాతం గ్యాప్ వచ్చిందని మీరు పదే పదే చెప్పారు. యస్, యనభై శాతం వరకూ ఖర్చు చేస్తారు. వంద శాతం ఖర్చు చేసే ఆస్కారం ఉండదు కాబట్టి తమలాంటి అనుభవం కలిగిన లీడర్ ఆ విధంగా అభాండాలు వేయడం మంచిది

కాదని మనవిచేస్తున్నాను. 2014-15 లో పది నెలలకు సంబంధించి మాత్రమే బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టామని చెప్పాము. టీఆర్ఎస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన మొదటి సంవత్సరం కాబట్టి, అంచనాలు లేవు కాబట్టి, పదినెలలకోసం పెట్టుకున్న బడ్జెట్ లో, మనం ఖర్చు చేసిన డబ్బు 61.9 శాతం అధ్యక్షా. 2015-16 లో లక్షా పదిహేను వేల ఆరు వందల ఎనభై తొమ్మిది కోట్ల రూపాయలతో బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టుకుంటే, తొంభై ఏడు వేల అయిదు వందల అరవై నాలుగు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అంటే 84.3 శాతం అయ్యింది అధ్యక్షా. 2016-17 లో లక్షా ముప్పై వేల నాలుగు వందల పదహారు కోట్ల రూపాయలతో బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టుకుంటే, మనం ఖర్చు చేసింది లక్షా ముప్పై మూడు వేల ఎనిమిది వందల ఇరవై మూడు కోట్ల రూపాయలు అధ్యక్షా. 2017-18లో లక్షా నలభై తొమ్మిది వేల ఆరు వందల నలభై ఆరు కోట్ల రూపాయలతో బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టుకుంటే, లక్షా నలభై మూడు వేల నూట ముప్పై మూడు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అంటే 95.6 శాతం అయ్యింది అధ్యక్షా. కాగ్ రిపోర్ట్ కచ్చర్మ్ చేసింది అధ్యక్షా. 2018-19 కి సంబంధించిన రిపోర్ట్ ఇంకా రాలేదు. దీనిని తప్పుపడతారా అధ్యక్షా? 2014-15 సంవత్సరంలో కొంత ఇబ్బంది పడ్డాము తప్ప ఆ తరువాత ఎక్కడా మనకి ఇబ్బంది లేదు. వరుసగా మూడు సంవత్సరాలూ బడ్జెట్ పెంచుకుంటూ, 84 శాతం, 102 శాతం, 95 శాతం నిధులను ఖర్చు పెట్టాము. ఈ సంవత్సరం కూడా 85-90 శాతం ఖర్చుపెట్టామని రిపోర్ట్ వస్తుందనే ఆశతో ఉన్నాము. ఫిగర్స్ ఇంత స్పష్టంగా ఉన్నప్పటికీ, మీరు బుల్ డోజ్ చేసి ఇరవై శాతం తగ్గింది అని మాట్లాడడం ఏ మాత్రం మంచిది కాదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రామచంద్ర రావు గారు ఎడ్యుకేషన్ కి సంబంధించి అలకేషన్ తగ్గించారని అన్నారు. సెకండరీ, హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ కి సంబంధించి సెవరేగా వన్నెండు వేల కోట్ల రూపాయలు చూపించాము, రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్, వెల్ఫేర్ హాస్పిటల్స్ కి సంబంధించిన బడ్జెట్ ను మనం చూపించలేదు. విద్యా రంగానికి సంబంధించి, 2014-15 సంవత్సరంలో బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్స్ 14.04 శాతం, 2015-16 లో 13.36 శాతం, 2016-17లో 12.32 శాతం, 2017-18లో 11.51 శాతం, 2018-19 లో 11.17 శాతం, 2019-20 లో 10.25 శాతం ఉంది అధ్యక్షా. వారు 6.8 శాతం అని

పదేపదే చెబుతున్నారు. మిగతావి వారు యాడ్ చేసుకోలేదు. ఎక్కడా కూడా పూర్తి స్థాయిలో, అకౌంట్స్ వారీగా, పద్దుల వారీగా బడ్జెట్ పెట్టలేదు కాబట్టి, సమాచారం లేక వారు ఆ విధంగా మాట్లాడుతున్నారు. విద్యారంగానికి సంబంధించి ఎక్కడా నిధులను తగ్గించే ప్రయత్నం చేయలేదని తమరికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఎస్ఎస్ఎస్పి విషయంలో దళితులకు అన్యాయం చేస్తున్నారు, చట్టం వచ్చిన తరువాత కూడా అమలు చేయడంలో మీకు నిజాయితీ లేదు, దళితులను చిన్న చూపు చూస్తున్నారని మాట్లాడారు. ఎస్సీల కోసం చూపించిన బడ్జెట్, ఎస్టీల కోసం ఇండికేట్ చేసిన బడ్జెట్ ను, కేవలం వారికి స్కాలర్ షిప్స్ రూపంలోనో, మెస్ ఛార్జ్స్ రూపంలోనో, ఓవర్సీస్ స్కాలర్ షిప్స్ రూపంలోనే కాకుండా, పెన్షన్స్, బియ్యం, అగ్రికల్చర్ కి సంబంధించి కూడా జనాభా ప్రాతిపదికన చూపిస్తారు. అన్నీ కలిపి ఉంటాయి అధ్యక్షా. పాత నార్మిన్సు, పాత పద్ధతులను డీవియేట్ చెయ్యలేదు. మసిపూసి మారేడుకాయ చేసే ఆస్కారం లేదు కాబట్టి దయచేసి అర్థం చేసుకోండి. మీరు పరిపాలించిన పది సంవత్సరాల కాలంలో మొత్తం బడ్జెట్ లో, ఎస్సీల కోసం ఖర్చుపెట్టింది 10.99 శాతం. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత ఈ నాలుగైదు సంవత్సరాలలో ఖర్చుపెట్టబడిన బడ్జెట్ 14.77 శాతం అధ్యక్షా. 2014-15 సంవత్సరానికి గాను పది నెలలు, 2015-16, 2016-17, 2017-18, 2018-19, 2019-20 కి సంబంధించి మొత్తం ఆరు సంవత్సరాలు కలిపితే, ఆవరేజీగా 14.77 శాతం అవుతోంది అధ్యక్షా. ఎస్సీల కోసం కేటాయించిన డబ్బును తక్కువగా ఖర్చుపెట్టే ఆస్కారం లేదు. ఒక్కొక్కసారి ఎక్స్ డి కూడా అవుతున్న పరిస్థితులున్నాయి. 2017-18లో యాక్యువల్స్ 26.34 శాతం ఉంది అధ్యక్షా. ఎస్సీల జనాభా 15 శాతం అయినప్పటికీ 16.34 శాతం ఖర్చుపెట్టిన సందర్భం ఉంది. వారికి ఈ షీట్ ను పంపిస్తాను. టీఎస్ఎస్ పి విషయంలో మీ ...

శ్రీ మహ్మద్ అలీ పట్నీర్:- అధ్యక్షా, ఈ వర్సెంటేజీకి సంబంధించిన లెక్కలను నేను మీ ద్వారా మినిష్టర్ గారికి పంపిస్తున్నాను. మీరిచ్చిన ఫిగర్ ను బేస్ చేసుకొని, ఖర్చు ఎంత అయ్యిందని తమరికి నేను చెప్పాను. అది వాస్తవమా కాదా?

అగ్రికల్చర్, హౌసింగ్, మెడికల్ అండ్ హెల్త్ అన్నింటికీ ఇంత ఖర్చు అయ్యిందని మీరు అంటున్నారు. ఎస్సీ, బీసీ, మైనారిటీస్ వెల్ఫేర్ కు సంబంధించి స్పెసిఫిక్ గా ఇంత బడ్జెట్ అని పెట్టారు. ఆ బడ్జెట్ కు సంబంధించి, ఇంత ఖర్చు చేశారని నేను అన్నాను. అది మీ కంప్యూటర్ నుండి తీసిన ప్రింట్ అవుట్. అది వాస్తవమా కాదా, యాభై శాతం కూడా ఖర్చు కాలేదని నేను చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, నేను ఆరు సంవత్సరాల ఆవరేజీ చెప్పాను. అంతకు ముందు 2004-14 వరకూ ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఆనాడు ఎస్సీఎస్ఎస్పి కింద గానీ ఎస్టీఎస్ఎస్పి కింద ఖర్చుపెట్టిన డాటా చూపించాను. మీ డాటా వేరు, నా డాటా వేరు అని కాదు. నా డాటా అయినా, మీ డాటా అయినా ఫైనాన్స్ డిపార్ట్ మెంట్ నుండి తీసుకోవాలి. ఇది వెబ్ సైట్ లో కూడా దొరుకుతుంది. టీఎస్ఎస్ పి విషయంలో పది సంవత్సరాల ఆవరేజీ ఎక్స్ పెండిచర్ చూస్తే 5.47 శాతం అవుతుంది. మన ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో, ఈ ఫైనాన్సియల్ ఇయర్ తో కలుపుకుంటే 8.71/2 శాతం అవుతుంది. కేంద్రానికి సర్వీస్ బడ్జెట్ చూపించడం వల్ల అరవై వేల కోట్ల రూపాయలు ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఎక్కువ వచ్చింది, మీకు రాలేదని సభ్యులు అన్నారు. మనకి రెండు పద్ధతుల ద్వారా డబ్బు వస్తుంది. ట్యాక్స్ డెవలప్ మెంట్ కి సంబంధించి ఎవరి మెహర్బాని అవసరం లేదు. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ట్యాక్స్ డెవలప్ మెంట్ లో 2.89 శాతం ఉండేది. ఆఫ్టర్ బైఫర్మేషన్, 14th Finance Commission, తెలంగాణను అన్ని పేరామీటర్స్ లో అసెస్ చేసుకొని, ట్యాక్స్ డెవలప్ మెంట్ లో 2.6 శాతానికి తగ్గించింది. ఈ ట్యాక్స్ డెవలప్ మెంట్ ఎల్లా ఫిక్స్ చేస్తారో తమరికి తెలుసు. అప్పుడు మనకి 2.6 శాతం ఉంది కాబట్టి దాని ప్రకారం మనకు వస్తుంది తప్ప వాళ్లు మనకి ఫీవర్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. మనకి ఒక్క రూపాయి ఎక్కువ ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు. ట్యాక్స్ డెవలప్ మెంట్ కి సంబంధించి లాస్ట్ ఇయర్ మనకి రూ. 18,561/ - కోట్లు వచ్చింది. 2014-15లో రూ. 8,189 కోట్ల రూపాయలు వచ్చింది, పోయిన సంవత్సరం మనకు వచ్చిన ట్యాక్స్ డెవలప్ మెంట్ 18.561 శాతం. జీఎస్ టీలో పెరిగితే ఎక్కువ డబ్బు వస్తుంది. తగ్గితే మనకు తక్కువ వస్తుంది. అది మీకు తెలుసు.

సీఎస్ఎస్కి సంబంధించి మనం వెళ్లి పైరవీ చేస్తే వస్తాయి అని అన్నారు. కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చిన నిధులకు మ్యాచింగ్ గ్రాంట్స్ ఇవ్వకపోవడం వల్ల మనం నిధులను కోల్పోతున్నామని చెబుతున్నారు. అటువంటి పరిస్థితి ఎక్కడా లేదు. ప్రతి సంవత్సరం, జనవరి, ఫిబ్రవరి మాసాలలో కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వచ్చిన ఆ నిధులను అసెస్ చేసుకొని మా అంతట మేము డిపార్ట్మెంట్స్ హెడ్స్ తో మీటింగ్స్ పెట్టుకొని, ఎక్కడెక్కడ డబ్బులు వస్తాయో చూసుకొని చేసాము. సీఎస్ఎస్కి సంబంధించి 2014-15 లో రూ. 7118 కోట్లు, 2015-16లో రూ. 9394 కోట్లు, 2016-17లో రూ. 9572 కోట్లు, 2017-18లో రూ. 8059 కోట్లు, 2018-19 లో రూ. 7450/- కోట్లు వచ్చాయి. మనకి అయిదు వేల కోట్లు రూపాయలు, పది వేల కోట్ల రూపాయలు డిఫరెన్స్ వచ్చే ఆస్కారం లేదు. పదిసార్లు తిరిగితేనే వస్తాయనే ఆస్కారం లేదు. నేను ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గా ఉన్నప్పుడు జీఎస్ టీ సమావేశాలకు ప్రతి రెండు నెలలకొకసారి వెళ్లేవాడిని. వెళ్లినప్పుడల్లా మాకు బ్యాంక్ వర్డ్ రీజియన్ కింద ఫండ్స్ రావాలని ఆర్థిక మంత్రి గారికి ఒక దరఖాస్తు ఇచ్చేవాడిని. మన దగ్గర వెసులుబాటు ఉంటుంది.

مرکزی حکومت کے پاس کچھ نہیں رہتی اور ایک روپیہ بھی زیا
نہیں دیتے۔ ان کا کہنا ہے وہ اسی حساب سے پیسے دیں گے ان کا
صاف کہنا ہے کہ اس طرح کی نمائندگی سے پیسے نہیں دے سکتے

ఏదో కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మంచి సంబంధాలు కలిగి ఉండడంవల్ల, వారికి మస్కా కొట్టడం వల్ల, లాస్ట్ మినెట్ లో ఏదో చేస్తే డబ్బులు వస్తాయనుకోవడం కరెక్ట్ కాదు. ఏదో కొంత వస్తాయి. ఈజీఎస్ కి సంబంధించి తొంభై శాతం నిధులు వారివి, పది శాతం మనది ఉంటుంది. చాలా స్పీడ్ కి 60:40, 75:25, 90:10 నిష్పత్తిలో ఉంటాయి. నిజానికి మాత్రం ఎక్కువ 60:40 ఉంది. 2015-16లో బడ్జెట్ మీటింగ్ పెట్టుకున్నాము. నాయకులందరం కూర్చోని ఉన్నాము. కేంద్రప్రభుత్వం తరుఫున ఆర్థిక మంత్రి గారు బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టారు. ఉమెన్ అండ్ చైల్డ్ వెల్ఫేర్ కి సంబంధించి అంతకు ముందు పద్దెనిమిది వేల కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్ ఉంటే, వాళ్లు టక్కున పది వేల

కోట్ల రూపాయలకు తగ్గించారు. ఉమెన్ అండ్ చైల్డ్ వెల్ఫేర్ శాఖను ఇంఫ్రావ్ చెయ్యాలని, నెలకు పదిహేను గుడ్లు ఇస్తున్న వారికి, ముప్పై గుడ్లు ఇవ్వాలని, చిన్న పిల్లలకు ఏడు గుడ్లు ఇస్తున్నారు, దాన్ని పదిహేనుకు పెంచాలని, అంగన్ వాడీ టీచర్లకి రూ.4500 ఉన్న జీతాన్ని రూ. 7500 కి పెంచాలని, మేము ఆలోచిస్తుంటే, సడన్ గా వారి వద్దనుండి ఈ విధమైన డెసిషన్ వచ్చింది. ఆ డెసిషన్ విని మేము షాక్ అయ్యాము. ఒక ఛాయ్ వాలా దేశ ప్రధాని అయిన తరువాత ఆకలి గురించి, పేదరికం గురించి, సమస్య గురించి ఆలోచిస్తాడని మేము ఆశపడ్డాము. గతంలో ఈ శాఖకు పద్దెనిమిది వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించిన బడ్జెట్ ను, ఈ ప్రభుత్వం, పది వేల కోట్ల రూపాయలకు తగ్గించిందని మేము అనుకున్నాము. కాని మేము మాత్రం డబుల్ చేసుకున్నాము. అంతకు ముందు ఉమెన్ అండ్ చైల్డ్ వెల్ఫేర్ కు రూ.450 కోట్లు కేటాయిస్తే, మరుసటి సంవత్సరం రూ. 850 కోట్లు కేటాయించి మేము అనుకున్న విధంగా చేసాము. సుధాకర్ రెడ్డి గారిని, జాఫీ గారిని, రామచంద్రరావు గారిని, పబ్లిక్ అలీ గారిని ఒకటే రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. కేసీఆర్ గారిని ప్రజలు ఎందుకు సంపూర్ణంగా ఆశీర్వదించారు? దీని వెనుక ఉన్న సీక్రెట్ ఏమిటి? 2014కు ముందు మీరు ఒక మాట అన్నారు. రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించే నైపుణ్యం మాకే ఉందని కోస్తా ప్రాంత నాయకులన్నారు. నాకు చాలా ఆశ్చర్యం అనిపించింది.

5.00 | అధ్యక్షా, ఇంకొక విషయం కూడా మీకు తెలుసు.

సా. | సమైక్య రాష్ట్రంలో 56 సంవత్సరాలపాటు పరిపాలన కొనసాగితే, అందులో వెంగళావుగారు పరిపాలించిన కాలాన్ని పక్కనబెడితే, తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రులు పరిపాలించింది కేవలం 6 సంవత్సరాల లోపు మాత్రమే. అధ్యక్షా, చెన్నారెడ్డిగారు ఎన్నిసార్లు ముఖ్యమంత్రి అయ్యారో, ఎన్నెన్ని సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా చేశారో మీకు తెలుసు. అంజయ్య గారు ఎన్ని సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా చేశారో, వెంగళావుగారు ఎన్ని సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా చేశారో కూడా మీకు తెలుసు. ఆనాటి నీలం సంజీవరెడ్డిగారి నుండి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారి వరకు దాదాపు 40 సంవత్సరాలకు పైబడి సమైక్య రాష్ట్రంలో పరిపాలించిన వాళ్ళు ఆంధ్ర ప్రాంత నాయకులు మాత్రమే

అని చెప్పలేదా? కానీ అధ్యక్షా, ఆనాడు “మీ మొఖాలకు పరిపాలించుకునే నైపుణ్యం ఉంటదా” అని అన్నారు. మేము లోన్ల కోసం దరఖాస్తుని పట్టుకుని వాళ్ళ దగ్గరికి పోతే ఏమన్నారో తెలుసా? అధ్యక్షా, పరిపాలన చేస్తే తెలుస్తదయ్యా అని అన్నారు. మీరు రోడ్ల మీద మాట్లాడినట్లు ఉండదు, ఉపన్యాసాలు ఇచ్చినట్లు ఉండదు, సభలో మాట్లాడినట్లు ఉండదు, కష్టంగా ఉంటుంది సుమా అని చెప్పారు. మేము నిజమే అనుకున్నాం. ఇవాళ సుధాకర్ రెడ్డిగారు “మీరు చెప్పగలరు, మీరు మెప్పించగలరు” అని ఒక గొప్ప మాటన్నారు. 70 సంవత్సరాల ఈ భారతదేశ చరిత్రలో 50 సంవత్సరాలు పరిపాలించిన పార్టీ, 100 సంవత్సరాల పైబడి చరిత్ర గల పార్టీ మీది. మీకెంత నైపుణ్యముండాలి, మాకెంత నైపుణ్యముండాలి? మమ్మల్ని పట్టుకుని, ఒక 5 ఏళ్ళ పసికూనని పట్టుకుని, “మీరు చెప్పగలరు, మెప్పించగలరు” అంటే, అవాస్తవాలను మెప్పించగలగుతామా చెప్పండి.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (మైకులేకుండా):- అధ్యక్షా, కేసిఆర్ గారు కూడా కాంగ్రెస్ ప్రొడ్య్ వారి జీన్ ఇక్కడిదే. 130 సంవత్సరాల చరిత్ర కలిగిన పార్టీ, కాంగ్రెస్ పార్టీ. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం తెచ్చింది కాంగ్రెస్ పార్టీనే. తెలంగాణ ఇచ్చింది కాంగ్రెస్ పార్టీనే. వారు (ఈటల రాజేందర్ గారినుద్దేశించి) మంచి మాటకారి. నేను సెంట్రల్ స్పాన్సర్డ్ స్కీమ్స్ గురించి, యుటిలైజేషన్ సర్టిఫికేట్స్ గురించి మాట్లాడాను. మీరు వాటి గురించి చెప్పండి. వైట్ పేపర్ డిక్లర్ చేయండి. నేను ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను. మాధ్యమిక విద్యలో, స్వర్ణశిక్ష అభియాన్ లో, అనేక రకాల...,

మిస్టర్ చైర్మన్:- సుధాకర్ రెడ్డి గారూ, క్లారిఫికేషన్ లో అడగండి.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (మైకులేకుండా):- అధ్యక్షా, వారు చెప్పుకుంటూ పోతోంటే, మేము చేసింది తప్పు అనే భావం వస్తోంది. దయచేసి, రికార్డును సరి చేయండి. పాలిటికల్ స్పీచ్ కంటే వాస్తవ అంకెల గురించి చెప్పమనండి. అనేక నిధులు ల్యాప్స్ అయ్యాయి. నిధులెన్ని ఉన్నాయి, ఎందుకు ల్యాప్స్ అయ్యాయో చెప్పండి. నేను ఛాలెంజ్

చేస్తున్నాను. ఈ పదాన్ని పెద్దల సభలో ఉపయోగించకూడదు. ఇంతకు ముందు కడియం శ్రీహరి గారు, కేంద్ర-రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల వాటా 60:40 ఉన్నప్పుడు నిధులు ల్యాప్స్ అయ్యాయి అన్నారు. అంతకు ముందు కూడా, 90:10 ఉన్నప్పుడు, 75:25 ఉన్నప్పుడు కూడా ల్యాప్స్ అయ్యాయి. ఎన్ని నిధులు ల్యాప్స్ అయ్యాయి, కేంద్రం నుండి ఇంకా ఎన్ని నిధులు రావాలని మేమడిగితే, అంతా బ్రహ్మాండంగా ఉంది, మా తప్పేమీ లేదని చెప్తున్నారు. అది కరెక్టు కాదు.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలీ షబీర్ (మైకులేకుండా):- తారక రామారావు అని ఎవరి పేరు పెట్టుకున్నారు? ఆంధ్రోళ్ళ పేరు పెట్టుకున్నారు కదా!

డా. వల్ల రాజేశ్వర రెడ్డి:- ఆంధ్రోళ్ళ పేరు కాదండీ, అది దేవుని పేరు.

(సభకు స్వల్ప అంతరాయం)

మిస్టర్ చైర్మన్:- ప్లీజ్.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, ఒకటి, టి.ఆర్.ఎస్. పార్టీకి పరిపాలించే నైపుణ్యం ఉన్నదని ఇప్పటికైనా వాళ్ళు ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (మైకులేకుండా):- కొద్దో, గొప్పో పరిపాలించే నైపుణ్యం ఉన్నది. దాన్ని మా దగ్గర నుంచే నేర్చుకున్నారు.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, రెండవది, ఒక కొత్త రాష్ట్రంగా ఏర్పడిన 5 సంవత్సరాల కాలంలోనే 17 నుండి 19 అంశాలలో అవార్డులు సాధించినటువంటి రాష్ట్రం, తెలంగాణ రాష్ట్రం.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

మూడవది, ఒకనాడు అభివృద్ధింటే గుజరాత్, అభివృద్ధింటే మహారాష్ట్ర అని చెప్పే ఈ దేశంలో, అభివృద్ధింటే తెలంగాణ వైపు చూడండి అనే పరిస్థితి వచ్చింది. సుధాకర్ రెడ్డి సాబ్, ఈ

మాటలు, ఈ లెక్కలు, ఈ స్పీచ్లు ప్రకృతబెట్టి మమ్మల్ని మీరు
అప్రిషియేట్ చేయాల్సింది ఎక్కడంటే...,

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (మైకులేకుండా):-
నేను స్పీచ్లు ఇవ్వలేదు. వాస్తవం చెప్పాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- సుధాకర్ రెడ్డి సాబ్, ఖమ్మం
జిల్లా గురించి మీ అంతరాత్మను అడగండి, చెప్తుంది. మీరు
ప్రయాణం చేస్తున్న రోడ్లను అడగండి, చెప్తాయి.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (మైకులేకుండా):-
ఆ రోడ్లనిండి మేమే. ఆ రోడ్ల మీదే మీరు రోడ్లేశారు.

(సభలో నవ్వులు)

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, నేను పదేళ్ళు ఎమ్మెల్యేగా
ఉన్నాను. పబ్లిక్ సాబ్ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా ఉన్నాను.
సార్ అంటూ దరఖాస్తు పట్టుకెళ్ళాను. పబ్లిక్ సాబ్ నేనొక
విషయం గుర్తు చేస్తున్నాను. అప్పుడు మంత్రిగా మీరున్నారో
లేదా వేరొకరున్నారో గానీ, మైనారిటీలకు 20 లక్షల రూపాయల
మంజూరు కోసం ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రుల దగ్గర తిరిగాను.
చివరిగా సమైక్యాంధ్ర ముఖ్యమంత్రి కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారి
దగ్గరకు పోయి కొట్లాట కూడా పెట్టుకున్నా. మేము ఈ రాష్ట్రంలో
భాగవంతులమా, కామా? మా మైనారిటీలు ఈ రాష్ట్రంలో
గుర్తించబడ్డారా, లేదా? 20 లక్షల రూపాయలు ఎందుకివ్వరని
అడిగితే, ఇరవై లక్షలు కాదు కదా, 20 పైసలు కూడా ఇవ్వలేదు.
కానీ, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటైన తరువాత మైనారిటీల కోసం
నా ఒక్కనియోజకవర్గానికి ఏడున్నర కోట్ల రూపాయల నిధులను
తీసుకెళ్ళాను. What it indicates? What it shows?

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (మైకులేకుండా):-
అందుకే తెలంగాణ ఇచ్చింది.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- ఎస్. ఆనాడు నేనన్నాను. మీ
డబ్బులు మీకు రావాలంటే, తెలంగాణ కావాలి. అన్నింటికీ
సర్వరోగ నివారిణి “తెలంగాణ” అని మేము ఆనాడు అన్నాం.
మేము అన్నింటికీ “జై తెలంగాణ” అనే వాళ్ళం. మీరు అన్నింటికీ

“జై తెలంగాణ” అని అంటున్నారేమని అంటే, అన్నింటికీ
తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు కావడమే పరిష్కారం అని చెప్పాం.

(అధికార పక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

నీళ్ళు రావాలన్నా, నిధులు రావాలన్నా, నియామకాలు
జరగాలన్నా అన్నింటికీ తెలంగాణ రాష్ట్రమే రావాలని చెప్పాం.
మీరేమనాలంటే, నిజమే, ఈరోజు మీరు పనులు బాగానే
చేస్తున్నారు..., మీరు గర్వపడాల్సిన అంశమొక్కటే. నిన్న చెప్పాను,
ఇవాళ కూడా చెప్తున్నాను. తెలంగాణకు మంచి పేరు వస్తే,
అది ఒక్క కేసీఆర్ గారికి మాత్రమే కాదు. పబ్లిక్ భాయ్ కీ మంచి
పేరు వస్తుంది, సుధాకర్ రెడ్డి గారికీ మంచి పేరు వస్తుంది.
మీకు గుర్తుందో, లేదో... ఢిల్లీకి పోయినప్పుడు
మీరేమనుకున్నారు? “ఇలా ఎలా జరిగింది? ఈ కేసీఆర్ గారికి
చేతకాదని అనుకున్నాం అప్పుడు, ఈయన తోటి
ఏమౌతుందనుకున్నాం” అని అనుకున్నారు. అధ్యక్షా, పబ్లిక్
భాయ్ గొప్ప వ్యక్తి, తెలంగాణ ఇవ్వవలసిందే అని చెప్పిన వ్యక్తి.
చివర్లో వాళ్ళేమి చేశారో మాకు తెలుసు.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (మైకులేకుండా):-
మా అందరిదీ అదే మాట.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- గౌరవనీయులు సుధాకర్ రెడ్డి
గారు కూడా తెలంగాణ ఇవ్వాలని ఆనాడు గొప్పగా చెప్పిన
వారే. నేను, హరీష్ రావు గారు మరో ఇద్దరు కాంగ్రెస్
నాయకులను తీసుకొని హైకమాండ్ దగ్గరకు వెళ్ళాం. మేము
అక్కడ రెండే రెండు విషయాలు చెప్పాం. మమ్మల్ని తక్కువ
అంచనా వేయకండి. మా ఇంటెగ్రెటీని శంకించకండి. వందకు
వంద శాతం సంపూర్ణమైన మద్దతు కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఉందని
చెప్పాం. Provided, కేసీఆర్ గారిని మాత్రం కేవలం ఒక వ్యక్తిగా
చూడకండి, ఆయనొక శక్తి మీరనుకున్నట్లు ఉండదని చెప్పాం.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

మీరు అనుకున్నట్లు ఉండదు సుమా! ఆయనకు మీరు
అధికారమివ్వండి. మీ కాంగ్రెస్ పార్టీని చల్లగా, బ్రహ్మాండంగా
చూసే బాధ్యత మాది అని చెప్పాం. సుధాకర్ రెడ్డిగారికి ఈ

విషయం తెలుసు. కానీ, ఎందుకోగానీ, ఇక్కడుండే కాంగ్రెస్ లీడర్షిప్ కేసీఆర్ గారి గురించి ఏమేమి చెప్పారో, ఏమోగానీ, వాళ్ళు (కాంగ్రెస్ హై కమాండ్) దాన్ని నమ్మారు, ఆగమైపోయారు.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరచడం ద్వారా తమ హర్షం వ్యక్త పరిచారు)

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పబ్లీర్:- ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. తెలంగాణ రాష్ట్రం కోసం ప్రయత్నం చేసిన వారిలో కాంగ్రెస్ పార్టీని, నన్ను, సుధాకర్ రెడ్డి గారిని గుర్తించినందుకు ఆరోగ్య శాఖామాత్యులు గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. కానీ, మీకు (ఆరోగ్య శాఖామాత్యులు గారిని ఉద్దేశిస్తూ) ఒక సూచన చేస్తున్నాను. తెలంగాణ కోసం పోరాడిన వ్యక్తులను మీరు ఎక్కడ ఉంచాలి? ఎక్కడ ఉంచుతున్నారో ఒకసారి ఆత్మ పరిశీలన చేయండి. తెలంగాణ ద్రోహులకు, తెలంగాణ రావద్దని ప్రయత్నం చేసిన పార్టీలకు చెందిన వారిని నెత్తిమీద కూర్చోబెట్టుకొని తిరుగుతున్నది మీరే.

డా. పల్లా రాజేశ్వర రెడ్డి (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - వరంగల్, ఖమ్మం మరియు నల్గొండ) (మైకులేకుండా):- వాళ్ళు మారారు. మీరు మారలేదు. అంతే తేడా.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పబ్లీర్:- ఎప్పుడు మారారు? తెలంగాణ ఇచ్చిన తరువాత మారారు. అలా అయితే ఎలా?

جو لوگ تلنگانہ کی مخالفت کرتے تھے ان پارٹیوں کے ساتھ آپ کی دوستی میں اضافہ ہو رہا ہے۔ جو لوگ تلنگانہ کیلئے قربانیاں دیئے ان کو بھول رہے ہیں۔

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు పబ్లీర్ ఆలి గారు మా జిల్లాకు చెందిన వారు. పెద్దలు, మాకు గురువులాంటి వారు. ఇప్పుడు తెలంగాణకు వ్యతిరేకంగా ఉన్న పార్టీతో ఎవరున్నారో వారొక్కసారి గమనించాలి. టిడిపి పార్టీతో ఇప్పుడు ఎవరున్నారు, టిఆర్ఎస్

ఉన్నదా, బీజేపి ఉన్నదా లేక కాంగ్రెస్ పార్టీ ఉన్నదా అని ఒక్కసారి గమనించాలని మీద్వారా వారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పబ్లీర్ (మైకులేకుండా):- మీ నాన్నగారు టిడిపి పార్టీ నుంచి వచ్చిన వారే. మీ ప్రాడక్షన్ టిడిపి నుంచే, మీ డిఎన్ఏ కూడా టిడిపి నుండే ఉన్నది.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం ఒక ఆశయంతో, ఒక కన్సర్న్తో, తెలంగాణ ఉద్యమంలో ఏ బాధలు, ఏ గాధలు, ఏ కన్నీళ్ళయితే మేము చనిచూశామో, వాటికి పరిష్కారం చూపాలనే ఉద్దేశంతో మేమున్నాం. మాది రొటీన్ పాలిటికల్ పార్టీ కాదని అనేక సభల్లో చెప్తూ ఉంటాం. భంగపడి, బాధపడి, మోటార్లు కాలిపోయి, పంటలు ఎండిపోయి ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నటువంటి రైతాంగం గురించి మా పార్టీకి తెలుసు. నౌకరీలు లేకుండా యువత ఇబ్బందులు పడ్డటువంటి సందర్భాల గురించి మా పార్టీకి తెలుసు. కాబట్టి, ఈ పార్టీకి, ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంత జిమ్మెడారీతనముందో, ఎంత బాధ్యత ఉందో నేను పదే పదే చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. అందుకని, ఒట్టిగా ఏవో ఈ లెక్కలు-విమర్శలు కాకుండా, ఎవరు వేలెత్తి చూపినా-చూపకపోయినా, మాకు సూచనలు-సలహాలు ఎవరిచ్చినా-ఇవ్వకపోయినా, ప్రజాక్షేత్రంలో మా అనుభవంలో మేమేమైతే చూశామో, అటువంటి పరిస్థితులను మళ్ళీ ఇంకెవ్వరూ వేలెత్తి చూపించకుండా, అటువంటి సవనస్యలను పరిష్కరించుకోవాలన్న తపన, కమిట్మెంట్ ఉన్న ప్రభుత్వం, మా ప్రభుత్వమని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అధ్యక్షా, పదే పదే ఈ లెక్కలు, మిషన్ భగీరథ, మిషన్ కాకతీయ మాత్రమే కాకుండా, రేపటి మా కర్తవ్యం ఐదు రంగాల్లో ఉంది. నిన్ననే రూరల్ ఎకానమీ గురించి కూడా బాగా మాట్లాడారు. గాంధీగారి వారసులవంటూ మీరు చెప్పుకుంటారు. గాంధీగారు ప్రవచించిన గ్రామ స్వరాజ్యం సాకారం కావాలంటే, వ్యవసాయం బాగుండాలి. ఎస్, నేను వంద శాతం చెప్తున్నాను. ఊళ్ళల్లో వ్యవసాయం బాగుంటే అన్ని కులాలూ, అన్ని వృత్తులూ బాగుంటాయి. కరువు వచ్చిన నాడు

పెళ్ళిళ్ళు కూడా ఆగిపోతాయి. మేము కళ్ళారా చూశాం. అందుకనే, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ప్రథమ కర్తవ్యంగా వచ్చే వర్షాకాలం నుంచి ఆ పంట పొలాలకు నీళ్ళందించే కార్యక్రమం ఒక యజ్ఞంలాగా కొనసాగుతుంది. దానికోసం తప్పకుండా మీ సూచనలు, సలహాలను ఇవ్వండి. కలిసికట్టుగా ఈ కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకుపోదాం. అధ్యక్షా, కరెంటు గురించి మనం పదే పదే చెప్పుకోవలసిన అవసరం లేదు. ఎల్లయితే, కరెంటుని ఆపండి అని అడుగుతున్నారో, ఆవిధంగా నీళ్ళను ఆపండి అని అడిగే స్థాయికి తెలంగాణని తీసుకుపోవాలనేది మా మొట్టమొదటి కోరిక.

అధ్యక్షా, నీళ్ళు వచ్చిన తరువాత పట్టించుకోవలసింది పండిన పంట గురించి. ఎర్రజొన్నలు, పసుపు రైతుల గురించి పట్టించుకోవాలని ప్రతిపక్షాలు మాట్లాడడం జరిగింది. తప్పకుండా పట్టించుకుంటాం. తమరికి తెలుసు, ఎర్రజొన్నలు పండించిన రైతాంగం రోడ్ల మీదికి వచ్చిన నాడు, తుపాకీ తూటాలు పేల్చి రక్తాలు చిందించిన ప్రభుత్వాలేవో పబ్లిక్ అలి గారికి తెలుసు. ఆనాడు నేను వెళ్ళాను, మా కేసీఆర్ గారు కూడా వెళ్ళారు.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి (మైకులేకుండా):- ఖమ్మం మిర్చి రైతులను జైల్లో పడేశారు. రైతులకు బేడీలు వేశారు.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- ఎస్, మేము హర్షించడం లేదు. మేము దానిని గొప్ప కార్యక్రమంగా భావించడం లేదు. రైతులకు బేడీలు వేయడం గానీ, రైతులను జైల్లో పెట్టడం వంటి వాటిని గొప్పగా మేమునుకోవడం లేదు. అది మాకు మంచిది కాదని మేమునుకుంటాం. కానీ, ఆనాడు రక్తం చిందించింది ఎవరో, ఆ రైతాంగానికి డబ్బులిచ్చింది ఎవరో మీకు తెలియాలి. మేమిచ్చాం అధ్యక్షా. 13, 14 కోట్ల రూపాయలను ఇచ్చి ఆ ఎర్రజొన్న రైతులను ఆదుకున్నది మేమే. ఇవాళ “ఎర్రజొన్న రైతులైనా, కందులు పండించే రైతులైనా, మక్కలు పండించే రైతులైనా వాళ్ళు మళ్ళీ బిచ్చమెత్తినట్లు ఉండొద్దు, మళ్ళీ బ్రోకర్లకు అమ్మొద్దు” అనేటువంటి కాన్సెప్ట్తో ఉన్నాము.

అధ్యక్షా, నేను తమరికి గుర్తు చేస్తున్నాను. పబ్లిక్ అలి గారు సివిల్ సప్లైస్ మంత్రిగా పనిచేశారు కాబట్టి వారికి కూడా

చెబుతున్నాను. ప్రైవేటు వాళ్ళు ఒక్క గింజ కూడా కొనకపోయినా, ఎమ్.ఎస్.పి. తో మొత్తం ధాన్యాన్ని కొని, రైతులకు ఎమ్.ఎస్.పిని అమలు చేసిన ప్రభుత్వం, ఈ ప్రభుత్వం. మొక్కజొన్నలకు రూ.1700/-ల ఎమ్.ఎస్.పిని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చినప్పుడు కూడా క్షేత్రస్థాయిలో రూ.1250/-ల నుండి రూ.1300/-ల ధర మాత్రమే పలుకుతున్న పరిస్థితుల్లో, రూ.1700/-లు రైతులకిచ్చి మొక్కజొన్నలను కొని రైతులను కాపాడుకున్న ప్రభుత్వం, ఈ ప్రభుత్వం. అదేవిధంగా కందుల విషయంలో లక్ష టన్నుల కొనుగోలుకు కూడా వాళ్ళు అనుమతివ్వకపోయినా, ఇవాళ రెండు లక్షల టన్నుల పైబడి కందులను కొని, కోట్ల రూపాయలు నష్టపోయినా కూడా భరించిన ప్రభుత్వం, ఈ ప్రభుత్వం.

అధ్యక్షా, రైతు సమన్వయ సమితులను అలంకారం కోసమో లేదా కార్యకర్తల కోసమో ఏర్పాటుచేసుకోలేదు. రాబోయే కాలంలో రైతులు పండించిన పంటను కొనుగోలు చేసి, దాన్ని మార్కెట్ చేసేటటువంటి స్థాయికి రైతు సమన్వయ సమితులు ఎదగాలనే ప్రణాళికతో మేమున్నాం. అందుకనే, ఈరోజు 22 లక్షల టన్నుల పైబడి నిల్వ సామర్థ్యం గలిగిన గోడాన్లను ఎక్కడ వీలైతే అక్కడ కట్టుకున్నాం. ఇంటర్వెన్షన్ ఫండ్ గురించి ఇంతకు ముందు మాట్లాడారు. ఇంటర్వెన్షన్ ఫండ్ ఉన్నా, లేకపోయినా, ప్రతి గింజనూ కొనేటటువంటి బాధ్యత మా ప్రభుత్వం మీదే ఉంటుందని, దానిని తప్పకుండా అమలు చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. ఎర్రజొన్న రైతుల గురించి కూడా మేము చర్చిస్తున్నాం. ఆ సమస్యను కూడా త్వరలోనే తప్పకుండా పరిష్కరిస్తామని తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరచడం ద్వారా తమ హర్షం వ్యక్త పరిచారు)

అధ్యక్షా, నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ గురించి ఇంతకు ముందు మాట్లాడారు. ఆనాడు, నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ గురించి లేవనెత్తింది కేసీఆర్ గారే. దానిని ఒక ఉద్యమంగా చేపట్టింది మేమే. ఆ ఫ్యాక్టరీని తెరుస్తామని చెప్పాం. అది వాస్తవం. తమరికి తెలుసు. ప్రభుత్వం ఏర్పాటైన వెంటనే ముఖ్యమంత్రిగారు మాతో ఒక ప్రతిపాదన పెట్టారు. అది ఎన్ని వందల కోట్లైనా ఫరవాలేదు, మొత్తం ఆస్తిని ఉన్నపళంగా కో-ఆపరేటివ్ విధానంలో

రైతాంగానికి అప్పజెప్పండి, మనం నడిపే పరిస్థితి లేదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. నేనే స్వయంగా వెళ్ళి సమావేశం ఏర్పాటు చేశాను. కానీ, వాళ్ళు మాతో కాదన్నారు. మహారాష్ట్రలో ఎలాగైతే కో-ఆపరేటివ్ సెక్టార్ నడుపుకుంటున్నారో, అలాగే మీరు కూడా నడుపుకోండి అని మేము వారిని కోరాం. కానీ, వాళ్ళు వినలేదు.

అధ్యక్షా, కమలాపూర్ రేయాన్స్ ఫ్యాక్టరీకి మేము ఎంత సబ్సిడీ ఇచ్చామో మీకు తెలుసు. సిర్పూర్-కాగజ్ నగర్ పేపర్ మిల్లకి మేము ఎంత సపోర్టు చేశామో కూడా మీకు తెలుసు. మా ఉద్దేశమేమంటే, ఎక్కడి వాళ్ళు అక్కడ బ్రతకాలి. అంతేకానీ, ఫ్యాక్టరీలను మూసేటువంటి విధానం మాది కాదు. ఉపాధి కల్పించడం, construction చేయడమే మా విధానం గానీ, destruction చేయడం మా విధానం కాదు. అధ్యక్షా, ఫుడ్ ప్రాసెసింగ్ ఇండస్ట్రీ గురించి ఇవాళ మాట్లాడుకుంటున్నారు. అది ఇవాళ మొదలైంది కాదు. మూడు సంవత్సరాల క్రితం గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు నన్ను, కేటీఆర్ గారిని, వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిని, హర్షి రావు గారిని కలిపి ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేశారు. మేము దాదాపుగా 20, 30 సార్లు చర్చలు నిర్వహించాము. మన దగ్గర పండుతున్నటువంటి వ్యవసాయ ఉత్పత్తులని value added productsగా ఎలా మార్చుకోవాలి, దానికోసం ఏమి చేయాలి, అందుకు ఎన్ని వేల కోట్లు ఖర్చు పెట్టినా చేయాలనే విషయమై చర్చించి మేము ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం. ఈ విషయంలో తప్పకుండా సఫలమవుతామనే విశ్వాసం నాకు ఉంది.

5.15 | గొప్ప విజ్ఞత, అనుభవం కలిగిన పార్టీ కాంగ్రెస్ పార్టీ. **సా.** మేము అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఎంత విద్యుత్ ఉత్పత్తి అయిందో, ఇప్పుడు కూడా అంతే విద్యుత్ ఉత్పత్తి అవుతోందనీ, ఎంత విద్యుత్ పెంచారనే లెక్కలు చెప్పాలని కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు శాసనసభలో, అక్కడక్కడ మాట్లాడుతున్నప్పుడు నేను విన్నాను. విద్యుత్ ఉత్పత్తి పెంచామా లేదా అనే విషయాన్ని ప్రక్కకు పెట్టండి. కానీ, మేము 24 గంటల పాటు విద్యుత్ సరఫరా చేస్తున్నామా లేదా అనే విషయాన్ని చెప్పండి. కాలిపోయిన మోటార్లు మీకెక్కడైనా

కనబడుతున్నాయా? కాలిపోయిన విద్యుత్ ట్రాన్స్ ఫార్మర్లు మీకు ఎక్కడైనా కనబడుతున్నాయా? అనేది చెప్పండి.

ఎండిపోయిన వరి కంకులను, మక్క కంకులను సభలోపలికి పట్టుకురానీయకపోతే, దొంగతనంగా 10 సంవత్సరాలపాటు సభలోకి పట్టుకు వచ్చింది నేనే కదా? గత 5 సంవత్సరాల కాలంలో ఏ రైతైనా మోటార్లు కాలిపోయాయని గానీ, కంట్టు రావడంలేదని గానీ, తన పంట ఎండిపోయిందని గానీ, ఆక్రోశించే పరిస్థితి ఉందా? ఇది విజయం కాదా? ఇది మామూలు విషయమా? 50 లక్షల కుటుంబాలకి అనగా దాదాపు రెండు కోట్లకి పైబడిన జనాభాకి దుఃఖం, వేదన లేకుండా చేసిన ప్రభుత్వం, ఈ ప్రభుత్వం కాదా? ఈ విషయాన్ని మీరు మెచ్చుకోరా?

మా మీద మీకు సంపూర్ణ విశ్వాసం ఉంది. నాకు తెలిసినంత వరకు మీ అంతరాత్మలో మాత్రం కేసీఆర్ గారు, ఈ ప్రభుత్వం బ్రహ్మాండంగా పని చేస్తుందని అనుకుంటున్నారు. కానీ, ప్రతిపక్షం కాబట్టి విమర్శించాలి, ప్రభుత్వాన్ని సభలలో అభినందించలేరు కాబట్టి, మీరు ఖచ్చితంగా ఆవిధంగానే మాట్లాడుతారు కాబట్టి మాట్లాడండి. ఇప్పటికైనా నిజాయితీగా ఇది చేస్తున్నారు బాగుంది, ఇది చేస్తేలేరు కాబట్టి బాగలేదు అనే పద్ధతిలో మీరు మాట్లాడాలే తప్ప మీరు ఇంకా పాత పద్ధతిలోనే ఉండకూడదని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. సుధాకర్ రెడ్డి సాబ్ కాలం మారిపోయింది. కాలానుగుణంగా మారే పార్టీనే నిలదొక్కుకుంటుంది.

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము ఎప్పుడైనా మంచిని మంచే అన్నాము. కావాలంటే మీరు రికార్డులు కూడా చూడండి.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, 2019-20లకు ప్రవేశ పెట్టిన ద్రవ్యవినిమయ బిల్లును సంపూర్ణంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ ఆలీ షఫీర్:- అధ్యక్షా, గవర్నరు గారికి ధన్యవాదములు తెలిపే చర్చలో కానీ, ముఖ్యమంత్రి గారి ప్రత్యుత్తరంలో కానీ ముస్లింలకు 12 శాతం రిజర్వేషన్, ఎస్టీలకు

12 శాతం రిజర్వేషన్ విషయాలకు సంబంధించిన ప్రస్తావన
రాలేదు. ఇ.బి.సి.లకు 10 శాతం రిజర్వేషన్లను కేంద్రం అమలు
చేస్తున్నందున, మీ పాలసీ ఏమైనా మారినదా లేదా అనే
అంశాలపై క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, Telangana State
is nothing but a State of Weaker Sections అని
ముఖ్యమంత్రి గారు పదే పదే చెప్పారు. రాష్ట్రంలో 89 శాతం
బలహీన వర్గాలకు చెందిన ప్రజలే ఉన్నారు. ఆయా రాష్ట్రాల
పరిస్థితులకు అనుగుణంగా, సోషల్ కంపోజిషన్ కు అనుగుణంగా
రిజర్వేషన్లు పెట్టుకునే వెసులుబాటు కావాలని ఇదే సభలో
మనం తీర్మానం చేశాము. ఆ తీర్మానాన్ని కేంద్రానికి పంపించిన
విషయం కూడా మీకు తెలుసు. దాంట్లో ముస్లిం మైనారిటీలు,
ఎస్సీలు, ఎస్టీలు, బీసీలు కూడా ఉన్నారనేది వాస్తవం. మీరు
మమ్మల్ని పదే పదే శంకించవద్దు. మార్కెట్ కమిటీల్లో
మొట్టమొదటిసారిగా రిజర్వేషన్లు పెట్టింది ఈ ప్రభుత్వమే
కదా. అంతకు ముందు ఈ రిజర్వేషన్లు ఉన్నాయా? చెప్పండి.
మాకు ఆ కన్సర్న్ ఉంది. ఇది ఎన్నికల్లో లబ్ధి కోసం
తీసుకున్నటువంటి అంశం కాదు. మా మేనిఫెస్టోలో ఈ అంశాన్ని
12 శాతం రిజర్వేషన్ కావాలని, 2014 ఎన్నికల కన్నా ముందే
నిజాయితీగా పెట్టాము. ఎన్నికల కోసం ఈ అంశాన్ని
మేనిఫెస్టోలో పెట్టలేదు. 16 శాతం ఎస్సీ జనాభా ఉంటే వారికి
16 శాతం రిజర్వేషన్స్ ఉండాలని, వాల్మీకి బోయలు, కాగిత
లంబాడాలు, ఎస్టీలు కలిపి మొత్తంగా ఎస్టీలకు 10 శాతం
జనాభా ప్రాతిపదికపై రిజర్వేషన్ ఉండాలని మేమే చెప్పాము.
ఈ రోజు తమిళనాడు తరహాలో బీసీలకు కూడా జనాభా
ప్రాతిపదికపైన కొంత రిజర్వేషన్స్ పెంచుకోవడానికి ఆస్కారం
ఉండాలని మేమే చెప్పాము. ఈ విషయమై ఎక్కడా పక్కదారి
పట్టలేదు, మరిచిపోలేదు, దాన్ని మూలన పడేయము.
రాబోయే కాలంలో కేంద్రంలో ఇలాంటి జాతుల గురించి, వర్గాల
గురించి ఆలోచించే ప్రభుత్వాలే వస్తాయి. ఆ ప్రభుత్వాలే
అధికారంలోకి వస్తే సమస్య పరిష్కారం అవుతుందని
భావిస్తున్నాము.

పేదలు ఎక్కడైనా పేదలే. బ్రాహ్మణులలో ఉన్నా,
వైశ్యులలో ఉన్నా పేదలు పేదలే. అంటే దగ్గర్ మహనీయుడు
ఆనాడు ఆర్థిక అణిచివేత కంటే కూడా సామాజిక అణిచివేతకు
ప్రాధాన్యం ఇచ్చారు. 'ఎంత గొప్పగా చదువుకున్నా ఫలానా
వాడు అట్లనే ఉంటాడట' అని కులాన్ని బట్టి సామెతలు వేసే
సందర్భాలు ఉన్నాయి. ఆనాడు అంటే దగ్గర్ మహనీయుడు
సామాజిక అణిచివేతకు వ్యతిరేకంగా రిజర్వేషన్లు
తీసుకువచ్చారు. ఆ డిబేట్ లోకి నేను వెళ్లను. వైశ్యుల్లో కూడా
చాలా మంది పేదలు ఉన్నారు. బ్రాహ్మణుల్లో కూడా తిండికి
లేని పేదలు అనేక మంది ఉన్నారు. కేంద్రం ఇ.బి.సి. పేదలకు
రిజర్వేషన్లు తీసుకువచ్చిన విషయమై తెలంగాణ ప్రభుత్వం
దానికి అనుకూలంగా ఉండే ప్రయత్నం చేస్తుంది తప్ప, దానిని
వ్యతిరేకించే ప్రయత్నం ఎక్కడా చేయదు.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, యాదాద్రి
బ్రహ్మాండంగా అభివృద్ధి చెందుతోంది. ఈటల రాజేందర్ గారు
భద్రాద్రికి గతంలో 100 కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్
కేటాయిస్తామని చెప్పినప్పటికీ ఒక్కరూపాయి కూడా విడుదల
చేయలేదు. భద్రాద్రి శ్రీ రామచంద్ర స్వామి దేవాలయాన్ని
ఏవిధంగా అభివృద్ధి చేయబోతున్నారనే అంశాలను
తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. భద్రాద్రి క్రింద నాలుగు
గ్రామాలను కలుపుకునే పరిస్థితి ఉంది. ఈ విషయమై
ముఖ్యమంత్రి గారు గతంలో హామీ కూడా ఇచ్చారు.
రీఆర్గనైజేషన్ యాక్ట్ క్రింద నేను అనేక అంశాలు చెప్పాను.
ఈ అంశాల్లో ఏమి చర్యలు తీసుకోబోతున్నారనే విషయాలను
తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

దాదాపుగా అన్ని జిల్లాల్లో విశ్వవిద్యాలయాలు ఉన్నాయి.
ఖమ్మం జిల్లాలో స్తంభాద్రి విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు
ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉన్నదా? మంత్రి గారు అంతరాత్మ భాష
మాట్లాడారు. కాబట్టి మీరు మీ అంతరాత్మ సాక్షిగా చెప్పండి.
మీరు బడ్జెట్ ని తక్కువ ఖర్చు చేశారు. 1954లోనే బీజి ఖేర్
కమిటీలో విద్యారంగానికి కేంద్రం 10 శాతం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు
20 శాతం నిధులు పెట్టాలని ఉంది. ఈ సంవత్సరం విద్య
రంగానికి మీరు 6.7 శాతం నిధులను మాత్రమే పెట్టారనేది

మాకున్న సమాచారం. ఈ విషయాలపై ఫోక్స్ పెట్టి ఆ దిశగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. మేము ఎప్పుడూ మంచిని మంచే అన్నాము. మీరు కొన్ని మంచి కార్యక్రమాలు చేయబట్టే, మీ మాటలను ప్రజలు నమ్మి, మిమ్మల్ని రెండోసారి అధికారంలోకి తీసుకువచ్చారు. మేము నిర్మాణాత్మకంగా అభినందలు తెలియజేయడాన్ని కూడా తప్పు అంటే ఎలా? మిషన్ కాకతీయ విషయమై నేను, ఇదే సభలో టీఆర్ఎస్ పార్టీ సభ్యుల కంటే ముందుగా నా ఊరి చెరువుని బాగు చేయడం కోసం, నా ఒక నెల జీతాన్ని ఇచ్చాను. నిన్న ఆర్మీ రిలీఫ్ ఫండ్ కోసం కూడా నా ఒక నెల జీతాన్ని ఇచ్చాను. అనేక మంచి కార్యక్రమాలు చేశాను. 'అంతరాత్మ సాక్షి' గా మీరు చెప్పిన భావను, ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పే మాటలు ఇంప్లిమెంట్ జరగాలని కోరుకుంటున్నాను. ఈ రాష్ట్ర అభివృద్ధికి, ఈ రాష్ట్ర ప్రయోజనాలని కాపాడడానికి మీతో కలిసి వస్తాం, మీరేదైనా తప్పు చేస్తే మాత్రం వెంటాడుతాము.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, బడ్జెట్ లో విద్యకు 6.8 శాతం నిధులు కేటాయించామనేది సరికాదు, విద్యకు 10.25 శాతంగా ఇప్పుడు కేటాయింపులు ఉన్నాయి. రేపు పూర్తి స్థాయి బడ్జెట్ పెట్టినప్పుడు, పద్దుల వారీగా ఎక్కడక్కడ ఎంత కేటాయించామనేది బడ్జెట్ పుస్తకాల్లో చూసుకునే ఆస్కారం ఉంటుంది. ప్రస్తుతం మీరు చెబుతున్న ఈ విషయాలు ఎక్కడ చూసి చెబుతున్నారో నాకు తెలియదు. విద్య, వైద్య పరంగా అభివృద్ధి కాకపోతే తెలంగాణను గొప్పగా చూడలేమనేదే పెద్దలు కడియం శ్రీహరి గారు, నేను ఎప్పుడూ కలిసి మాట్లాడుకుంటామని, అదే మా భావన అని నిన్న చెప్పాను. ఈ రోజు కూడా అదే చెబుతున్నాను. పోయిన ఐదు సంవత్సరాలు జీవం, జీవిక గురించి చెప్పుకున్నాము. వైద్యానికి ఎన్ని డబ్బులు కేటాయించుకున్నాము, విద్యకు ఎన్ని డబ్బులు కేటాయించామనేది కాకుండా, ఈ 5 సంవత్సరాలు విద్య, వైద్యం, ఉపాధి రంగాలకు అత్యంత ప్రాధాన్యత ఉండే ఆస్కారం ఉంటుంది. కాబట్టి, ఈ రంగాలను ఎక్కడా కూడా నిర్లక్ష్యం చేయము. బడ్జెట్ ని మొత్తం మార్చేస్తున్నారని గౌరవ సభ్యులు జాఫీ గారు పదే పదే చెబుతున్నారు. విద్య, వైద్యం, ఉపాధి కల్పన కోసం నిధుల కేటాయింపులు లేకపోయినా

అవసరమైతే మళ్ళీ తీసుకుని రీఅప్రాప్రియేట్ చేసుకుని మీ అందరి ఆమోదం పొందే ప్రయత్నం చేస్తాము. నిధులు తక్కువగా ఉన్నాయనే భావన వ్యక్తం చేయరాదని, ఆ రంగాలపై మాకు కూడా కన్సర్న్ ఉందని మనవి చేస్తున్నారు.

(L.A. Bill No.3 of 2019.)

MR. CHAIRMAN:- The question is:-

"That the Telangana Appropriation (Vote-on-Account) Bill, 2019 (L.A. Bill No.3 of 2019) (As passed by the Telangana Legislative Assembly) be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2 & 3, SCHEDULE CLAUSE-1, ENACTING FORMULA AND SHORT TITLE:

MR. CHAIRMAN:- There are no amendments to Clauses 2 & 3, Schedule, Clause-1, Enacting Formula and Short Title and they are before the House.

The question is:

"That Clauses 2 & 3, Schedule Clause-1, Enacting Formula and Short Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 & 3, Schedule, Clause-1, Enacting Formula and Short Title were added to the Bill.

SRI EATALA RAJENDER (MINISTER FOR HEALTH, MEDICAL AND FAMILY WELFARE) :- Sir, I beg to move:

"That the Telangana Appropriation (Vote-on-Account) Bill, 2019 (L.A. Bill No.3 of 2019) (As passed by the Telangana Legislative Assembly) be passed."

MR. CHAIRMAN:- Motion moved. The question is:

"That the Telangana Appropriation (Vote-on-Account) Bill, 2019 (L.A. Bill No.3 of 2019) (As passed by the Telangana Legislative Assembly) be passed."

(Pause)

తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ (ఓబ్ అన్ అకౌంట్)బిల్లు, 2019 (2019 సంవత్సరపు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.3) మరియు తెలంగాణ ద్రవ్య వినిమయ బిల్లు, 2019 (2019 సంవత్సరపు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం.4) పై మంత్రి ప్రత్యుత్తరం.

25 ఫిబ్రవరి, 2019

37

The motion was adopted and the Bill was passed.

Telangana Appropriation Bill, 2019 (L.A. Bill No.4 of 2019)

MR. CHAIRMAN:- The question is:

"That the Telangana Appropriation Bill, 2019 (L.A. Bill No.4 of 2019) (As passed by the Telangana Legislative Assembly) be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2 & 3, SCHEDULE CLAUSE-1, ENACTING FORMULA AND SHORT TITLE:

MR. CHAIRMAN:- There are no amendments to Clauses 2 & 3, Schedule, Clause-1, Enacting Formula and Short Title and they are before the House.

The question is:

"That Clauses 2 & 3, Schedule Clause-1, Enacting Formula and Short Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 & 3, Schedule, Clause-1, Enacting Formula and Short Title were added to the Bill.

SRI EATALA RAJENDER (MINISTER FOR HEALTH, MEDICAL AND FAMILY WELFARE):- Sir, I beg to move:

"That the Telangana Appropriation Bill, 2019 (L.A. Bill No.4 of 2019) (As passed by the Telangana Legislative Assembly) be passed."

MR. CHAIRMAN:- Motion moved. The question is:

"That the Telangana Appropriation Bill, 2019 (L.A. Bill No. 4 of 2019) (As passed by the Telangana Legislative Assembly) be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

మిస్టర్ చైర్మన్:- మిత్రులారా, 29.03.2019న నాతోబాటుగా, గౌరవనీయులు హోం శాఖ మంత్రి మహమ్మద్

మెహమూద్ అలీ గారు, గౌరవనీయులు ఎల్.ఓ.పి. అన్న మహమ్మద్ అలీ పబ్లిక్ గారు, అన్న పాంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి గారు, మిత్రుడు మహమ్మద్ సలీం గారు, శ్రీ సంతోష్ కుమార్, శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి, శ్రీ పూల రవీందర్ మరియు తేదీ: 1.05.2019న నా మిత్రుడు ఎమ్.ఎస్. ప్రభాకర్ గార్లు శాసన పరిషత్తు సభ్యులుగా పదవీ విరమణ చేయబోతున్నారు. ఆరోజుల్లో ఈ సభ సమావేశంలో ఉండదు కాబట్టి మనందరికీ ఇదే వీడ్కోలు సభగా భావించాల్సిందిగా మిమ్మల్ని కోరుతున్నాను.

శాసన కార్యనిర్వహణ పట్ల పూర్తి అవగాహన కలిగిన, అనుభవజ్ఞులైన వీరి పదవీ విరమణను చట్ట సభకు పెద్ద లోటుగా భావిస్తున్నాను. రాజకీయాలకతీతంగా ప్రజా సమస్యలపై వారు చేసిన ప్రసంగాలు ఎగువ సభ ఔన్నత్యాన్ని పెంపొందింప చేశాయి. వారికి భగవంతుడు ఆయురారోగ్యాలు ప్రసాదించి భవిష్యత్తులో మరిన్ని ఉన్నత పదవులు వారు అధిరోహించగలరని నేను మీ అందరి వక్షాన ఆశిస్తున్నాను.

అదేవిధంగా తేదీ: 02.07.2014న రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కల్వకుంట్ల చంద్రశేఖర్ రావు గారి ఆశీస్సులతో రాష్ట్రంలో అత్యంత ఉన్నత చట్టసభ అయిన తెలంగాణ శాసన పరిషత్తుకు మొట్టమొదటి చైర్మన్ గా వ్యవహరించే భాగ్యం మీ అందరి సహకారం వల్ల నాకు లభించింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ఈ సభ ద్వారా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. వారు నాపై ఉంచిన విశ్వాసాన్ని వమ్ము చేయకుండా ఈ సభను మీ అందరి సహాయ, సహకారాలతో సమర్థవంతంగా నిర్వహించాననే భావిస్తున్నాను.

ఈ సభ విషయంలో రాష్ట్ర మంత్రులతోబాటు మీరందరూ అందించిన సహాయ, సహకారాలకు తోడ్పాటుగా మీ అందరికీ మనసారా మరొకసారి ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను. నేను మొట్టమొదటిసారిగా ఈ సభకు వచ్చినప్పుడు, నేను తండ్రిగా భావించే డి. శ్రీనివాస్ గారు, ప్రతిపక్ష నాయకులుగా, పెద్దలు పబ్లిక్ అలీ గారు, సుధాకర్ రెడ్డి గారు, జాఫీ భాయ్ గారు, బీజేపీ సభ్యులు, అధికార పార్టీ సభ్యులు ఇక్కడ ఉన్నారు. నేను ఉద్యోగ సంఘ

నాయకుడిగా ఉన్నప్పుడు మా ఉద్యోగుల సమస్యలపై మాట్లాడేందుకు, ప్రస్తుతం నా ముందు కూర్చుని ఉన్నటువంటి అన్న పెద్దలు కడియం శ్రీహరి గారి పేపీకి వెళ్లేవాడిని. బ్రేడ్ యూనియన్ చర్చలకు నాయని నర్సింహారెడ్డి గారితో కలిసి మంత్రుల దగ్గరకు వెళ్లేవాడిని. నా ఉద్యోగుల సమస్యలపై మాట్లాడానికి ఇక్కడ కూర్చున్న ఆలి పబ్లిక్ గారి పేపీకి వెళ్లేవాడిని. ఉపాధ్యాయ, ఉద్యోగుల సమస్యల మీద నేను, సుధాకర్ రెడ్డి గారు కలిసి ఈటల రాజేందర్ గారి ఛేబర్ కు వెళ్లేవారము. ఈ విధంగా మా మిత్రుడు ఫరిదుద్దీన్ భాయ్ మరియు మీ అందరి సహకారంతో ఈ పదవిని నిర్వహించగలిగాను.

5.30 సా. కొన్ని సందర్భాలలో నేను ఎంతో గౌరవించవలసిన పెద్దలను సభలో కూర్చోమని చెప్పవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అది సభ నిర్వహణలో భాగమే తప్ప ఎవరిని బాధపెట్టే ఉద్దేశం కాదని తెలియజేస్తున్నాను. నా మీద గౌరవంతో తమ్ముడు అని కాకుండా ఈ కుర్చీని రాజ్యాంగబద్ధమైన పదవిగా భావించి మీరందరూ గౌరవించారు. గౌరవ సభ్యులు జాఫీ గారికి, ఎన్. రామచంద్రరావు గారికి, నరసింహాచార్యులు, దుర్గాప్రసాద్, కమలాకర్ గార్లకి, ఇక్కడ ఉన్న ప్రతి ఒక్కరికీ పేరు పేరునా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. రాబోయే రోజుల్లో అధిష్టాన వర్గం తీసుకునే నిర్ణయాలను బట్టి ఎవరు ఎక్కడ ఉంటారనే విషయం తెలుస్తోంది. ఎవరు ఎక్కడ ఉన్నా సంతోషంగా ఈ సభను గుర్తుంచుకునే విధంగా, ఈ సభలో వారి జ్ఞాపకాలు ఎప్పటికీ ఉండాలని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ నారదాసు లక్ష్మణరావు ప్రసంగం వింటుంటే పల్లె జీవితం కళ్ళకు కట్టినట్లుగా ఉంటుంది. శ్రీ పాతూరి సుధాకర్ రెడ్డి మాట్లాడుతుంటే 5వ తరగతి పిల్లలకు పాఠాలు చెబుతున్నట్లుగా ఉంటుంది. శ్రీ పల్లా రాజేశ్వర రెడ్డి మాట్లాడుతుంటే ఇంటర్ కళాశాల విద్య ఎలా ఉంటే బాగుంటుందో తెలుస్తుంది. శ్రీ ఎన్. రామచంద్రరావు

మాట్లాడుతుంటే సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంట్ ను పెరుగన్నం కలిపి నోట్స్ పెట్టినట్లుంటుంది. శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి మాట్లాడుతుంటే ఒరిస్సాలో, కర్ణాటకలో అంతర్జాతీయ రాజకీయాలు ఏ విధంగా జరుగుతున్నాయో తెలుస్తోంది. శ్రీ మహమ్మద్ ఆలి పబ్లిక్ మాట్లాడుతుంటే కరెంట్ ఎక్కడ ఉత్పత్తి అవుతుంది, ఎన్ని యూనిట్లు ఎంత కరెంటు బిల్లు వస్తుంది, కరెంటుకు సంబంధించిన పూర్తి వివరాలన్నీ తెలుస్తాయి. శ్రీ ఈటల రాజేందర్ మాట్లాడుతుంటే మొత్తం సామాజిక వర్గాన్ని మన ముందు నిలబెట్టి ఎన్ని కులాలు ఉన్నాయి, వారు ఎక్కడెక్కడ ఉన్నారు మొదలగు విషయాలన్నీ తెలుస్తాయి. శ్రీ ఎమ్.ఎస్. ప్రభాకర రావు మాట్లాడితే హైదరాబాద్ నగరంలో వైద్య, పోలీస్, ట్రాఫిక్ శాఖలు ఎలా పనిచేస్తున్నాయో కళ్ళకు కట్టినట్లు చెబుతారు. శ్రీ టి. సతీష్ కుమార్ ఈ విధంగా ప్రతి ఒక్కరి అనుభవజ్ఞులే. ఇక్కడ నేను ఒక ఛైర్మన్ లా కాకుండా ఒక విద్యార్థిలా ఆరు సంవత్సరాల పాటు చాలా పాఠాలను, అనేక విషయాలను నేర్చుకోవడం జరిగింది. నేను ఈ సభను, సభ్యులను గుర్తుంచుకుంటానని సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను.

**STATISTICS FOR THE TWELFTH
SESSION HELD FROM 22.02.2019 TO
25.02.2019**

1.	No. of days for which the Council sat	3
2.	No. of Hours for which the Council worked	7 Hrs. 38 Mts.
3.	No. of Resolutions adopted	1
4.	No. of Speeches made by the Members	20
5.	No. of Bills Passed	4

మిస్టర్ ఛైర్మన్:- సభ సమృద్ధితో సభను నిరవధికంగా వాయిదా వేయడమైనది.

(సాయంత్రం 5.34 నిమిషాలకు సభ నిరవధికంగా వాయిదా పడింది.)

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and Conduct of Business
in the Telangana Legislative Council and Printed at Assembly Press,
Public Gardens, Hyderabad.”**